

COMARCH

ERP

Instrukcja użytkownika

Moduł: Detal

Wersja 2015.0.1

Comarch ERP Optima

UWAGA

Prawa wynikające z Warunków Gwarancji Użytkownik nabywa po rejestracji programu u Producenta. Dokumentem potwierdzającym rejestrację jest Certyfikat Rejestracji Oprogramowania, który Użytkownik otrzymuje od razu wraz z Oprogramowaniem lub po odesłaniu wypełnionej karty rejestracyjnej.

Każdorazowo przy nabyciu nowego programu lub odtworzeniu gwarancji w Certyfikacie Rejestracji Oprogramowania określone są daty obowiązywania gwarancji na poszczególne programy.

W przypadku wątpliwości dotyczącej zarejestrowania Oprogramowania lub w przypadku nieotrzymania Certyfikatu Rejestracji Oprogramowania prosimy o kontakt z Producentem (12) 681 43 00.

UWAGA! Użytkowanie nielegalnej kopii naraża Użytkownika programu na postępowanie karne zgodnie z ustawą o prawie autorskim z dnia 04.02.1994 r.

Użytkowanie legalnie nabytej kopii oprogramowania w wersji otrzymanej w trakcie obowiązywania gwarancji jest możliwe bez żadnych ograniczeń czasowych.

Gwarancja na oprogramowanie umożliwia:

- uzyskanie kolejnych wersji programów na warunkach preferencyjnych (bezpłatne nowe wersje oprogramowania w okresie gwarancyjnym - nie dotyczy kosztów dostarczenia, nośnika instalacji oraz szkolenia)
- zakup kolejnych stanowisk lub innych programów do kompletu
- korzystanie z konsultacji autorskich u Producenta lub pomocy serwisu technicznego

W trosce o sprawną obsługę gwarancyjną prosimy o staranne przechowywanie Certyfikatu Rejestracji Oprogramowania. Zawiera on ważną informację o numerach ID Comarch oraz PIN, które należy podawać w trakcie kontaktów z Producentem.

Spis treści

1	WSTĘP.....	5
2	KONFIGURACJA MODUŁU COMARCH ERP OPTIMA DETAL W COMARCH ERP OPTIMA	6
2.1	FUNKCJE PRACOWNIKÓW W COMARCH ERP OPTIMA DETAL	6
2.2	OPERATORZY	7
2.3	STANOWISKA SPRZEDAŻY – POSY	7
3	KONFIGURACJA COMARCH ERP OPTIMA DETAL.....	10
3.1	PIERWSZE URUCHOMIENIE	10
3.2	OKNO STARTOWE.....	12
3.3	KONFIGURACJA - USTAWIENIA BAZY	14
3.4	KONFIGURACJA – PARAMETRY SYNCHRONIZACJI	15
3.5	KONFIGURACJA - DRUKARKA FISKALNA	16
3.6	KONFIGURACJA – OPERATORZY	17
3.7	KONFIGURACJA – USTAWIENIA OGÓLNE	18
4	LOGOWANIE	21
4.1	LOGOWANIE ZA POMOCĄ KART MAGNETYCZNYCH	22
5	MODELOWANIE WYGLĄDU EKRANU.....	23
5.1	UKŁAD OKNA GŁÓWNEGO	23
5.2	STOPKA OKNA GŁÓWNEGO.....	25
5.3	SEKCJE DANYCH NA EKRANIE GŁÓWNYM	26
5.3.1	PARAGON	26
5.3.2	PODSUMOWANIE PARAGONU	26
5.3.3	WYSZUKIWANIE.....	26
5.3.4	PRZYCISKI.....	27
5.3.5	KLAWIATURA EKRANOWA	33
5.3.6	LISTA TOWARÓW	33
5.4	KOLUMNY NA LISTACH	34
6	PRACA W COMARCH ERP OPTIMA DETAL	36
6.1	SPRZEDAŻ	36
6.1.1	WIELE PARAGONÓW	36
6.1.1.1	OKNO WYBORU PARAGONU	36
6.1.2	OKNO WYSTAWIANIA PARAGONU.....	37
6.1.3	WSPÓŁPRACA Z DRUKARKĄ FISKALNĄ W TRYBIE OFF-LINE	38
6.1.3.1	ZMIENŃ CENĘ.....	38
6.1.3.2	ZMIENŃ ILOŚĆ	38
6.1.3.3	ZMIENŃ WARTOŚĆ.....	40
6.1.3.4	RABAT POZYCJI	40
6.1.3.5	RABAT PARAGONU	41
6.1.3.6	USUŃ POZYCJĘ.....	42
6.1.3.7	ANULUJ PARAGON.....	42
6.1.3.8	OTWARCIE SZUFLADY	42
6.1.4	WSPÓŁPRACA Z DRUKARKĄ FISKALNĄ W TRYBIE ON-LINE	42
6.1.4.1	ZMIENŃ CENĘ.....	43
6.1.4.2	ZMIENŃ ILOŚĆ	43
6.1.4.3	ZMIENŃ WARTOŚĆ.....	43
6.1.4.4	RABAT POZYCJI	44
6.1.4.5	RABAT PARAGONU	44
6.1.4.6	STORNO POZYCJI.....	44
6.1.4.7	STORNO PARAGONU	45
6.1.4.8	ANULUJ PARAGON.....	45
6.1.4.9	OTWARCIE SZUFLADY	45
6.1.5	TOWARY	45
6.1.6	KAUCJE	46

6.1.7	WYSZUKIWANIE.....	47
6.1.8	KLIENCI	48
6.1.8.1	RABATY KONTRAHENTA	50
6.1.9	KONTROLA STANÓW	51
6.1.9.1	SPRAWDZANIE STANÓW NA ŻĄDANIE	51
6.1.10	OBSŁUGA OPAKOWAŃ ZWROTNYCH	52
6.1.10.1	SPRZEDAŻ TOWARÓW Z KAUCJĄ	53
6.1.10.2	PŁATNOŚCI DO KAUCJI.....	54
6.1.10.3	PRZYJĘCIE KAUCJI.....	54
6.1.11	PRZEKAZANIE RACHUNKU	55
6.1.12	PŁATNOŚCI DO DOKUMENTU.....	56
6.1.12.1	ZAPŁAĆ.....	56
6.1.12.2	ZAKOŃCZ.....	59
6.1.12.3	KASY DOMYŚLNE DLA OPERATORA	60
6.1.13	PRZEKSZTAŁCENIE PARAGONU DO FAKTURY SPRZEDAŻY	60
6.1.14	ZWROT TOWARU.....	62
6.1.15	KASA	64
6.1.15.1	WPŁATA	64
6.1.15.2	WYPŁATA	65
6.1.15.3	STAN KASY	66
6.1.15.4	RAPORT FISKALNY.....	66
6.1.16	ZMIANY KASOWE	67
6.1.16.1	OTWARCIE ZMIANY	67
6.1.16.2	ZAMKNIĘCIE ZMIANY	68
6.2	ZESTAWIENIA	71
6.2.1	ZESTAWIENIA DOKUMENTÓW	71
6.2.1.1	ZESTAWIENIE PARAGONÓW.....	71
6.2.1.2	ZESTAWIENIE FAKTUR	73
6.2.1.3	ZESTAWIENIE PRZYJĘĆ KAUCJI.....	73
6.2.1.4	PODGLĄD DOKUMENTÓW	73
6.2.2	ZESTAWIENIE PŁATNOŚCI.....	73
6.2.3	ZESTAWIENIE ZMIAN KASOWYCH	75
6.3	OPERATOR	77
6.4	PRZELOGUJ	77
6.5	WYLOGUJ.....	77
7	SYNCHRONIZACJA DANYCH DO COMARCH ERP OPTIMA.....	79
7.1	SYNCHRONIZACJA RĘCZNA.....	79
7.2	SYNCHRONIZACJA AUTOMATYCZNA	81
7.3	WCZYTYWANIE DOKUMENTÓW DO COMARCH ERP OPTIMA	82

1 Wstęp

Moduł **Comarch ERP Optima Detal** został stworzony z myślą o punktach sprzedaży detalicznej. Umożliwia wystawianie Paragonów oraz powiązanych z nimi Faktur Sprzedaży. Elastyczny układ ekranu optymalizuje pracę pod kątem wprowadzania dokumentów za pomocą klawiatury oraz przy wykorzystaniu ekranów dotykowych. Moduł jest ściśle powiązany z programem **Comarch ERP Optima** - stanowi jego końcówkę sprzedażową. W podręczniku szczegółowo opisano funkcje **Comarch ERP Optima Detal** oraz ich powiązanie z systemem **Comarch ERP Optima**.

Uwaga: **Uprawnienia do pracy z modułem Comarch ERP Optima Detal** muszą być zapisane w kluczu HASP. Użytkownicy programu przed uruchomieniem **Comarch ERP Optima Detal** powinni zaprogramować klucz HASP przy pomocy pliku otrzymanego od Comarch S.A.

Uwaga: Przed instalacją **Comarch ERP Optima Detal** należy zainstalować środowisko **.NET Framework 3.5** oraz **.NET Framework 4.0**. Instalator można pobrać ze strony download.microsoft.com.

Aplikacja **Comarch ERP Optima Detal** pracuje na komputerach wyposażonych w systemy operacyjne **Windows**:

- XP Home/Professional,
- Server 2003,
- Vista Home/Home Premium/ Business/Ultimate,
- Server 2008,
- Windows 7,
- Windows 8,
- Windows Server 2012 .

2 Konfiguracja modułu Comarch ERP Optima Detal w Comarch ERP Optima

Comarch ERP Optima Detal jest integralną częścią programu **Comarch ERP Optima**. Przed rozpoczęciem pracy, moduł należy skonfigurować po stronie Comarch ERP Optima.

Uwaga: Warunki konieczne do rozpoczęcia pracy w **Comarch ERP Optima Detal**:

- określenie funkcji pracowników w Detalu,
 - przypisanie operatorom zdefiniowanych funkcji,
 - skonfigurowanie stanowiska pracy i wykorzystywanych w Detalu form płatności.
-

2.1 Funkcje pracowników w Comarch ERP Optima Detal

Każdy z pracowników punktu detalicznego powinien mieć ściśle określony zakres uprawnień. Z poziomu *Konfiguracji programu/ Detal/ Funkcje Pracowników* należy zdefiniować funkcje pracowników o różnych poziomach uprawnień i przypisać je poszczególnym operatorom pracującym na stanowisku detalicznym. Standardowo w programie zdefiniowane są 3 funkcje: Kasjer, Kierownik zmiany, Menadżer – można je modyfikować, usuwać oraz dodawać nowe:

- *Dodaj operatora* – dodanie nowej funkcji pracownika.

- *Zmień operatora* – podgląd funkcji pracownika z możliwością modyfikacji.

- *Usuń operatora* – usunięcie funkcji pracownika.

Dodawanie funkcji pracownika:

Po wprowadzeniu w polu Kod **nazwy funkcji** nadajemy odpowiednie uprawnienia. Do wyboru dostępne są funkcje:

- Zmiana ceny sprzedaży
- Rabat pozycji
- Rabat dokumentu
- Storno ostatniej pozycji
- Storno całego paragonu
- Wpłata do kasy
- Wypłata z kasy
- Ręczne otwarcie szuflady
- Raport fiskalny
- Raport okresowy
- Otwarcie zmiany
- Zamknięcie zmiany
- Podgląd stanu na wszystkich magazynach
- Podgląd stanu kasy
- Płatność innymi formami
- Faktura do paragonu
- Podgląd dokumentów własnych – jeżeli uaktywniona zostanie opcja „Podgląd dokumentów wszystkich”, parametr jest automatycznie włączany
- Podgląd dokumentów wszystkich
- Przekazanie paragonów
- Edycja obcych paragonów

- Zwrot towaru
- Dostęp do konfiguracji stanowiska
- Dostęp do konfiguracji interfejsu
- Płatność odroczone dla !Nieokreślonego

- Zmiana jednostki miary

Uwaga: KOD FUNKCJI PRACOWNIKA jest unikalny. Nie mogą istnieć dwa identyczne kody!

2.2 Operatorzy

Aby dany operator mógł być pracownikiem punktu detalicznego musi być przypisany do jednej z funkcji pracownika w Detalu. W *Konfiguracji programu/ Użytkowe/ Operatorzy* na karcie operatora – zakładka *Parametry* – znajduje się parametr **Funkcja Detal**. W tym miejscu należy wskazać wcześniej zdefiniowaną funkcję (*Konfiguracja programu/ Detal/ Funkcje Pracowników*) **Funkcja Detal:** , którą operator będzie pełnił w Detalu.

W programie nie ma możliwości zarejestrowania operatora, którego konto zostało zablokowane (podobnie jak w przypadku standardowej wersji programu) – informacje o włączonej blokadzie sprawdzane są podczas synchronizacji **Comarch ERP Optima Detal** z **Comarch ERP Optima**.

2.3 Stanowiska sprzedaży – Posy

Dla każdego stanowiska sprzedaży detalicznej możemy zdefiniować odrębne ustawienia w oparciu, o które będzie odbywała się sprzedaż. W gałęzi *Konfiguracja firmy/ Detal/ Stanowiska* ustalamy listę stanowisk pracy tzw. Posów.

Okno konfiguracji Stanowiska składa się z dwóch zakładek: **Ogólne** oraz **Operatorzy i płatności**.

Kolejne pola znajdujące się na zakładce **Ogólne** to:

Numer stanowiska – nadawany automatycznie przez program. Poprzez ten numer odbywa się łączność między stanowiskiem **Comarch ERP Optima Detal** a stanowiskiem zdefiniowanym w **Comarch ERP Optima**.

Nieaktywne – parametr pozwala określić dostęp do stanowiska **Comarch ERP Optima Detal**. Jeśli jest włączony, przy próbie uruchomienia stanowiska w punkcie sprzedaży detalicznej generowany jest komunikat: *Nie znaleziono stanowiska o podanym numerze* (szczegółowe informacje dotyczące uruchamiania stanowiska **Comarch ERP Optima Detal** zawarte są w rozdziale 3. „Konfiguracja **Comarch ERP Optima Detal**”).

Nazwa – nazwa stanowiska.

Domyślny magazyn – dokumenty wystawione na stanowisku sprzedaży detalicznej po imporcie do **Comarch ERP Optima** trafią na wskazany magazyn.

Grupa towarów – towary ze wskazanej grupy wysyłane są na stanowisko sprzedaży detalicznej.

Numer ceny – do wyboru z rozwijanej listy cen sprzedaży pobieranych z *Konfiguracji firmy/ Handel/ Ceny towarów i usług*. Wyłącznie w oparciu o wybraną cenę możliwa będzie sprzedaż.

Definicja PA/ FS – definicja schematu numeracji dla Paragonów i Faktur Sprzedaży wystawianych w Detalu. Definicja musi zawierać człon **SERIA**. Standardowo w nowo kreowanych bazach definiowane są dla FA, PA schematy o numeracji: symbol dokumentu/ numer bez zer/ rok kalendarzowy/ seria. Jeżeli Użytkownik nie posiada dla FA, PA schematu numeracji zawierającego człon **SERIA**, przed konfiguracją stanowiska z poziomu *Konfiguracji firmy/ Definicje dokumentów/ Handel* –takie schematy musi zdefiniować.

Definicja PAKOR/ FSKOR - definicja schematu numeracji dla Zwrotów do Paragonów i Faktur Sprzedaży wystawianych w Detalu. Definicja musi zawierać człon **SERIA**. Jeżeli Użytkownik nie posiada dla FSKOR, PAKOR schematu numeracji zawierającego człon **SERIA**, przed konfiguracją stanowiska z poziomu *Konfiguracji firmy/ Definicje dokumentów/ Handel* – takie schematy musi zdefiniować.

Definicja KP/ KW – definicja schematu numeracji dla zapisów generujących wpłaty i rozchód środków pieniężnych w danym punkcie sprzedaży detalicznej – wystawianych ręcznie (niepowiązanych z dokumentami). Definicja musi zawierać człon **REJESTR**. Standardowo w programie dla KP, KW zdefiniowane są schematy o numeracji: symbol dokumentu/ numer bez zer/ rok kalendarzowy/ rejestr. Przed konfiguracją stanowiska Użytkownik może zdefiniować własne schematy (*Konfiguracja firmy/ Definicje dokumentów/ Kasa i Bank*). Definicja KP/ KW w polu **REJESTR** zawiera serię zdefiniowaną dla dokumentów wystawianych na stanowisku.

Definicja PKA - definicja schematu numeracji dla dokumentów Przyjęcia Kaucji wystawianych w Detalu. Definicja musi zawierać człon **SERIA**. Schemat numeracji PKA, przed konfiguracją stanowiska można zdefiniować z poziomu *Konfiguracji firmy/ Definicje dokumentów/ Magazyn/ Przyjęcie kaucji*.

Pole Definicja PKA aktywne jest tylko w przypadku, gdy w *Konfiguracji firmy/ Magazyn/ Kaucje* zaznaczono parametr *Obsługa opakowań kaucjonowanych*.

Seria dla dokumentów – w tym miejscu należy zdefiniować serię, która będzie występowała w numeracji Paragonów i Faktur Sprzedaży oraz niezależnych KP/ KW wystawionych na stanowisku sprzedaży.

Generuj WZ – jeżeli parametr jest zaznaczony to podczas wczytywania dokumentów wystawionych w **Comarch ERP Optima Detal** automatycznie generowane są do nich dokumenty WZ/ WKA oraz WZKOR.

Rys. Stanowisko – zostanie dodane, zakładka Ogólne.

Zakładka **Operatorzy i płatności** składa się z dwóch list :

Operatorzy – należy tu wskazać operatorów mających dostęp do danego stanowiska. Lista wyboru zawiera wyłącznie operatorów, którzy na karcie mają zdefiniowaną funkcję pracownika (patrz pkt 3.2 „Operatorzy”).

Formy płatności – w tabeli tej Użytkownik powinien określić, które spośród zdefiniowanych w systemie form płatności będą wykorzystywane na stanowisku sprzedaży. W tym celu należy:

1. Wybrać formy płatności spośród zdefiniowanych w Konfiguracji firmy/ Kasa i Bank/ Formy płatności.
2. Zdefiniować dla nich nazwy wyświetlane na wszystkich oknach związanych z płatnościami podczas pracy z modułem **Comarch ERP Optima Detal** na stanowisku.
3. Ustalić domyślną formę płatności. Standardowo, pierwsza dodana forma płatności ustawiana jest jako domyślna. Użytkownik ma możliwość zmiany.

Uwaga: Podczas definiowania płatności na liście dostępnych form NIE pojawią się formy płatności zablokowane w konfiguracji (w gałęzi dotyczącej modułu *COMARCH ERP Optima Kasa/Bank*) oraz formy płatności typu *kompensata*.

W systemie **Comarch ERP Optima** utworzono trzy formy płatności typu przelew: z terminem 7 dni (przelew_7), 14 dni (przelew_14) oraz 21 dni (przelew_21). Na stanowisku sprzedaży POS2 wystawiane będą dokumenty płatne przelewem z terminem 7 dni oraz 14 dni. Dlatego Użytkownik powinien zdefiniować dla stanowiska tylko dwie formy płatności typu przelew, skojarzone ze zdefiniowanymi wcześniej formami: przelew_7, przelew_14 oraz nadać im nazwy wyświetlane w Detalu np. Przelew_7 i Przelew_14.

Podczas wystawiania dokumentów na stanowisku sprzedaży operator będzie widział tylko dwie formy płatności przelew: Przelew_7 oraz Przelew_14.

Należy pamiętać, że wiążąc formę płatności dla stanowiska sprzedaży z formą utworzoną dla standardowego programu **Comarch ERP Optima** wybieramy również **rejestr**, do którego trafiać mają płatności związane z tą formą.

Forma płatności w Kasi...	Domy...	Nazwa w Det...
gotówka	tak	Gotówka
przelew_7	nie	Przelew_7
przelew_14	nie	Przelew_14

Rys. Stanowisko – zostanie dodane, zakładka Operatorzy i płatności.

Uwaga: Po wykonaniu pierwszej synchronizacji stanowiska **Comarch ERP Optima Detal** blokowana jest możliwość jego usunięcia.

3 Konfiguracja Comarch ERP Optima Detal

Aplikacja **Comarch ERP Optima Detal** instalowana jest w punktach sprzedaży detalicznej. Z jedną bazą firmową **Comarch ERP Optima** współpracować może wiele stanowisk. Każde stanowisko do poprawnej pracy wymaga przeprowadzenia procesu konfiguracji.

3.1 Pierwsze uruchomienie

Uwaga: Wersje **Comarch ERP Optima** i **Comarch ERP Optima Detal** muszą być zgodne.

Podczas pierwszego uruchomienia **Comarch ERP Optima Detal** należy wykonać konfigurację programu. Użytkownik powinien wskazać:

- **Nazwę serwera MS SQL**, na którym znajduje się baza firmowa **Comarch ERP Optima**. W oparciu o tą bazę będzie odbywała się sprzedaż na stanowisku detalicznym.
- **Nazwę bazy danych w Comarch ERP Optima**.

Uwaga: Podczas instalacji **Detalu** instalowany jest również Microsoft SQL Server 2008 Management Objects, aby możliwe było wyszukiwanie serwerów i baz dla wszystkich instancji SQL Server 2000/2005/2008.

Numer stanowiska Detalu. Przed pierwszym uruchomieniem Detalu Użytkownik z poziomu **Comarch ERP Optima** musi skonfigurować stanowisko pracy (gałąź *Konfiguracja firmy/ Detal/ Stanowiska*). Dla każdego skonfigurowanego stanowiska program automatycznie ustala jego numer – należy wpisać tą wartość.

Uwaga: Stanowisko, do którego operator chce się zalogować musi być aktywne. Jeżeli stanowisko jest nieaktywne (**Comarch ERP Optima** - *Konfiguracja firmy/ Detal/ Stanowiska*) przy próbie zalogowania pojawi się komunikat: *Nie znaleziono stanowiska o podanym numerze*.

Nazwę serwera klucza, czyli nazwę serwera MS SQL znajdującego się na stanowisku, do którego podpięty jest klucz HASP zawierający licencje. Jeśli pole to pozostanie puste, wówczas licencje będą pobierane z serwera MS SQL, na którym znajduje się baza **Comarch ERP Optima**.

Comarch ERP Optima Detal

Skonfiguruj program Comarch ERP Optima Detal

Wprowadź informacje o bazie danych Comarch ERP Optima

Nazwa serwera: NazwaSerweraSQL

Nazwa bazy: CDN_FirmaDemo

Numer stanowiska Detalu: 2

Nazwa serwera klucza: NazwaSerweraSQL

< Wstecz Dalej > Anuluj

Rys. Konfiguracja **Comarch ERP Optima Detal** podczas pierwszego uruchomienia programu. Wprowadzanie informacji o bazie firmowej **Comarch ERP Optima**.

Uwaga: Podczas pierwszego uruchamiania programu **Comarch ERP Optima Detal** niezbędne jest zsynchronizowanie jego bazy z bazą danych **Comarch ERP Optima** – dla stanowiska pobierane są wszystkie informacje ustalone uprzednio w **Comarch ERP Optima**.

Comarch ERP Optima Detal

Skonfiguruj program Comarch ERP Optima Detal

Przeprowadź synchronizację z bazą Comarch ERP Optima

Do poprawnej pracy programu Comarch ERP Optima Detal niezbędne jest zsynchronizowanie jego bazy danych z bazą Comarch ERP Optima. Może to potrwać kilka minut.

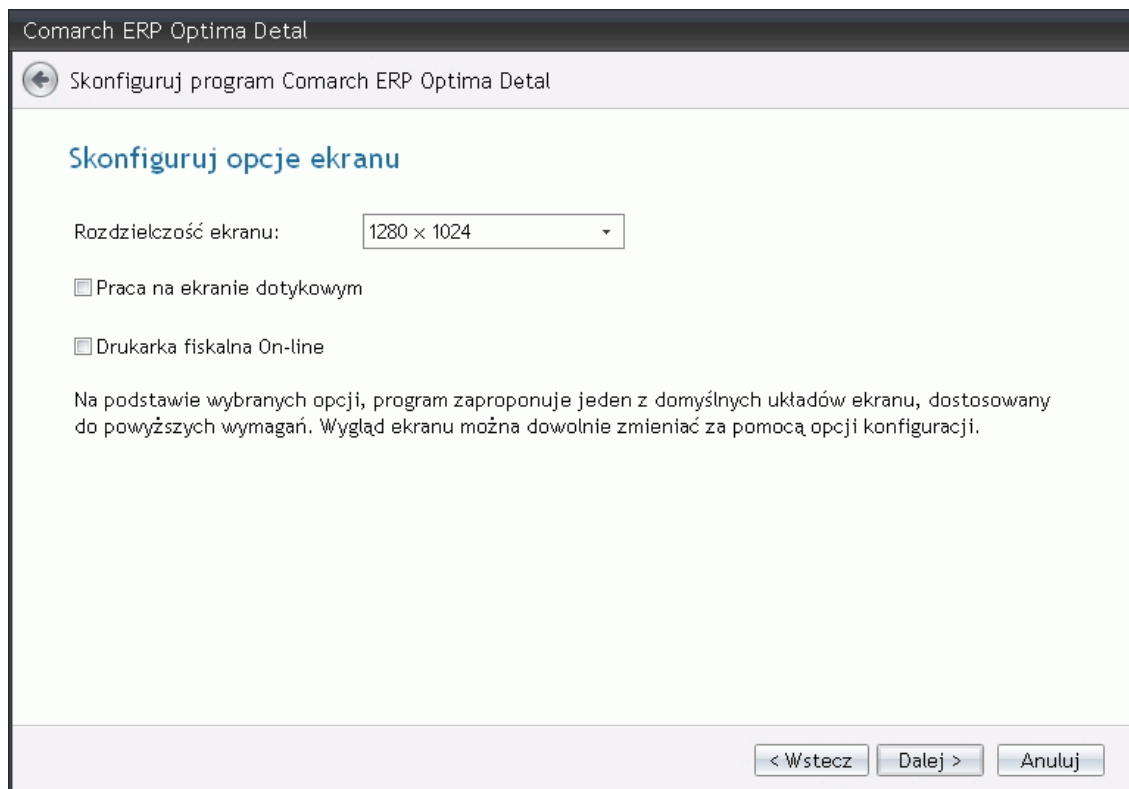
Synchronizuj

< Wstecz Dalej > Anuluj

Rys. Synchronizacja stanowiska **Comarch ERP Optima Detal** z bazą danych **Comarch ERP Optima**.

Po wykonaniu synchronizacji stanowiska **Comarch ERP Optima Detal** z bazą danych **Comarch ERP Optima** można skonfigurować **opcje programu**:

- **Rozdzielczość ekranu** – do wyboru: 1280 x 1024, 1024 x 768, 800 x 600 pikseli.
- **Praca na ekranie dotykowym**
- **Drukarka fiskalna On-line**

*Rys. Konfiguracja opcji programu **Comarch ERP Optima Detal**.*

Na podstawie wybranych opcji, program zaproponuje jeden z domyślnych układów ekranu, dostosowany do powyższych wymagań. Wygląd ekranu można dowolnie zmieniać za pomocą opcji konfiguracji.

Po zakończeniu procesu synchronizacji i konfiguracji otwiera się okno startowe programu.

3.2 Okno startowe

Aby rozpocząć pracę na stanowisku, sprzedawca musi przejść poprawnie proces logowania. W tym celu, w polu **Użytkownik** należy podać IDENTYFIKATOR operatora zdefiniowany w **Comarch ERP Optima (Konfiguracja programu/ Użytkowe/ Operatorzy)** oraz **Hasło**.

Podczas pierwszego logowania na danym stanowisku program proponuje **ustalenie hasła**. Zatwierdzenie zmiany bez wprowadzania hasła skutkuje komunikatem: *Czy na pewno chcesz zalogować się bez hasła? (Tak/ Nie)*. Ustalone hasło można z poziomu okna startowego zmienić. W tym celu wykorzystywany jest przycisk

Zmiana hasła

Zmiana hasła (pierwsze logowanie)

Nowe hasło:

Powtórz:

Clear Q W E R T Y U I O P ←

Caps A S D F G H J K L Enter ↵

Shift Z X C V B N M , . / -

Alt Space Alt

7 8 9

4 5 6

1 2 3

0 ,

Rys. Ustalanie hasła dla operatora podczas pierwszego logowania.

Logowanie

Użytkownik: JN

Hasło:

Clear Q W E R T Y U I O P ←

Caps A S D F G H J K L Enter ↵

Shift Z X C V B N M , . / -

Alt Space Alt

Zmiana hasła

Zaloguj do konfiguracji

Zakończ program

7 8 9

4 5 6

1 2 3

0 ,

Rys. Okno startowe.

Operator, który w funkcjach pracownika, do którego jest przypisany w **Comarch ERP Optima** (*Konfiguracja programu/ Detal/ Funkcje Pracowników*) ma prawo **dośćępu do konfiguracji stanowiska**, może z poziomu okna startowego zalogować się do konfiguracji .

Rys. Comarch ERP Optima Detal – Konfiguracja.

3.3 Konfiguracja - ustawienia bazy

Aby nawiązać połączenie z innym serwerem MS SQL, bazą danych **Comarch ERP Optima** lub z innym stanowiskiem sprzedaży detalicznej należy podać:

- **Numer stanowiska** Detalu (nadany automatycznie w **Comarch ERP Optima**).
- **Serwer bazy** – nazwę serwera MS SQL, na którym znajdują się baza danych.
- **Nazwę bazy** – nazwę bazy firmowej **Comarch ERP Optima**.
- **Serwer klucza** - nazwę serwera MS SQL znajdującego się na stanowisku, do którego podpięty jest klucz HASP zawierający licencje. Jeśli pole to pozostanie puste, wówczas licencje będą pobierane z serwera MS SQL, na którym znajduje się baza **Comarch ERP Optima**.

Uwaga: Jeżeli w Menadżerze Licencji aktywnych jest kilka kluczy, to w ustawieniach bazy stanowiska detalicznego należy określić ten, z którego mają być pobierane licencje dla Detalu. W tym celu Użytkownik powinien w polu **Serwer klucza** po nazwie serwera SQL oraz dwóch dwukropkach "::" podać konkretny numer klucza.

Rys. Parametry ogólne – zmiana stanowiska.

Uwaga: Jeżeli baza danych lub numer stanowiska zostanie zmieniony, po czym nie zostanie wykonana synchronizacja, podczas próby wyjścia z Konfiguracji Detalu pojawi się komunikat: *Została zmieniona konfiguracja bazy danych. Należy wykonać ręczną synchronizację.*

3.4 Konfiguracja – parametry synchronizacji

Przed rozpoczęciem pracy w **Comarch ERP Optima Detal**, operator musiał skonfigurować aplikację z poziomu **Comarch ERP Optima** (patrz rozdział 2. „Konfiguracja modułu **Comarch ERP Optima Detal** w **Comarch ERP Optima**”). Sprzedaż na stanowiskach pracy odbywa się w oparciu o wprowadzone w ten sposób informacje. Z poziomu konfiguracji Detalu, przy pomocy synchronizacji można wykonać ręczną lub automatyczną aktualizację informacji między bazą firmową **Comarch ERP Optima** a bazą danych **Comarch ERP Optima Detal**.

Aktualizacja obejmuje:

- Informacje związane z kontrahentami.
- Zmiany w konfiguracji Detalu wprowadzone po stronie **Comarch ERP Optima**.
- Informacje o towarach.
- Informacje o kaucjach i schematach opakowań.

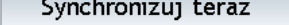

Uwaga: Jeżeli w **Comarch ERP Optima** cena towaru występuje w walucie obcej np. 10 EUR i nie ma w programie zdefiniowanego kursu domyślnego dla tej waluty (*Konfiguracja programu/ Ogólne/ Waluty*) - podczas synchronizacji cena zostanie przeniesiona do **Comarch ERP Optima Detal** jako PLN, czyli 10 PLN.

Do wyboru mamy **synchronizację ręczną** wykonywaną w dowolnym momencie, wybranym przez Użytkownika lub **synchronizację automatyczną**.

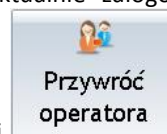
W przypadku synchronizacji automatycznej należy ustalić:

- Godzinę pierwszej synchronizacji.
- Godzinę ostatniej synchronizacji.
- Co ile minut taka synchronizacja ma się odbywać, do wyboru mamy:
 - Tylko pierwsza i ostatnia – wykonywana jest dwukrotnie (w czasie określonym przez godzinę pierwszej i ostatniej synchronizacji)
 - Co 2/10/20/30/40/50 minut lub 1/2/3/4/5/6/12 godzin.

Po zaznaczeniu jednej z tej opcji można posłużyć się przyciskiem - dane zostaną automatycznie zaktualizowane.

Z poziomu okna pracy, jeżeli Paragon jest w trakcie wystawiania, zmiany powstałe w wyniku synchronizacji automatycznej związane z towarami są uwzględniane dopiero po jego zatwierdzeniu lub anulowaniu, a przy pracy z wieloma paragonami zmiany te są uwzględniane gdy wszystkie otwarte paragony są puste. Zmiany wprowadzone na liście Kontrahentów, dostępnych w **Comarch ERP Optima Detal** form płatności są uwzględniane na bieżąco podczas wykonywania automatycznej synchronizacji. Z kolei zmiany w prawach aktualnie zalogowanego do

aplikacji operatora są uwzględniane dopiero po przelogowaniu lub wykorzystaniu opcji

- **Przywróć operatora**.

Uwaga: Synchronizacja danych wymaga synchronizacji zegarów wszystkich komputerów, na których zainstalowana jest **Comarch ERP Optima** i stanowiska **Comarch ERP Optima Detal**.

3.5 Konfiguracja - Drukarka fiskalna

Comarch ERP Optima Detal umożliwia fiskalizację wystawionych dokumentów sprzedaży na drukarkach fiskalnych:

- **Posnet** (bez wersji aptecznych, Thermal w wersji 5V, 1.02, 1.04, 2.01, 2.02)
- **Elzab** (bez wersji aptecznych np. Omega, Mera)
- **Innova** (bez wersji aptecznych np. Profit, Market)
- **Novitus** (bez wersji aptecznych np. Vivo, Vento, Quarto, Delio Prime)
- **Torell** (Duo Pro, Andros)
- **Emar** Printo

Przed przystąpieniem do pracy z urządzeniem fiskalnym należy wykonać odpowiednią konfigurację:

Model drukarki – wybór drukarki z rozwijanej listy, zawierającej drukarki, z którymi współpracuje **Comarch ERP Optima Detal**,

Port drukarki – wybór szeregowego portu COM, do którego podpięta jest drukarka fiskalna,

Prędkość – wybór prędkości transmisji,

Szuflada – jeżeli szuflada jest podpięta do drukarki fiskalnej, parametr powinien być zaznaczony.

Praca on – line – zaznaczenie parametru spowoduje, że Paragon drukowany będzie na bieżąco po dodaniu każdej pozycji (więcej informacji na temat pracy on-line **Comarch ERP Optima Detal** w rozdz. 6.1.4 „Współpraca z drukarką fiskalną w trybie On-line”).

Logowanie kasjera – Podczas logowania do programu, kasjer logowany jest również do drukarki fiskalnej. Na wydruku z drukarki pojawia się informacja o rozpoczęciu/zakończeniu pracy kasjera.

Uwaga: Aby współpraca z drukarką fiskalną NOVITUS przebiegała poprawnie, w przypadku gdy na drukarce ustawiono protokół POSNET należy w Detalu, w polu **Model drukarki** wybrać sterownik Posnet Thermal. W przypadku protokołu NOVITUS- sterownik Novitus.

Stawki VAT zdefiniowane w **Comarch ERP Optima Detal** należy skojarzyć z symbolami wykorzystywanymi przez drukarkę fiskalną.

Uwaga: Przed kojarzeniem stawek VAT należy wydrukować raport dobowy z drukarki fiskalnej, na której wyszczególnione są stawki VAT wraz z przypisanymi im literami.

W kolumnie **Symbol** należy wybrać z rozwijanej listy dla każdej stawki VAT odpowiednią literę. Istnieje możliwość ustawienia dla danej stawki wartości pustej, np. W przypadku stawki nieużywanej.

Wszystkim wykorzystywanym w Detalu **formom płatności** (**Comarch ERP Optima – Konfiguracja firmy/ Detal/ Stanowiska**) można przypisać **Nazwy fiskalne** drukowane na zafiskalizowanych dokumentach sprzedaży. Jeśli dla którejś z form płatności nie zostanie ustalony odpowiednik, będzie ona **nieaktywna** w oknie płatności Paragonu. Operator nie będzie mógł z niej skorzystać podczas wystawiania dokumentu.

Ustawienia drukarki fiskalnej

Model drukarki: Posnet Thermal

Port drukarki: COM1

Prędkość: 9600

Szuflada

Praca On-line

Logowanie kasjera

Test drukarki

Forma płatności	Nazwa fiska...
Gtówka	Gotówka
Bon	Bon
Przelew	Karta

Staw...	Symbol
ZW	G
0,00	
NP	
3,00	
5,00	
6,00	
7,00	B
22,00	A

OK Anuluj

Rys. Ustawienia drukarki fiskalnej.

Test drukarki

- po zdefiniowaniu wszystkich ustawień należy sprawdzić czy komunikacja między komputerem a drukarką fiskalną przebiega poprawnie.

Uwaga: W przypadku drukarek fiskalnych działających przez terminal licencja na moduł do obsługi drukarek fiskalnych pobierana jest w momencie zalogowania do programu, a zwalniana po wylogowaniu.

Uwaga: W przypadku, gdy na stanowisku zainstalowano Detal samodzielnie (bez instalacji systemu Comarch ERP Optima), to podczas pracy drukarki fiskalnej w usługach terminalowych może pojawić się komunikat: *Nie znaleziono licencji na drukowanie w usługach terminalowych. Nie udało się otworzyć klucza z informacjami o serwerze.*

W takiej sytuacji należy sprawdzić czy w rejestrach systemowych są odpowiednie wpisy w kluczu HKEY_CURRENT_USER\Software\CDN\HASP.

3.6 Konfiguracja – operatorzy

Lista składa się z operatorów, którzy w **Comarch ERP Optima** (Konfiguracja firmy/ Detal/ Stanowiska) otrzymali dostęp do danego stanowiska pracy. Dostępne kolumny to: Kod operatora, Imię i Nazwisko, Stanowisko

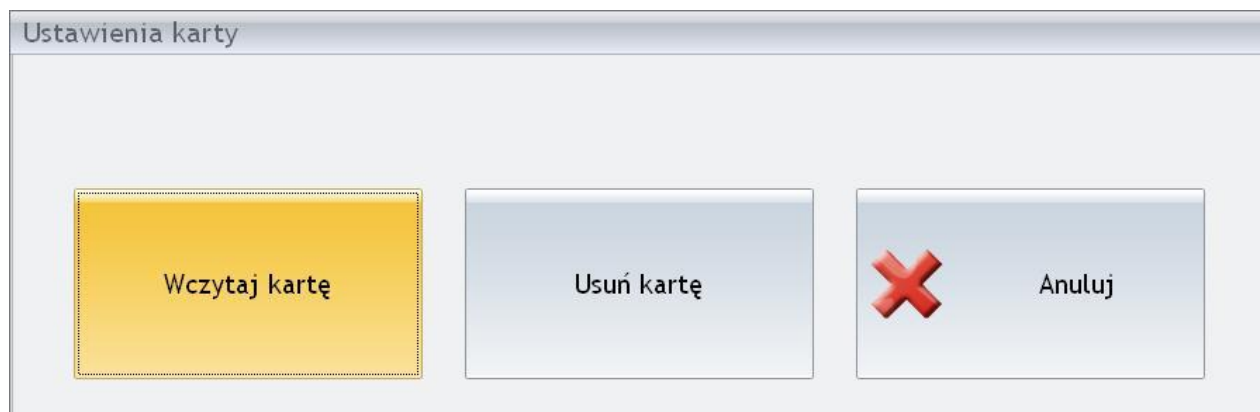
przydzielone mu po stronie **Comarch ERP Optima** (*Konfiguracja programu/ Detal/ Funkcje Pracowników*), Karta oraz Rabat maksymalny.

Dla listy dostępne są opcje:

Usuń hasło użytkownika – funkcja (dostępna również w menu kontekstowym) służy do usuwania haseł użytkowników.

Rabat maksymalny – podczas sprzedaży na stanowisku detalicznym operator nie będzie miał możliwości udzielenia rabatu wyższego niż określony za pomocą niniejszej funkcji. Domyślnie rabat maksymalny dla wszystkich operatorów ustawiony jest na poziomie 99,99%.

Karta – umożliwi przypisanie operatorom kart magnetycznych do logowania. Po wybraniu tej opcji pojawi się okno Ustawienia karty.

Rys. Ustawienia karty.

Aby przypisać kartę operatora należy wybrać przycisk **Wczytaj kartę**, a następnie czytnikiem odczytać kartę magnetyczną. Po wczytaniu karty okno Ustawienia karty jest zamykane, a na liście przy danym kodzie operatora, w kolumnie Karta pojawi się znacznik.

Konkretna karta magnetyczna może być przypisana tylko jednemu operatorowi i działa na wszystkich stanowiskach, do których operator ten ma dostęp. Próba wczytania tej samej karty innemu użytkownikowi zakończy się komunikatem: *Wczytana karta jest przyporządkowana już innemu operatorowi.*

Z poziomu okna Ustawienia karty (wywoływanego przyciskiem **Karta**) można także w razie potrzeby usunąć kartę operatora – **Usuń kartę**.

Uwaga: Logowanie za pomocą kart magnetycznych możliwe będzie tylko jeśli w *Konfiguracji/ Ustawienia ogólne* zaznaczono parametr **Szybkie logowanie**.

Uwaga: Program obsługuje karty magnetyczne, na których informacje zapisane są tylko na jednym pasku oraz domyślne ustawienia czytników firmy Novitus (podpinanych do komputera przez port PS/2 lub USB).

3.7 Konfiguracja – Ustawienia ogólne

Ustawienia ogólne to miejsce, gdzie zgromadzono parametry konfiguracyjne określające sposób działania stanowiska sprzedaży w **Comarch ERP Optima Detal**.

Ustawienia ogólne

- Otwarcie/Zamknięcie zmiany
- Szybkie logowanie
- Obowiązkowa sprzedaż od wartości
- Kontrola stanów magazynowych
- Informacja o brakach
- Pobieraj rabaty kontrahenta
- Automatyczne drukowanie paragonów na drukarce zwykłej
- Pytanie o fiskalizację paragonu
- Drukowanie KP/KW na drukarce fiskalnej
- Drukowanie raportów zmianowych na drukarce fiskalnej
- Wydruk faktury gastronomicznej

Liczba otwartych paragonów:

Ilość kopii wydruku FA/PA:

Bez ograniczeń

Rys. Ustawienia ogólne.

Otwarcie / Zamknięcie zmiany – jeżeli parametr jest zaznaczony na stanowisku możliwe jest otwieranie i zamykanie zmian, co ułatwi rozliczanie stanu kasy gotówkowej na stanowisku.

Szybkie logowanie – określa sposób logowania do programu opierający się głównie na przyciskach, a przez to prostszy, szybszy i lepiej przystosowany do pracy z ekranami dotykowymi.

Obowiązkowa sprzedaż od wartości – zaznaczenie parametru powoduje, że podczas dodawania pozycji na Paragon Użytkownik będzie zobowiązany do określenia wartości sprzedawanego towaru/usługi. W oparciu o podaną wartość oraz cenę pozycji zostanie wyliczona ilość.

Parametr nie ma znaczenia w przypadku dodawania pozycji kaucyjnych (nie pojawia się okno edycji wartości pozycji kaucyjnej).

Kontrola stanów magazynowych – w przypadku, gdy parametr jest zaznaczony podczas sprzedaży kontrolowana będzie dostępność towarów i kaucji na magazynie przypisanym do stanowiska sprzedaży. Jeżeli towaru brakuje na magazynie lub ilość dostępna jest niewystarczająca, nie zostanie on dodany na Paragon, a program wygeneruje komunikat: *Nie można dodać pozycji na paragon. Brak x,xxxx j.m. W magazynie.*

Informacja o brakach – zaznaczenie parametru skutkować będzie tym, że podczas sprzedaży w przypadku braku lub niewystarczającej ilości towaru/kaucji Użytkownik otrzyma informację: *Brak x,xxxx j.m. W magazynie.* Mimo to możliwe będzie dodanie towaru.

Równoczesne zaznaczenie parametrów Kontrola stanów magazynowych oraz Informacja o brakach jest niemożliwe.

Pobieraj rabaty kontrahenta - jeżeli parametr ten jest zaznaczony, podczas sprzedaży na stanowisku detalicznym, po wybraniu kontrahenta na Paragon pobierane są rabaty lub ceny kontrahenta, zdefiniowane w programie **Comarch ERP Optima**.

Automatyczne drukowanie paragonów na drukarce zwykłej – dotyczy sytuacji, w której do stanowiska nie jest podłączona drukarka fiskalna. Jeśli parametr jest zaznaczony, po zakończeniu paragonu będzie on drukowany na drukarce zwykłej, ustawionej jako domyślna w systemie operacyjnym. Jeśli parametr zostanie odznaczony, paragon nie będzie drukowany.

Pytanie o fiskalizację paragonu – zaznaczenie parametru powoduje, że w momencie zatwierdzania Paragonu pojawi się pytanie „Czy fiskalizować paragon?”. Jeżeli Użytkownik wybierze w oknie opcję: **Tak** – paragon zostanie wydrukowany na drukarce fiskalnej. Wybór opcji: **Nie** - skutkuje wydrukiem paragonu na drukarce zwykłej.

Uwaga: Jeśli w konfiguracji Detalu nie wybrano drukarki fiskalnej lub wybrano drukarkę, ale jednocześnie określono, że ma ona pracować w trybie On-line, wówczas zaznaczenie parametru **Pytanie o fiskalizację paragonu** będzie niemożliwe.

Drukowanie KP/KW na drukarce fiskalnej – przy zaznaczonym parametrze drukowanie wpłat/wypłat będzie realizowane na drukarce fiskalnej. W innym przypadku KP/KW drukowane będzie na drukarkę zwykłą.

Drukowanie raportów zmianowych na drukarce fiskalnej – zaznaczenie parametru spowoduje, że raporty zmianowe będą się drukować na drukarce fiskalnej. W innym przypadku wydruk realizowany będzie na zwykłej drukarce.

Wydruk faktury gastronomicznej – na wydrukach faktur zamiast poszczególnych towarów widnieć będą pozycje o nazwie „Usługa gastronomiczna” w rozbiciu na stawki VAT.

Liczba otwartych paragonów – określa ile paragonów może być otwartych jednocześnie na stanowisku sprzedaży. Maksymalna wartość tego parametru to 100 paragonów. Zaznaczenie parametru Bez ograniczeń pozwala na wystawienie nieograniczonej liczby otwartych paragonów na danym stanowisku.

Uwaga: Jeśli w konfiguracji drukarki fiskalnej zaznaczono parametr Praca On-line wówczas liczba otwartych paragonów musi być równa 1.

Jeśli liczba otwartych paragonów jest większa od 1 lub ustawiona na Bez ograniczeń możliwa jest praca z drukarką fiskalną tylko w trybie Off-line.

Ilość kopii wydruku FA/PA – wartość w polu określa ile egzemplarzy ma powstać podczas drukowania dokumentu. Parametr dotyczy wydruku faktur, paragonów drukowanych na drukarce zwykłej, a także zwrotów, pomyłek i korekt zarejestrowanych do tych dokumentów.

4 Logowanie

W celu usprawnienia procesu logowania do systemu funkcjonują dwie opcjonalne metody logowania:

1. Logowanie standardowe – w trakcie logowania należy wprowadzić z klawiatury kod operatora oraz hasło (o ile zostało ustalone).

Logowanie

Użytkownik: JN

Hasło:

Zaloguj

Clear Q W E R T Y U I O P ←

Caps A S D F G H J K L Enter ↵

Shift Z X C V B N M , . / -

Alt Space Alt

7 8 9

4 5 6

1 2 3

0 ,

Zmiana hasła

Zaloguj do konfiguracji

Zakończ program

Rys. Okno logowania.

2. Szybkie logowanie, opierające się głównie na przyciskach.

Program

Konfiguracja

Hasło

Zakończ

ADMIN
Menadżer

JN
Kasjer

KM
Kierownik zmiany

Rys. Szybkie logowanie.

Tę metodę logowania Użytkownicy mogą stosować o ile w *Konfiguracji Detalu/ Ustawienia ogólne* zaznaczono opcję **Szybkie logowanie**. Na skutek zaznaczenia tego parametru podczas logowania do systemu wyświetla się okno, w którym znajdują się ikony wszystkich operatorów uprawnionych do pracy na stanowisku.

Na przycisku operatora prezentowane są:

- Kod operatora,
- Pełniona funkcja (definiowana w **Comarch ERP Optima** w *Konfiguracji programu/ Detal/ Funkcje Pracowników*),
- Informację o otwartych Paragonach – jeżeli operator posiada otwarte Paragony w górnej części przycisku w kolorze czerwonym pojawi się informacja: *Otwarte paragony*.

Rys. Przycisk operatora.

Po lewej stronie okna znajdują się następujące zakładki:

Program – Wybranie tej zakładki, a następnie wskazanie właściwego operatora spowoduje, że wyświetlone zostanie okno do wprowadzenia hasła (o ile zostało ustalone), a następnie po prawidłowej autoryzacji przeniesie Użytkownika do okna sprzedaży.

Zakładka Program jest domyślnie wybrany dlatego, o ile nie były wykonywane inne akcje, po uruchomieniu programu można od razu wybrać operatora w celu zalogowania.

Konfiguracja – wybór zakładki spowoduje zawężenie przycisków operatorów tylko do tych, którzy mają prawo do zmiany Konfiguracji stanowiska (w **Comarch ERP Optima** w *Konfiguracji programu/ Detal/ Funkcje Pracowników* zaznaczona opcja **Dostęp do konfiguracji stanowiska**). Po wybraniu operatora wyświetli się okno Konfiguracji.

Hasło – zakładka służy do zmiany hasła. Po jej wybraniu, wskazaniu operatora i potwierdzeniu jego aktualnego hasła pojawi się okno Zmiana hasła.

Zakończ – wybranie zakładki spowoduje zamknięcie programu.

4.1 Logowanie za pomocą kart magnetycznych.

Przy włączonym parametrze **Szybkie logowanie** (*Konfiguracja/ Ustawienia ogólne*) Użytkownicy mogą korzystać z kart magnetycznych do logowania. Jeżeli w *Konfiguracji/ Operatorzy* zostały wczytane karty magnetyczne dla operatorów przeciągnięcie karty przez czytnik w oknie logowania spowoduje zalogowanie operatora do Konfiguracji lub okna sprzedaży, w zależności od wybranego wcześniej przycisku.

Proces wczytywania kart opisano szerzej w rozdziale 3.6. „Konfiguracja – operatorzy”.

Uwaga: Program obsługuje karty magnetyczne, na których informacje zapisane są tylko na jednym pasku oraz domyślne ustawienia czytników firmy Novitus (podpinanych do komputera przez port PS/2 lub USB).

5 Modelowanie wyglądu ekranu

Pracownik Detalu, który ma w **Comarch ERP Optima** (*Konfiguracja programu/ Detal/ Funkcje Pracowników*) włączony parametr **Dostęp do konfiguracji interfejsu** – po zalogowaniu do okna głównego sprzedaży widzi ikonę

- *Konfiguracja układu ekranu* - umożliwiającą zdefiniowanie wyglądu i funkcjonalności stanowiska pracy.

Moduł standardowo pracuje w jednym głównym oknie. Użytkownik ma możliwość indywidualnego doboru funkcji i informacji w nim widocznych. Elastyczna konfiguracja zapewnia maksymalne dostosowanie punktu sprzedaży do indywidualnych potrzeb.

5.1 Układ okna głównego

Program **Comarch ERP Optima Detal** zawiera kilka domyślnych układów ekranu. Użytkownik może pracować w oparciu o predefiniowane układy ekranu. Może także je modyfikować lub tworzyć swoje własne.

Powyżej menu głównego dostępny jest **pasek narzędzi** optymalizujący pracę nad konfiguracją interfejsu.

W jego skład wchodzi opcje:

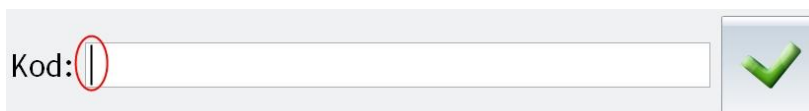
- **Nowy:**
 - **Pusty** – tworzenie własnego układu ekranu.
 - z **gotowego** – wybór jednego ze standardowych układów ekranu z możliwością dowolnej modyfikacji. Szablony dostępne po zainstalowaniu aplikacji znajdują się w katalogu C:\Program Files\Comarch ERP Optima\Detal\Layouts. Wybrany w ten sposób układ ekranu jest zapisywany w katalogu, gdzie znajdują się szablony Użytkownika, np. W systemie operacyjnym Windows XP jest to C:\Documents and Settings\Jan.Nowak\Dane aplikacji\Comarch\Comarch ERP Optima Detal\Layouts.
- **Otwórz** – otwarcie jednego z już zdefiniowanych przez Użytkownika układów ekranu.
- **Zapisz\ Zapisz jako** – zapisanie szablonu Użytkownika – w systemie operacyjnym Windows XP będzie to katalog C:\Documents and Settings\Jan.Nowak\Dane aplikacji\Comarch\Comarch ERP Optima Detal\Layouts.
- **Wyjdź** – [ALT+ Q] - wyjście z trybu konfiguracji układu ekranu.

Układ ekranu można dzielić na dowolną ilość paneli, ustalać ich rozmieszczenie i rozmiary. W panelach z kolei należy umieszczać sekcje (Paragon, Podsumowanie paragonu, Wyszukiwanie, Lista towarów, Przyciski, Klawiatura ekranowa) pełniące określone funkcje (szczegółowy opis w rozdziale 4.3 „Sekcje danych na ekranie głównym”). Utworzony układ ekranu można kopiować i wykorzystywać na innych stanowiskach.

– **opcje ogólne** – pozwalają określić ustawienia ogólne interfejsu Użytkownika:

- Kursor zawsze w polu wyszukiwania – parametr definiowany dla sekcji Wyszukiwanie. Kursor bez względu na wykonaną akcję wraca do pola edycyjnego, gdzie wpisywany jest kod towaru:

Rys. Kursor zawsze w polu wyszukiwania.

- Sortowanie w listach dla ekranów dotykowych – kliknięcie w komórkę w jednym z pierwszych dwóch wierszy listy powoduje sortowanie po wybranej komórce.
- Poniżej znajdują się parametry odpowiedzialne za wyświetlanie **klawiatury ekranowej**:
- Wyświetl klawiaturę ekranową w oknach dialogowych.
- Położenie klawiatury numerycznej (Z prawej/ z lewej).
- Ustawienia list:
- Użyj domyślnego rozmiaru tekstu (14) – jeżeli parametr jest odznaczony, Użytkownik może rozmiar zdefiniować samodzielnie.

- Użyj domyślnego marginesu wiersza (0 pikseli) - jeżeli parametr jest odznaczony, Użytkownik może margines wiersza zdefiniować samodzielnie.

Panel główny można dowolnie dzielić pionowo lub poziomo na wiele mniejszych paneli:

– **podziel pionowo** – wybiera akcję podziału panelu pionowo. Po kliknięciu na panel dzieli go pionowo, tworząc dwa nowe panele, w które można wstawiać sekcje.

– **podziel poziomo** – wybiera akcję podziału panelu poziomo. Po kliknięciu na panel dzieli go poziomo, tworząc dwa nowe panele, w które można wstawiać sekcje.

Rys. Przykładowy podział panelu głównego.

Linie oddzielające poszczególne panele nazywane są **podzielnikami**. Po najechaniu strzałką myszy na linię rozdzielającą panele zmienia ulega jej kolor . Dla podświetlonego podzielnika pod prawym przyciskiem myszy dostępna jest jego konfiguracja:

- **Zablokuj** – po ustaleniu położenia podzielnika panelu, włączenie opcji blokuje zmianę jego położenia. W trybie pracy operator nie będzie mógł zmienić położenia linii podziałowej (Odblokuj - opcja odwracająca wykonaną akcję).
- **Ukryj** – po włączeniu opcji w trybie pracy linia podziałowa będzie niewidoczna dla operatora (Pokaż - opcja odwracająca wykonaną akcję).
- **Ustaw minimalną wielkość dla górnego/ dolnego panelu** – w przypadku podziału poziomego po ustaleniu minimalnej wysokości panelu włączenie opcji spowoduje, że operator w trybie pracy nie będzie mógł zdefiniować mniejszego rozmiaru (Usuń minimalną wielkość dla górnego/ dolnego panelu - opcja odwracająca wykonaną akcję).
- **Ustaw minimalną wielkość dla lewego/ prawego panelu** - w przypadku podziału pionowego po ustaleniu minimalnej szerokości panelu włączenie opcji spowoduje, że operator w trybie pracy nie będzie mógł zdefiniować rozmiaru mniejszego (Usuń minimalną wielkość dla lewego/ prawego panelu - opcja odwracająca wykonaną akcję).

Rozmiar utworzonych paneli można zmieniać poprzez przemieszczanie oddzielających je podzielników. Wprowadzone w ten sposób ustawienia z poziomu **konfiguracji** są pamiętane na stałe w oknie pracy (przy każdym logowaniu do programu). Zmiany rozmiaru poszczególnych paneli wprowadzone w trybie pracy są tymczasowe (nie są pamiętane po powtórny zalogowaniu do programu).

Sekcje:

W każdym panelu dostępne są sekcje odpowiedzialne za funkcjonalność stanowiska pracy:

– **sekcja przycisków** – wybiera akcję wstawienia sekcji przycisków. Po kliknięciu na panel wstawia w niego sekcję przycisków,

– **sekcja paragonu** – wybiera akcję wstawienia sekcji paragonu. Po kliknięciu na panel wstawia w niego sekcję paragonu,

– **sekcja podsumowania paragonu** – wybiera akcję wstawienia sekcji podsumowania paragonu. Po kliknięciu na panel wstawia w niego sekcję podsumowania paragonu,

– **sekcja wyszukiwania** – wybiera akcję wstawienia sekcji wyszukiwania. Po kliknięciu na panel wstawia w niego sekcję wyszukiwania,

– **sekcja klawiatury** – wybiera akcję wstawienia sekcji klawiatury. Po kliknięciu na panel wstawia w niego sekcję klawiatury,

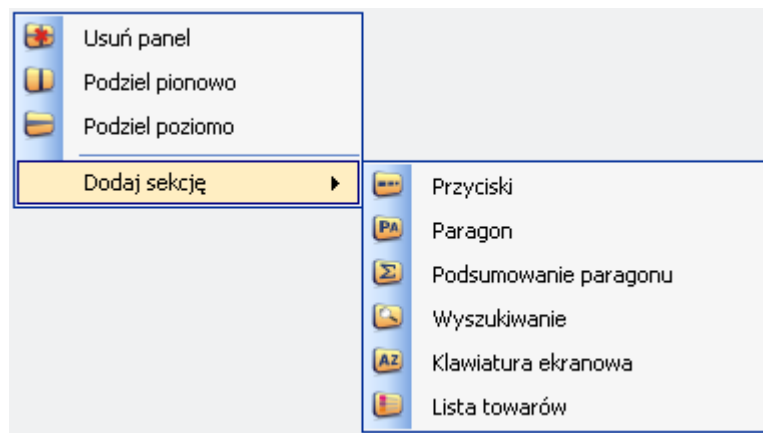

– **sekcja listy towarów** – wybiera akcję wstawienia sekcji listy towarów. Po kliknięciu na panel wstawia w niego sekcję listy towarów.

Uwaga: Sekcję **Przyciski** można wykorzystywać wielokrotnie podczas tworzenia układu ekranu. Pozostałe sekcje: Paragon, Podsumowanie Paragonu, Wyszukiwanie, Lista towarów, Klawiatura – tylko raz.

Funkcje dostępne są również z poziomu menu kontekstowego dostępnego pod prawym przyciskiem myszy w obszarze panelu:

Rys. Opcje menu kontekstowego dostępne w obszarze panelu.

– **anulowanie wybranej akcji** [Esc] – usuwana jest wybrana akcja.

Skórka Office 2007 Silver

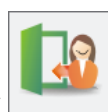
- **Zmień skórę** – do wyboru z rozwijanej listy dostępnych jest kilkanaście skórek definiujących wygląd aplikacji.

5.2 Stopka okna głównego

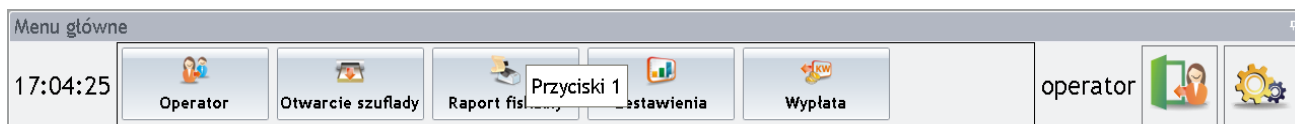
Komponent w zależności od ustawień może pokazywać godzinę oraz informacje o aktualnie zalogowanym do stanowiska pracy operatorze. W skład menu głównego wchodzi sekcja przycisków (poprzez menu kontekstowe można zdefiniować przyciski widoczne w pasku stopki – szczegółowy opis definiowania sekcji przycisków został opisany w rozdziale 4.3.4 „Przyciski”).

W menu kontekstowym stopki (pod prawym przyciskiem myszy) dostępna jest jej konfiguracja, na którą składają się parametry:

- Położenie stopki (U góry/ u dołu).
- Widoczność stopki (Rozwinięta/ Zwinięta) – opcję można ustawić również poprzez wciśnięcie ikony
- Pokaż zegar.
- Pokaż dane kasjera.

- Pokaż domyślny przycisk wyjścia (- **Wyjście**).

Rys. Przykładowa konfiguracja stopki.

5.3 Sekcje danych na ekranie głównym

5.3.1 Paragon

Sekcja odpowiedzialna jest za wyświetlanie listy pozycji cennikowych dodawanych na Paragon. Kolumny dostępne dla sekcji to: kod towaru, nazwa towaru, ilość, jednostka miary, cena brutto, wartość brutto, rabat %, rabat zł, stawka VAT.

Pod prawym przyciskiem myszy w menu kontekstowym dostępna jest **konfiguracja sekcji**. Użytkownik może zdecydować czy podczas wystawiania paragonu widoczne będą:

- wszystkie pozycje cennikowe dodawane na Paragon,
- tylko bieżąca.

W tym miejscu można również określić Tytuł paragonu, czyli oznaczenie, które można nadać paragonom, np. stolik w przypadku pracy z wieloma paragonami. Tytuł wyświetlany jest wraz z numerem, przy czym numer nie oznacza numeru wystawianego paragonu, lecz kolejny numer przycisku paragonu.

Lp	Kod	Nazwa	Ilość	Jm	Cena	Wartość	Rabat %	Rabat zł	Stawka VAT
1	PIŁA_ELEKTR	Elektryczna pilarka łańcuchowa	1	SZT	71,40	71,40	0,00	0,00	22
2	ROZDRABNIACZ	Rozdrabniacz do gałęzi	1	SZT	139,90	139,90	0,00	0,00	22
3	ODK_LIŚCI	Odkurzacz do liści	1	SZT	270,00	270,00	10,00	30,00	22

Rys. Sekcja Paragon.

5.3.2 Podsumowanie paragonu

Sekcja pokazuje łączną wartość brutto Paragonu w walucie PLN, nazwę kontrahenta, dla którego wystawiany jest PA oraz rabat Paragonu ustalony przed dodaniem towarów na PA (jego wartość podpowiada się na dodawanych pozycjach). Konfiguracja dostępna pod prawym przyciskiem myszy pozwala na zdefiniowanie wielkości czcionki dla wyświetlanej kwoty oraz ustalenie czy ma ona być pogrubiona.

Suma: 460,17 zł
Kontrahent: F.H. ALOZA sp. z o.o.
Rabat: 10 %

Rys. Sekcja Podsumowanie paragonu.

5.3.3 Wyszukiwanie

Sekcja odpowiedzialna za wyszukiwanie towarów o wprowadzonym Kodzie. Po wpisaniu poprawnego kodu

towaru, naciśnięcie klawisza Enter lub ikony skutkuje automatycznym dodaniem towaru na Paragon.

W opcjach ogólnych konfiguracji układu ekranu znajduje się parametr **Kursor zawsze w polu wyszukiwania** (omówienie w rozdziale 4.1 „Układ okna głównego”). Jego zaznaczenie powoduje, że kursor bez względu na wykonywaną akcję zawsze znajduje się w polu wyszukiwania.

Kod:

Rys. Sekcja Wyszukiwanie.

5.3.4 Przyciski

Sekcja zawiera trzy rodzaje przycisków:

- **Funkcyjne** – zestaw predefiniowanych funkcji dostępnych dla Użytkownika,
- **Towarów** – zestaw przycisków identyfikujących określone towary,
- **Grupy** – przyciski umożliwiające grupowanie towarów/ funkcji.

Konfiguracja dostępna jest z poziomu sekcji pod prawym przyciskiem myszy.

Dla kontenera przycisków Użytkownik może zdefiniować:

- Położenie obrazków umieszczonych na przyciskach (nad tekstem/ pod tekstem/ z lewej/ z prawej/ bez tekstu/ bez obrazka),
- Czcionkę tekstu przycisków (rodzaj, styl, rozmiar),
- Wielkość przycisków wyrażoną w pikselach – aby zdefiniować preferowaną wielkość przycisków należy rozciągnąć kwadrat widoczny po kliknięciu myszą na aktualną wielkość lub wpisać ręcznie żądaną szerokość i wysokość,
- Szerokość i wysokość przycisków w pikselach.

Okno konfiguracji sekcji jest podzielone na dwie części. Z prawej strony widoczne są zakładki **Funkcyjne**, **Towary**, **Grupy** zawierające przyciski, które można dodać do sekcji przycisków. Z lewej strony okna znajdują się przyciski wybrane przez Użytkownika. Przenoszenie przycisków do sekcji i ich usuwanie umożliwiają strzałki:

- Wstaw do sekcji,

- Usuń z sekcji

lub dwukrotne kliknięcie na przycisk.

Po dodaniu przycisków do sekcji można ustalić ich rozmieszczenie:

- w *górze* – przesun zaznaczone przyciski w *górze*,

- w *dół* – przesun zaznaczone przyciski w *dół*.

Zakładka Funkcyjne zawiera przyciski pełniące określone funkcje:

Zmień cenę

- **Zmień cenę** – funkcja pozwala na wpisanie nowej ceny dla uprzednio wybranej pozycji Paragonu,

Zmień ilość

- **Zmień ilość** – funkcja służy do zmiany ilości i/lub jednostki miary wskazanej pozycji Paragonu,

Zmień wartość

- **Zmień wartość** – funkcja umożliwia zmianę wartości wskazanej pozycji Paragonu. Na podstawie podanej wartości i ceny pozycji zostaje wyliczona ilość,

Rabat pozycji

- **Rabat pozycji** – rabat ustalany indywidualnie dla poszczególnych pozycji Paragonu.

Po wywołaniu funkcji pojawia się okno, w którym należy wprowadzić % wartość rabatu – na tej podstawie obliczana jest wartość kwotowa upustu,

Rabat
paragonu

- **Rabat paragonu** – funkcja pozwala na wprowadzenie rabatu od całego Paragonu,

Storno
pozycji

- **Storno pozycji** – umożliwia wystornowanie pozycji Paragonu (towar drukowany jest w ilości ujemnej),

Storno
paragonu

- **Storno paragonu** – funkcja umożliwia wystornowanie wszystkich pozycji PA,

Usuń pozycję

- **Usuń pozycję** – akcja usunięcia podświetlonej pozycji z PA,

Anuluj
paragon

- **Anuluj Paragon** – akcja anulowania całego PA,

Zapłać

- **Zapłać** – funkcja otwiera okno związane z płatnością Paragonu. Użytkownik może wpisać płaconą przez klienta kwotę oraz wybrać formę płatności, którą zostanie dokonana wpłata.

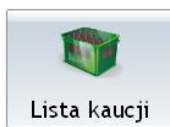
Zakończ

- **Zakończ** – automatyczne zatwierdzenie Paragonu z automatycznym rozliczeniem domyślną formą płatności ustaloną po stronie **Comarch ERP Optima** w *Konfiguracji firmy/ Detal/ Stanowiska*.

Lista
towarów

- **Lista towarów** – funkcja powoduje wyświetlenie listy towarów z możliwością wyszukania właściwego i przeniesienia go na Paragon,

Lista kaucji

- **Lista kaucji** – służy do wyświetlenia listy kaucji z możliwością wyszukania opakowania zwrotnego i przeniesienia go na Paragon lub na Przyjęcie kaucji,

Sprawdź stan

- **Sprawdź stan** – wywołuje okno, w którym po wyszukaniu towaru/ kaucji wyświetlany jest aktualny stan na magazynie przypisanym do danego stanowiska oraz na innych magazynach, o ile operator w **Comarch ERP Optima** w *Konfiguracji programu/ Detal/ Funkcje Pracowników* ma włączony parametr **Podgląd stanu na wszystkich magazynach**.

Jeżeli funkcja sprawdzania stanu zostanie wywołana z poziomu Paragonu, w oknie Stan magazynowy domyślnie podpowie się stan pozycji, na której aktualnie znajduje się kursor (z możliwością wyszukania i sprawdzenia innego kodu).

Kontrahent

- **Kontrahent** – wyświetlenie listy kontrahentów z możliwością przypisania wybranego kontrahenta do Paragonu,

Otwarcie szuflady

- **Otwarcie szuflady** – wywołwana jest akcja otwarcia szuflady drukarki fiskalnej,

Raport fiskalny

- **Raport fiskalny** – umożliwia wykonanie raportu dobowego/ okresowego na drukarce fiskalnej,

Operator

- **Operator** – funkcja umożliwia chwilową zmianę zalogowanego pracownika,

Wystaw fakturę

- **Wystaw fakturę** – opcja umożliwiająca odszukanie wybranego Paragonu i wystawienie do niego Faktury Sprzedaży,

Przyjęcie kaucji

- **Przyjęcie kaucji** – funkcja pozwala wystawić dokument Przyjęcia kaucji (PKA).

Wpłata

- **Wpłata** – wykonanie KP niepowiązanego z Paragonem,

Wypłata

- **Wypłata** – wykonanie KW niepowiązanego z Paragonem,

Stan kasy

- **Stan kasy** – funkcja generuje podgląd stanu kasy dla operatora/ stanowiska w rozbiciu na poszczególne formy płatności,

Zestawienia

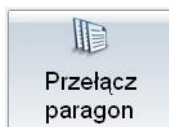
- **Zestawienia** – zestawienie Paragonów oraz wygenerowanych płatności,

Zamknięcie zmiany

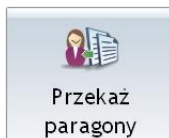
- **Zamknięcie zmiany** – wywołuje okno z raportem podsumowującym zmianę i umożliwia jej zamknięcie,

Wyloguj

- **Wyloguj** – zmiana zalogowanego operatora lub zakończenie pracy programu,

- **Przełącz paragon** – umożliwia przełączanie widoku z okna wystawiania paragonu, do okna wyboru paragonu, niezbędny przy pracy z wieloma paragonami,

- **Przekaż paragony** – pozwala przekazać otwarte Paragony innemu operatorowi.

- **Zwrot towaru** – po wybraniu przycisku zostanie otwarte okno Lista dokumentów do korekty z możliwością zarejestrowania zwrotu/pomyłki do Paragonu oraz wystawienia korekty do Faktury Sprzedaży.

Dla poszczególnych funkcji można:

- Ustawić skrót klawiszowy przycisku – po jego naciśnięciu zostanie wykonana określona komenda,
- Zaznaczyć parametr powodujący wyświetlanie zdefiniowanego skrótu w nazwie przycisku.

W zależności od ustawienia dla drukarki fiskalnej w konfiguracji **Comarch ERP Optima Detal** (okno startowe programu, przycisk *zaloguj do konfiguracji*) – program może współpracować z drukarką w trybie **off-line** lub **on-line**. Wybrany sposób pracy znacząco wpływa na sposób działania wyżej opisanych funkcji (szczegółowe informacje na ten temat znajdują się w rozdziałach 5.1.1 „Współpraca z drukarką fiskalną trybie off-line”, 5.1.2 „Współpraca z drukarką fiskalną w trybie on-line”).

Rys. Przyciski funkcyjne.

Zakładka Towary – z tego poziomu Użytkownik definiuje przyciski identyfikujące poszczególne towary. W prawym

górnym rogu okna widoczna jest ikona - **Dodaj przycisk towaru**. Akcja dostępna jest także po kliknięciu prawym przyciskiem myszy z poziomu zakładki.

Dla utworzonego przycisku określamy:

- **Nazwę towaru** – tekst widoczny na przycisku,
- **Powiązanie z towarem** – towary, w oparciu o które odbywa się sprzedaż można powiązać z przyciskami. Z poziomu okna sprzedaży, naciśnięcie przycisku identyfikującego towar oznacza dodanie towaru na PA,
- **Pobierz nazwę towaru** – tekst widoczny na przycisku zostanie pobrany z nazwy towaru,
- **Ustaw skrót** – w tym miejscu można zdefiniować skrót klawiszowy przycisku, po jego naciśnięciu towar zostanie dodany do Paragonu. W przypadku korzystania z przycisków literowych lub liczbowych zaleca się

definiowanie skrótów będących kombinacją liter/ liczb i **klawisza Ctrl** (przyciski literowe/ liczbowe wykorzystywane są do wyszukiwania towarów).

- **Wyświetlaj skrót** – zdefiniowany skrót zostanie wyświetlony w nazwie przycisku,
- **Kolor tekstu i tła** – wyświetlanych na przycisku,
- **Plik obrazka** – na przycisku można umieścić dowolny obrazek pochodzący z pliku graficznego. W tym celu wystarczy wskazać jego lokalizację. Wybrany obrazek zostanie zapamiętany i w oknie sprzedaży będzie widoczny na przycisku. Należy pamiętać o dopasowaniu wielkości obrazka do rozmiaru przycisku (zalecane

wielkości to 64X64, 32X32, 20X20 pikseli), np.

- **Podgląd obrazka** – podgląd zdefiniowanego obrazka.

Uwaga: Jeżeli przycisk nie zostanie skojarzony z towarem w momencie dodawania go do sekcji, pojawi się komunikat: *Nie wszystkie przyciski towarów, które chcesz dodać, są powiązane z towarami w bazie. Czy jesteś pewien, że chcesz je dodać do sekcji?* Przy próbie wykorzystania tego przycisku na stanowisku pracy wygenerowany zostanie stosowny komunikat: *Nie znaleziono towaru.*

Zakładka Grupy pozwala na utworzenie grupy przycisków funkcyjnych lub grupy przycisków towarów. Jeżeli podczas pracy Użytkownik będzie wykorzystywał dużą ilość przycisków, próba umieszczenia ich wszystkich w oknie głównym może negatywnie wpływać na ergonomię pracy. Dlatego te przyciski, które będą używane często należy umieścić bezpośrednio w oknie głównym, pozostałe można pogrupować.

W prawym górnym rogu okna dostępne są ikony:

– Dodaj grupę przycisków funkcyjnych.

– Dodaj grupę przycisków towarów.

Opcje te dostępne są także w menu kontekstowym zakładki pod prawym przyciskiem myszy. Konfiguracja przycisków z tego poziomu obejmuje ustalenie:

- **Nazwy grupy** wyświetlanej na przycisku,
- **Skrótu klawiszowego przycisku** - po jego naciśnięciu zostanie wykonana określona komenda. Skrót może zostać wyświetlony w nazwie przycisku. W przypadku korzystania z przycisków literowych lub liczbowych zaleca się definiowanie skrótów będących kombinacją liter/ liczb i **klawisza Ctrl** (przyciski literowe/ liczbowe wykorzystywane są do wyszukiwania towarów).
- **Koloru tekstu i tła** widocznego na przycisku,
- **Pliku obrazka** – na przycisku można umieścić dowolny obrazek pochodzący z pliku graficznego. W tym celu wystarczy wskazać jego lokalizację. Użytkownik ma możliwość podglądu wybranego pliku. Należy pamiętać o dopasowaniu wielkości obrazka do rozmiaru przycisku (zalecane wielkości to 64X64, 32X32, 20X20 pikseli). Wskazany obrazek zostanie zapamiętany i w oknie sprzedaży będzie widoczny na przycisku.

Po utworzeniu grupy przycisków funkcyjnych/ towarów należy daną grupę skonfigurować – przyporządkować jej wybrane przyciski funkcyjne/ towarów. Po kliknięciu na przycisk grupy uaktywniana jest opcja

Konfiguruj przyciski w grupie

, dostępna również w menu kontekstowym przycisku.

W przypadku grupy przycisków funkcyjnych, po włączeniu konfiguracji grupy pojawia się zakładka zawierająca wszystkie dostępne przyciski funkcyjne. Użytkownik decyduje, które mają się znaleźć w tworzonej grupie.

W przypadku grupy przycisków towarów, po włączeniu konfiguracji grupy pojawia się zakładka Towary.

Aby przywrócić **ustawienia domyślne** dla poszczególnych przycisków należy wykorzystać menu kontekstowe dostępne dla nazw parametrów przycisku.

Uwaga: Skróty klawiszowe definiowane dla przycisków muszą być unikalne. Program nie dopuszcza dwóch identycznych skrótów dla różnych przycisków! Jeżeli operator próbuje wykorzystać powtórnie skrót generowany jest komunikat: *Skrót „Ctrl+K” jest już używany przez przycisk „Kontrahent”. Przepisanie skrótu do tego przycisku spowoduje usunięcie go z przycisku „Kontrahent”. Czy chcesz przypisać skrót do tego przycisku? (Tak/ Nie).*

Przykład:

Użytkownik chce przyporządkować do jednej grupy o nazwie „Upusty” przyciski funkcyjne:

- Zmień cenę,
- Rabat pozycji,
- Rabat paragonu.
- oraz przycisk grupujący „KASA”, składający się z funkcji: Wpłata, Wypłata, Stan kasy, Otwórz szufladę.

W tym celu definiuje grupę przycisków funkcyjnych o nazwie „KASA”. Podczas konfiguracji grupy wybiera wspomniane wyżej funkcje wchodzące w skład tej grupy.

Następnie definiuje drugą grupę o nazwie „Upusty”. W jej skład wejdą przyciski funkcyjne: Zmień cenę, Rabat pozycji, Rabat paragonu oraz przycisk grupujący „KASA”.

Po rozpoczęciu pracy na stanowisku, z poziomu okna głównego Operator będzie widział jeden przycisk o nazwie „Upusty”. Po kliknięciu na przycisk pojawią się trzy zdefiniowane wcześniej przyciski funkcyjne: Zmień cenę, Rabat pozycji, Rabat paragonu oraz przycisk grupujący „KASA”. Po kliknięciu na grupę KASA pojawią się zdefiniowane dla niej funkcje.

5.3.5 Klawiatura ekranowa

W oknie głównym sprzedaży można umieścić klawiaturę ekranową, opcja szczególnie ważna podczas pracy z wykorzystaniem ekranu dotykowego. Konfiguracja klawiatury dostępna w menu kontekstowym sekcji pozwala ustalić:

- **Rodzaj** - numeryczna/ alfanumeryczna,
- **Margines** poziomy/ pionowy wyrażony w pikselach,
- Opcja **Przywróć domyślne** – powoduje powrót do ustawień domyślnych (klawiatura numeryczna, margines poziomy i pionowy równy zero pikseli).

Rys. Klawiatura alfanumeryczna.

5.3.6 Lista towarów

Sekcja zawiera listę towarów należących do grupy towarów, w oparciu o którą będzie odbywała się sprzedaż. Dla listy dostępne są kolumny Kod, Nazwa, Nr katalogowy, Kod EAN, Cena, VAT, Dostawca, Opis, JM (jednostka miary). Konfiguracja dostępna pod prawym przyciskiem myszy pozwala na zdefiniowanie wielkości czcionki oraz ustalenie czy ma ona być pogrubiona.

Opcja **Szukaj** pozwala zawęzić listę do określonego ciągu znaków.

Uwaga: Filtrowanie pozycji w sekcji **Lista towarów** odbywa się **tylko po zawartości wyświetlonych kolumn**. Jeżeli w Comarch Optima dla towaru zdefiniowano wiele kodów EAN, to w sekcji możliwe jest **wyszukiwanie tylko po kodzie EAN** ustawionym dla towaru jako **domyślny**.

Szukaj:

Kod	Nazwa	Cena	JM	Kod EAN
GRABIE_LIŚCIE	Grabie do liści	16,00	szt	
GRABIE_OGR	Grabie ogro...	8,00	szt	
IGLAKI_CYPARYS	Iglaki: cypry...	4,00	szt	
IGLAKI_JAŁOWIEC	Iglaki: jalo...	8,00	szt	
JABLONIE	Jabłonie (ró...	10,00	szt	
KORA_S80	Kora sosnow...	7,00	szt	
NOŻYCE_EL.	Nożyce elek...	40,50	szt	
ODK_LIŚCI	Odkurzacz d...	300,00	szt	

Rys. Sekcja towarów.

5.4 Kolumny na listach

Po zdefiniowaniu układu ekranu odpowiadającego potrzebom danego stanowiska detalicznego można rozpocząć pracę. Operator, który w **Comarch ERP Optima** (*Konfiguracja programu/ Detal/ Funkcje Pracowników*) ma włączony parametr **Dostęp do konfiguracji interfejsu** może z poziomu okna sprzedaży decydować, które kolumny z wszystkich dostępnych dla danej listy chce wyświetlać na ekranie. Standardowo widoczne są wszystkie kolumny dostępne dla danej listy.

Przykład:

Operator umieścił w szablonie m.in. sekcję *Lista towarów*. Następnie rozpoczął pracę na stanowisku w oparciu o zdefiniowany układ. Dla sekcji *Lista towarów* widzi wszystkie dostępne kolumny:

Kod	Nazwa	Nr katalogowy	Kod EAN	JM	Cena	VAT	Dostawca	Opis
-----	-------	---------------	---------	----	------	-----	----------	------

Ponieważ posiada dostęp do konfiguracji interfejsu, po kliknięciu prawym przyciskiem myszy na nazwie jednej z kolumn ma dostęp do menu kontekstowego:

Kod	Nazwa
	Sortuj rosnąco
	Sortuj malejąco
	Usuń sortowanie
	Wybór kolumn
	Autodopasowanie
	Autodopasowanie (wszystkie kolumny)

Rys. Menu kontekstowe – ustawienia listy.

- **Sortuj rosnąco/ malejąco/ Usuń sortowanie** – opcje związane z sortowaniem listy wyświetlanych pozycji,
- **Wybór kolumn** – po wybraniu opcji generowane jest okno, do którego należy przeciągnąć wybrane kolumny (nie będą one widoczne dla listy).
- **Autodopasowanie/ Autodopasowanie (wszystkie kolumny)** – ustawienie szerokości kolumny/ wszystkich kolumn, tak aby widoczne były wszystkie zawarte w niej/ nich aktualnie informacje.

Zmiany wykonane z poziomu menu kontekstowego są zapamiętywane przez program przy każdym kolejnym logowaniu do stanowiska.

6 Praca w Comarch ERP Optima Detal

Program **Comarch ERP Optima Detal** dedykowany jest dla punktów sprzedaży detalicznej, gdzie kluczową rolę odgrywa proces szybkiego, łatwego wystawiania Paragonów i powiązanych z nimi Faktur Sprzedaży. Wygląd okna sprzedaży i dostępne funkcje zależą od sposobu konfiguracji opisanej w rozdziale 4. „Modelowanie wyglądu ekranu”. Z kolei za uprawnienia nadane operatorowi odpowiadają parametry dostępne z poziomu **Comarch ERP Optima** (*Konfiguracja programu/ Detal/ Funkcje Pracowników*). Elastyczna konfiguracja modułu stanowi gwarancję optymalnego dostosowania programu do potrzeb danego punktu detalicznego. Poniżej opisana została praca w środowisku **Comarch ERP Optima Detal** oraz funkcje jakie program zapewnia w tym zakresie.

Uwaga: W skład **Comarch ERP Optima Detal** wchodzi sekcje: **Paragon, Podsumowanie Paragonu, Wyszukiwanie, Lista towarów, Przyciski – funkcyjne/ towarów, Klawiatura**. Operator z prawami dostępu do konfiguracji interfejsu decyduje, które będą wykorzystywane na stanowisku pracy. Działania sekcji określają predefiniowane **przyciski funkcyjne**, szczegółowo opisane w tym rozdziale.

6.1 Sprzedaż

6.1.1 Wiele paragonów

W **Comarch ERP Optima Detal** istnieje możliwość wystawiania kilku paragonów jednocześnie na jednym stanowisku. Dla punktów gastronomicznych, takich jak: restauracje, kawiarnie, pizzerie, fast food, puby, bary, kluby, wystawianie wielu paragonów równocześnie daje możliwość szybkiej i sprawnej obsługi gości oraz dostęp do bieżących informacji takich jak stan kasy i stan stolików.

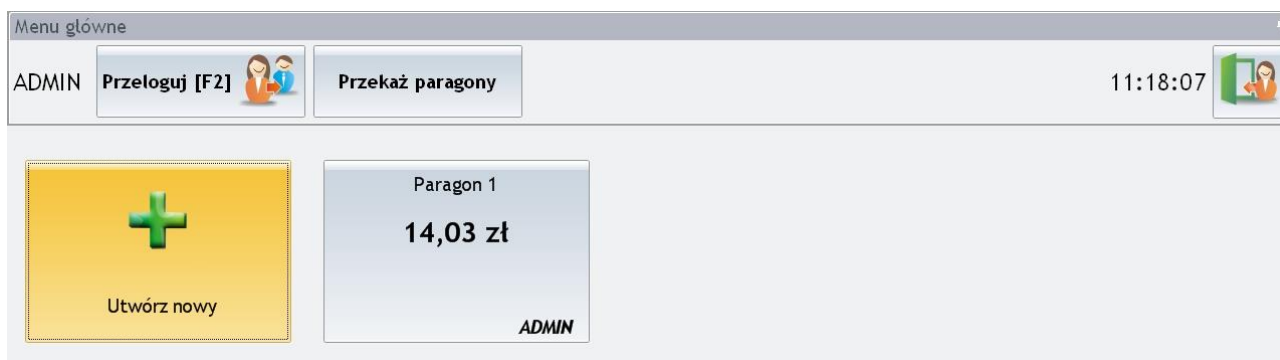
6.1.1.1 Okno wyboru paragonu

Jeśli w Konfiguracji w obszarze Ustawień ogólnych określono liczbę paragonów większą niż 1 lub zaznaczono parametr Bez ograniczeń, po zalogowaniu do programu pojawia się okno wyboru paragonu, na którym widoczne są przyciski oznaczające puste paragony.

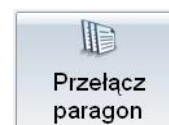
Rys. Okno wyboru paragonu – liczba otwartych paragonów - 3.

Jeśli w konfiguracji określono konkretną liczbę otwartych paragonów, na oknie pojawi się tyle przycisków paragonów, ile wpisano w konfiguracji. Przy wyborze parametru Bez ograniczeń na oknie pojawi się tylko dwa przyciski: przycisk paragonu i przycisk Utwórz nowy, który pozwala na dodanie przycisku pustego paragonu na oknie. Nowy przycisk paragonu można dodać tylko, jeśli wszystkie paragony na oknie są rozpoczęte, czyli nie występuje żaden przycisk paragonu pustego.

Rys. Okno wyboru paragonu – liczba otwartych paragonów – Bez ograniczeń.

Poprzez wybór przycisku oznaczającego paragon operator przechodzi do okna wystawiania paragonu i może rozpocząć jego wystawianie. Zapłacenie lub zakończenie paragonu powoduje powrót do okna wyboru paragonu.

Do przełączania między oknami wystawiania paragonu i wyboru paragonu służy przycisk funkcyjny

Uwaga: Jeśli została wybrana opcja pracy z wieloma paragonami, należy dodać przycisk Przełącz paragon do okna sprzedaży, aby operator mógł przełączać się pomiędzy poszczególnymi otwartymi paragonami.

Jeśli paragon ma być w przyszłości kontynuowany a jest konieczność wystawiania kolejnego kasjer powinien wybrać przycisk Przełącz paragon. Po jego naciśnięciu paragon jest zapisywany do bufora a program wraca do okna wyboru paragonów.

Dla już rozpoczętego paragonu, na przycisku wyświetlane są informacje: tytuł paragonu ustalany w konfiguracji sekcji Paragon z kolejnym numerem, operator wystawiający paragon, kwota paragonu i kontrahent.

Paragon rozpoczęty, to taki, na którym wykonano jedną (lub więcej) operacji:

- dodano pozycję;
- ustawiono rabatu paragonu;
- przypisano kontrahenta.

Po anulowaniu wszystkich operacji wykonanych na rozpoczętym paragonie, jest on wyświetlany jako paragon pusty (przy ustawieniu określonej liczby otwartych paragonów) lub zostaje usunięty (przy opcji Bez ograniczeń).

Po naciśnięciu przycisku z paragonem, który już jest rozpoczęty, program przechodzi do okna wystawiania paragonu, w którym możliwe jest kontynuowanie paragonu oraz korekty istniejących zapisów, w zależności od uprawnień operatora.

6.1.2 Okno wystawiania paragonu

Jeśli w Konfiguracji programu **Comarch ERP Optima Detal/Ustawienia ogólne/Liczba otwartych paragonów** jest równa 1, wówczas po zalogowaniu widoczne jest od razu okno wystawiania paragonu.

Uwaga: Podczas pracy z jednym paragonem **nie** jest dostępna funkcja: **Przełącz paragon**.

Wszystkie sekcje okna paragonu (Paragon, Podsumowanie Paragonu, Wyszukiwanie, Lista towarów, Przyciski – funkcyjne/ towarów, Klawiatura) są pomocne przy wystawianiu Paragonów. Natomiast cała logika działania programu opiera się na opisanych poniżej **przyciskach funkcyjnych**. W zależności od ustawienia dla drukarki fiskalnej w konfiguracji Detalu (okno startowe programu, przycisk *zaloguj do konfiguracji*) – moduł może współpracować z drukarką w trybie **off-line** lub **on-line**. Wybrany sposób pracy znacząco wpływa na dostępne funkcje i sposób ich działania.

Ustawienia drukarki fiskalnej

Model drukarki: Posnet Thermal Szuflada

Port drukarki: COM1 Praca On-line

Rys. Wybór trybu współpracy Comarch ERP Optima Detal z drukarką fiskalną (on-line/ off-line).

6.1.3 Współpraca z drukarką fiskalną w trybie Off-line

Podczas współpracy **off-line** z drukarką fiskalną Paragon drukowany jest dopiero po wprowadzeniu wszystkich pozycji. Zaletą tego rozwiązania jest możliwość bieżącej modyfikacji Paragonu (usuwanie wprowadzonych pozycji, zmiana ilości, ceny dla wszystkich pozycji,...).

Uwaga: Podczas pracy w trybie off-line z drukarką fiskalną **nie** są dostępne funkcje: **Storno pozycji, Storno paragonu.**

6.1.3.1 Zmień cenę

– funkcja wywołuje okno edycyjne umożliwiające wpisanie nowej ceny sprzedaży dla wskazanego uprzednio towaru znajdującego się na Paragonie. Opcja jest aktywna dla wszystkich pozycji dodanych na Paragon.

Cena

Cena: 15,00 zł < >

7	8	9	Clr
4	5	6	←
1	2	3	↵
0	00	,	↵

Zatwierdź Anuluj

Rys. Okno edycyjne funkcji „Zmień cenę”.

Opcja jest aktywna jeśli w *Konfiguracji programu Comarch ERP Optima/ Detal/ Funkcje Pracowników* operator otrzymał prawo do **zmiany cen sprzedaży**.

Uwaga: Podczas zmiany ceny sprawdzany jest maksymalny rabat, jaki może być udzielony przez operatora.

Jeżeli nastąpi próba zmiany ceny, tak że nowa cena wymagałaby udzielenia rabatu wyższego niż zadeklarowany pojawi się komunikat: *Maksymalny możliwy rabat to xx,xx %*. Po potwierdzeniu komunikatu w polu **Cena** podpowie się najniższa wartość, jaką operator może wprowadzić, bez przekroczenia maksymalnego rabatu.

6.1.3.2 Zmień ilość

– funkcja wywołuje pole edycyjne służące do wpisania nowej ilości sprzedawanego towaru, wskazanego uprzednio na Paragonie.

Opcja jest aktywna dla wszystkich pozycji dodanych na Paragon.

Rys. Okno edycyjne funkcji „Zmień ilość”.

Jeśli w *Konfiguracji programu Comarch ERP Optima/ Detal/ Funkcje Pracowników* operator otrzymał prawo do **zmiany jednostki miary** i jednocześnie dla towaru zdefiniowano jednostki pomocnicze, to z poziomu okna oprócz określenia ilości możliwa jest również zmiana jednostki na inną.

Rys. Okno edycyjne funkcji „Zmień ilość” – prawo do zmiany jednostki miary.

W polu **Jednostka miary** Użytkownik może wpisać kod odpowiedniej jednostki ręcznie lub wybrać ją z listy jednostek, wyświetlanej za pomocą przycisku **Wybierz...**

Na wywołanej w ten sposób liście prezentowane są takie dane jak:

- **Jednostka** – w oknie wyświetlana jest jednostka podstawowa oraz wszystkie jednostki pomocnicze przypisane do towaru w Comarch ERP Optima.
- **Przelicznik** – określający stosunek w jakim wybrana jednostka pozostaje do jednostki podstawowej. Np. wartość w polu równa 12,0000 oznacza, że na daną jednostkę przypada 12 jednostek podstawowych.
- **Cena** – wyliczona w oparciu o przelicznik jednostki i cenę za jednostkę podstawową. Cena wyświetlona w kolumnie zostanie zastosowana dla pozycji w danej jednostce na Paragonie.

Uwaga: Nie można zmienić jednostki pozycji, która jest Kaucją.

Lista jednostek miary

Jednostka	Przelicznik	Cena
opak	12,00000	180,00
szt	1,00000	15,00

Wybierz

Zamknij

Rys. Lista jednostek miary pozycji.

6.1.3.3 Zmień wartość

Zmień wartość

- funkcja wywołuje pole edycyjne służące do wpisania wartości sprzedawanego towaru, wskazanego uprzednio na Paragonie. W oparciu o podaną wartość oraz cenę pozycji zostanie wyliczona ilość. Opcja jest aktywna dla wszystkich pozycji towarowych dodanych na Paragon.

Wartość

Wartość: 100,00 zł

Zatwierdź

Anuluj

7 8 9 Clr

4 5 6 ←

1 2 3 ↵

0 00 , ↵

Rys. Okno edycyjne funkcji „Zmień wartość”.

Uwaga: Jeśli przed zmianą wartości Operator zmieni cenę towaru lub udzieli rabatu- wówczas ilość towaru zostanie wyliczona zgodnie z wprowadzonymi zmianami.

Jeżeli Operator w pierwszej kolejności zmieni wartość pozycji, a następnie wprowadzi nową cenę lub udzieli rabatu, wartość zostanie wyliczona na nowo w oparciu o ilość oraz zmienioną cenę.

6.1.3.4 Rabat pozycji

Rabat pozycji

- funkcja wywołuje pole edycyjne służące do wpisania rabatu procentowego dla wskazanego towaru znajdującego się na Paragonie. Zmianie ulega cena jednostkowa pozycji pobrana z karty ewidencyjnej towaru.

Jeżeli na pozycji wybrano pomocniczą jednostkę miary, to rabat zostanie udzielony od ceny, wyliczonej w oparciu o przelicznik zastosowanej jednostki oraz cenę za jednostkę podstawową pobraną z karty ewidencyjnej towaru.

Rys. Okno edycyjne funkcji „Rabat pozycji”.

Opcja jest aktywna jeśli w *Konfiguracji programu Comarch ERP Optima/ Detal/ Funkcje Pracowników* operator otrzymał prawo do **udzielania rabatu dla pozycji**.

Uwaga: Nie można udzielić **Rabatu pozycji**, która jest Kaucją.

Jeżeli w konfiguracji stanowiska detalicznego określono rabat maksymalny dla operatora to w przypadku, gdy nastąpi próba udzielenia rabatu wyższego niż zadeklarowany pojawi się komunikat: *Maksymalny możliwy rabat to xx,xx %*, a wprowadzony w polu edycyjnym rabat zostanie zmniejszony do ustalonego- maksymalnego poziomu.

6.1.3.5 Rabat paragonu

– funkcja wywołuje pole edycyjne służące do wpisania rabatu od całego Paragonu. Dla każdej pozycji towarowej PA zostanie udzielony rabat procentowy określony w polu Rabat.

Rys. Okno edycyjne funkcji „Rabat paragonu”.

Opcja jest aktywna jeśli w *Konfiguracji programu Comarch ERP Optima/ Detal/ Funkcje Pracowników* operator otrzymał prawo do **udzielania rabatu paragonu**.

Uwaga: Jeżeli na liście znajdują się pozycje z **ceną zerową** lub operator wprowadzi **Rabat pozycji/ Rabat paragonu** skutkujący zerową ceną jakiegokolwiek pozycji znajdującej się na Paragonie – w momencie wykonania próby zapłacenia takiego dokumentu generowany jest komunikat: *Nie można dokonać zapłaty ponieważ na Paragonie znajdują się pozycje z ceną zerową*.

Jeżeli w konfiguracji stanowiska detalicznego określono rabat maksymalny dla operatora to, w przypadku gdy nastąpi próba udzielenia rabatu wyższego niż zadeklarowany pojawi się komunikat: *Maksymalny możliwy rabat to xx,xx %*, a wprowadzony w polu edycyjnym rabat zostanie zmniejszony do ustalonego- maksymalnego poziomu.

Uwaga: Nie można zastosować jednocześnie funkcji **Zmień cenę** i **Rabat pozycji/ Rabat paragonu**.

- rabat udzielany jest zawsze w odniesieniu do ceny z karty towaru (cena widoczna w sekcji Lista towarów).
- zmiana ceny anuluje udzielony rabat.

Uwaga: Jeżeli na Paragonie występują Kaucje – **Rabat paragonu** nie będzie ich obejmował.

6.1.3.6 Usuń pozycję

Usuń pozycję

- funkcja dostępna tylko podczas współpracy **off-line** z drukarką fiskalną. Powoduje usunięcie z Paragonu wskazanej pozycji towarowej.

6.1.3.7 Anuluj paragon

Anuluj
paragon

- funkcja powoduje anulowanie wystawianego Paragonu. Przed wykonaniem operacji generowany jest komunikat: *Czy na pewno anulować otwarty Paragon?* – operację należy potwierdzić.

6.1.3.8 Otwarcie szuflady

Otwarcie
szuflady

- funkcja powoduje otwarcie szuflady kasowej połączonej z drukarką fiskalną.

Uwaga: Funkcja **Otwarcie szuflady** jest aktywna podczas pracy, tylko pod warunkiem, że w konfiguracji drukarki fiskalnej (okno startowe **Comarch ERP Optima Detal**, przycisk *Zaloguj do konfiguracji*) włączona jest opcja **Szuflada**.

Opcja jest dostępna jeśli w *Konfiguracji programu Comarch ERP Optima/ Detal/ Funkcje Pracowników* operator otrzymał prawo do **ręcznego otwarcia szuflady**.

6.1.4 Współpraca z drukarką fiskalną w trybie On-line

Podczas pracy w trybie **on-line** Paragon drukowany jest na bieżąco (automatycznie drukowana jest zawsze przedostatnia pozycja dodana na PA). Przez co działanie poniższych funkcji różni się od ich funkcjonowania w trybie off-line.

Uwaga: Podczas pracy w trybie on-line z drukarką fiskalną funkcja **Usuń pozycję** jest dostępna **tylko dla kaucji**. Usunięcie pozycji towarowych jest niemożliwe- w przypadku pomyłki towary można jedynie stornować, ponieważ po dodaniu na Paragon są wysyłane na drukarkę fiskalną.

6.1.4.1 Zmień cenę

Zmień cenę – funkcja wywołuje okno edycyjne umożliwiające wpisanie nowej ceny sprzedaży dla ostatniej pozycji dodanej na Paragon (opcja jest dostępna tylko i wyłącznie dla ostatniej pozycji Paragonu).

Opcja jest aktywna jeśli w *Konfiguracji programu Comarch ERP Optima/ Detal/ Funkcje Pracowników* operator otrzymał prawo **zmiany cen sprzedaży**.

Uwaga: Podczas zmiany ceny sprawdzany jest maksymalny rabat, jaki może być udzielony przez operatora.

Jeżeli nastąpi próba zmiany ceny, tak że nowa cena wymagałaby udzielenia rabatu wyższego niż zadeklarowany pojawi się komunikat: *Maksymalny możliwy rabat to xx,xx %*. Po potwierdzeniu komunikatu w polu **Cena** podpowie się najniższa wartość, jaką operator może wprowadzić, bez przekroczenia maksymalnego rabatu.

6.1.4.2 Zmień ilość

Zmień ilość – funkcja wywołuje pole edycyjne służące do wpisania nowej ilości sprzedawanego towaru, jest aktywna wyłącznie dla ostatnio dodanej pozycji Paragonu.

W przypadku, gdy operator posiada prawo do **zmiany jednostki miary** (parametr w *Konfiguracji programu Comarch ERP Optima/ Detal/ Funkcje Pracowników*) i jednocześnie dla towaru zdefiniowano jednostki pomocnicze, to z poziomu okna wywołanego funkcją **Zmień ilość** możliwa jest również zmiana jednostki na inną.

Użytkownik może wpisać kod odpowiedniej jednostki ręcznie w polu edycyjnym lub wybrać ją z listy jednostek wyświetlonej za pomocą przycisku **Wybierz...**

Jeżeli na pozycji Paragonu zmieniono jednostkę miary na inną niż podstawowa, cena jednostkowa zostanie wyliczona zgodnie ze zdefiniowanym na karcie towaru przelicznikiem.

6.1.4.3 Zmień wartość

Zmień wartość – funkcja wywołuje pole edycyjne służące do wpisania wartości dla ostatniej pozycji dodanej na Paragon. W oparciu o podaną wartość oraz cenę pozycji zostanie wyliczona ilość na pozycji. Opcja jest aktywna tylko i wyłącznie dla ostatniej pozycji Paragonu.

Uwaga: Jeśli przed zmianą wartości Operator zmieni cenę towaru lub udzieli rabatu- wówczas ilość towaru zostanie wyliczona zgodnie z wprowadzonymi zmianami.

Jeżeli Operator w pierwszej kolejności zmieni wartość pozycji, a następnie wprowadzi nową cenę lub udzieli rabatu, wartość zostanie wyliczona na nowo w oparciu o ilość oraz zmienioną cenę.

6.1.4.4 Rabat pozycji

Rabat pozycji

– funkcja jest aktywna tylko dla ostatniej pozycji towarowej dodanej Paragon. Udzielony rabat wysyłany jest na drukarkę fiskalną jako oddzielna pozycja.

Opcja jest dostępna jeśli w *Konfiguracji programu Comarch ERP Optima/ Detal/ Funkcje Pracowników* operator otrzymał prawo do **udzielania rabatu dla pozycji**.

Jeżeli w konfiguracji stanowiska detalicznego określono rabat maksymalny dla operatora to w przypadku, gdy nastąpi próba udzielenia rabatu wyższego niż zadeklarowany pojawi się komunikat: *Maksymalny możliwy rabat to xx,xx %*, a wprowadzony w polu edycyjnym rabat zostanie zmniejszony do ustalonego- maksymalnego poziomu.

Uwaga: Nie można zastosować jednocześnie funkcji **Zmień cenę** i **Rabat pozycji/ Rabat paragonu**.

- rabat udzielany jest zawsze w odniesieniu do ceny z karty towaru (cena widoczna w sekcji Lista towarów),
- zmiana ceny anuluje udzielony rabat.

6.1.4.5 Rabat paragonu

Rabat paragonu

– funkcja wywołuje pole edycyjne służące do wpisania rabatu od całego Paragonu. Opcja jest aktywna wyłącznie przed dodaniem pierwszej pozycji na Paragon.

Jeżeli w konfiguracji stanowiska detalicznego określono rabat maksymalny dla operatora to w przypadku, gdy nastąpi próba udzielenia rabatu wyższego niż zadeklarowany pojawi się komunikat: *Maksymalny możliwy rabat to xx,xx %*, a wprowadzony w polu edycyjnym rabat zostanie zmniejszony do ustalonego- maksymalnego poziomu.

Uwaga: Jeżeli na liście znajdują się pozycje z **ceną zerową** lub operator wprowadzi Rabat pozycji/ Rabat paragonu skutkujący zerową ceną jakiegokolwiek pozycji, po dodaniu takiej pozycji na Paragon, przy próbie jej wydrukowania wygenerowany zostanie komunikat: **Nie można dokonać zapłaty ponieważ na Paragonie znajdują się pozycje z ceną zerową**.

Uwaga: Jeżeli na Paragonie występują Kaucje – **Rabat paragonu** nie będzie ich obejmował.

6.1.4.6 Storno pozycji

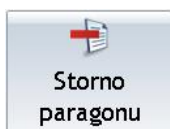

Storno pozycji

– funkcja ma zastosowanie tylko podczas pracy **on-line**. Powoduje wysłanie na drukarkę fiskalną informacji o wycofaniu pozycji - drukowana jest ona w ilości ujemnej. Przy pracy **off-line** wybraną pozycję Paragonu można usunąć funkcją **Usuń pozycję**.

Opcja jest aktywna jeśli w *Konfiguracji programu Comarch ERP Optima/ Detal/ Funkcje Pracowników* operator otrzymał prawo do **wykonywania storna pozycji**.

6.1.4.7 Storno paragonu

– funkcja jest dostępna tylko podczas pracy **on-line** z drukarką fiskalną. Jej zastosowanie powoduje wysłanie na drukarkę fiskalną informacji o wycofaniu wszystkich pozycji – drukowane są one w ilościach ujemnych.

Opcja jest aktywna jeśli w *Konfiguracji programu Comarch ERP Optima/ Detal/ Funkcje Pracowników* operator otrzymał prawo do **wykonywania storna paragonu**.

6.1.4.8 Anuluj paragon

- funkcja powoduje anulowanie wystawianego Paragonu. Przed wykonaniem operacji generowany jest komunikat: *Czy na pewno anulować otwarty Paragon?* – operację należy potwierdzić.

6.1.4.9 Otwarcie szuflady

- funkcja powoduje otwarcie szuflady kasowej połączonej z drukarką fiskalną.

Uwaga: Funkcja **Otwarcie szuflady** jest aktywna podczas pracy, tylko pod warunkiem, że w konfiguracji drukarki fiskalnej (okno startowe **Comarch ERP Optima Detal**, przycisk *Zaloguj do konfiguracji*) włączona jest opcja **Szuflada**.

Opcja jest dostępna jeśli w *Konfiguracji programu Comarch ERP Optima/ Detal/ Funkcje Pracowników* operator otrzymał prawo do **ręcznego otwarcia szuflady**.

6.1.5 Towary

W oknie sprzedaży można umieścić sekcję **Lista towarów** (będzie ona widoczna przez cały czas) lub sam przycisk funkcyjny **Lista towarów**, który umożliwi wywołanie listy w dodatkowym oknie. Lista jest przydatna jeżeli sprzedaż odbywa się bez wykorzystania czytnika kodów kreskowych czy też w przypadku, gdy nastąpi problem z identyfikacją danego towaru po kodzie zwykłym lub EAN. Z poziomu listy nie ma możliwości dopisywania nowych towarów czy zmiany informacji na istniejących kartotek. W oknie towarów dostępne są kolumny *Kod, Nazwa, Nr katalogowy, Kod EAN, Cena, VAT, Dostawca, Opis, JM* (jednostka miary) – Użytkownik z odpowiednimi uprawnieniami ma możliwość wyboru wyświetlanych kolumn (więcej informacji na ten temat w rozdziale 4.4 „Kolumny na listach”).

Lista towarów jest przenoszona do **Comarch ERP Optima Detal** podczas synchronizacji zgodnie z informacjami zdefiniowanymi po stronie Comarch ERP Optima (patrz rozdział 2. „Konfiguracja modułu **Comarch ERP Optima Detal w Comarch ERP Optima**).

Lista towarów

Szukaj:

Kod	Nazwa	Cena	VAT	Opis
GRABIE_LIŚCIE	Grabie do liści	16,00	22	
GRABIE_OGR	Grabie ogrodnicze	8,00	22	
IGLAKI_CYPARYS	Iglaki: cyprysik	4,00	22	22 w doniczce 9...
IGLAKI_JAŁOW...	Iglaki: jałowiec	8,00	22	22 w doniczce 9...
JABŁONIE	Jabłonie (różne odmiany)	10,00	22	22 system korze...
KORA_S80	Kora sosnowa poj. 80 l	7,00	22	22 do ściółkowa...
NOŻYCE_EL.	Nożyce elektryczne do ży...	40,50	22	22 moc 350 W
ODK_LIŚCI	Odkurzacz do liści	300,00	22	22 moc 1700 W
PIELĘGNACJA	Pielęgnacja ogrodu	19,00	22	22 Pielęgnacja ...
PIŁA_ELEKTR	Elektryczna pilarka łańcuc...	71,40	22	22 moc 1450 W
PIŁA_SPALINOWA	Piła spalinowa	312,50	22	22 moc 2,8 KM
PROJ_ARCHI	Projekt małej architektur...	50,00	22	
PROJ_ZIELENI	Projekt ogrodu	37,00	22	
ROZDRABNIACZ	Rozdrabniacz do gałęzi	139,90	22	22 moc 2500 W
RÓŻA_PN	Róża pnąca	60,00	22	
SEKATOR	Sekator	11,90	22	
STOJAK	Stojak na worki o poj. 120 l	13,50	22	

Clear Q W E R T Y U I O P ← 7 8 9
Caps A S D F G H J K L Enter ↵ 4 5 6
Shift Z X C V B N M , . / - 1 2 3
Alt Space Alt 0 ,

Szukaj
Wybierz
Wybierz i zamknij
Sprawdź stan
Zamknij

Rys. Sekcja Lista towarów.

W oknie dostępne są przyciski:

- **Szukaj** – w pole można wpisać dowolny ciąg znaków. Po zatwierdzeniu przyciskiem Szukaj program zawęży listę towarów do takich, które zawierają podany ciąg.

Uwaga: **Filtrowanie listy towarów** odbywa się **tylko po zawartości wyświetlonych kolumn**. Jeżeli w Comarch ERP Optima do towaru przypisano wiele kodów EAN, to z poziomu okna możliwe jest **wyszukiwanie tylko po kodzie EAN** ustawionym dla towaru jako **domyślny**.

- **Wybierz** – zaznaczony towar dodawany jest na Paragon, okno pozostaje aktywne.
- **Wybierz i zamknij** - zaznaczony towar dodawany jest na Paragon, okno zostaje zamknięte.
- **Zamknij** – okno jest zamykane bez wykonania żadnej akcji.
- **Sprawdź stan** – umożliwi sprawdzenie stanu dla pozycji, na której aktualnie ustawiony jest kursor. Po wybraniu przycisku pojawi się okno ze stanami wybranego towaru.

6.1.6 Kaucje

Aby możliwa była sprawna obsługa kaucji w programie **Comarch ERP Optima Detal**, w oknie sprzedaży można umieścić przycisk funkcyjny **Lista kaucji**, który umożliwi wywołanie listy opakowań zwrotnych w dodatkowym oknie. Lista jest przydatna podczas sprzedaży towarów z opakowaniami zwrotnymi, zwłaszcza jeżeli w **Comarch ERP Optima** nie powiązано towarów z kaucjami za pomocą schematów opakowań. Listę kaucji można również wykorzystywać podczas tworzenia dokumentu Przyjęcia kaucji od klienta.

W oknie opakowań dostępne są kolumny Kod, Nazwa, Nr katalogowy, Kod EAN, Cena, VAT, Dostawca, Opis, JM (jednostka miary) – Użytkownik z odpowiednimi uprawnieniami ma możliwość wyboru wyświetlanych kolumn (więcej informacji na ten temat w rozdziale 4.4 „Kolumny na listach”).

Lista kaucji jest przenoszona do **Comarch ERP Optima Detal** podczas synchronizacji zgodnie z informacjami zdefiniowanymi po stronie Comarch ERP Optima (patrz rozdział 2. „Konfiguracja modułu **Comarch ERP Optima Detal** w **Comarch ERP Optima**).

Lista kaucji

Szukaj:

Kod	Nazwa	JM	Cena	Opis
PALETA	paleta	szt	20,00	
SKRZYŃKA	Skrzynka na rośliny doni...	szt	10,00	

Szukaj

Wybierz

Wybierz i zamknij

Sprawdź stan

Zamknij

Rys. Lista kaucji.

W oknie dostępne są przyciski:

- **Wybierz** – zaznaczone opakowanie zwrotne dodawane jest na Paragon/ Przyjęcie kaucji, okno pozostaje aktywne.
- **Wybierz i zamknij** - zaznaczone opakowanie zwrotne dodawane jest na Paragon/ Przyjęcie kaucji, okno zostaje zamknięte.
- **Zamknij** – okno jest zamykane bez wykonania żadnej akcji.
- **Szukaj** – w pole można wpisać dowolny ciąg znaków. Po zatwierdzeniu przyciskiem Szukaj program zawęży listę opakowań zwrotnych do takich, które zawierają podany ciąg.
- **Sprawdź stan** – umożliwia sprawdzenie stanu dla pozycji, na której aktualnie ustawiony jest kursor. Po wybraniu przycisku pojawi się okno ze stanami wybranego opakowania zwrotnego.

6.1.7 Wyszukiwanie

Sekcja umożliwia dodawanie towarów na Paragon.

Jeżeli sprzedaż odbywa się z wykorzystaniem czytników kodów kreskowych warto aktywować parametr **Kursor**

zawsze w polu wyszukiwania, dostępny w Opcjach ogólnych konfiguracji układu ekranu . Wówczas bez względu na wykonaną akcję kursor wraca do pola edycyjnego, gdzie wpisywany jest kod towaru:

Kod:

Rys. Kursor zawsze w polu wyszukiwania.

Operacja dodawania pozycji na Paragon z wykorzystaniem sekcji **Wyszukiwanie** odbywa się poprzez wprowadzenie

poprawnego kodu towaru i zatwierdzenie go przyciskiem Enter lub ikoną . Wpisanie błędnego kodu skutkuje komunikatem: *Nie znaleziono towaru*.

Użytkownik może wczytywać w polu edycyjnym zarówno domyślny kod EAN produktu, jak i kody dodatkowe przypisane do towaru w Comarch ERP Optima na zakładce *Jednostki i kody*. Po wczytaniu i zatwierdzeniu kodu na Paragon zostanie wprowadzona pozycja z jednostką miary przypisaną do danego kodu oraz ceną wyliczoną zgodnie z przelicznikiem określonym w definicji jednostki na towarze.

Ponadto w sekcji jest możliwa obsługa 13-znakowych kodów wagowych za pomocą czytnika kodów kreskowych. Obsługiwane kody wagowe z prefiksem 27 lub 29. Aby obsługa była możliwa karta towaru w **Comarch ERP Optima Detal** powinna posiadać 4-cyfrowy kod EAN. Odczytywany za pomocą czytnika kod wagowy zawiera ten 4-cyfrowy kod EAN, po nim identyfikowana jest odpowiednia karta towaru i pozycja jest wprowadzana na paragon. Kod wagowy zawiera również wagę towaru, która zostanie wpisana do pola Ilość dla wprowadzonej pozycji na paragonie.

6.1.8 Klienci

Dostęp do listy kontrahentów definiuje przycisk funkcyjny **Kontrahent** . Z tego poziomu operator ma możliwość wskazania kontrahenta, dla którego zostanie wystawiony dokument. Dla listy dostępne są opcje:

- **Szukaj** – w pole można wpisać dowolny ciąg znaków. Po zatwierdzeniu przyciskiem Szukaj program zawęży listę kontrahentów zgodnie z wprowadzonym ciągiem.
- **Dodaj** – umożliwia dodanie do bazy **Comarch ERP Optima Detal** nowego kontrahenta. Aby zatwierdzić formularz należy podać Kod i Nazwę kontrahenta – pola te są wymagane:
 - **Kod** – można wprowadzić 20 znakowy kod identyfikacyjny kontrahenta zawierający dowolny ciąg znaków. Kod musi posiadać unikalną wartość (w ewidencji nie mogą znajdować się dwaj kontrahenci o identycznym kodzie).

Uwaga: Po zatwierdzeniu formularza **nie można** zmienić wprowadzonego **Kodu** kontrahenta.

- **NIP** – Numer Identyfikacji Podatkowej można wprowadzić w postaci ciągu przy pomocy separatorów (kreszek) lub bez – należy pamiętać, że musi on spełniać określony algorytm.
- **PESEL** – pole przeznaczone na wprowadzenie numeru PESEL.
- **Nazwa** – program pozwala na wprowadzenie nazwy kontrahenta składającej się z trzech linii po 50 znaków każda.

Dane adresowe:

- **Kod pocztowy, Nr domu, Nr lokalu** – system nie posiada kontroli formatu dla tych danych (można wpisać dowolny ciąg znaków), dopuszczalne jest wprowadzenie maksymalnie 10 znaków w każdym z pól.
- **Poczta, Miasto, Ulica, Nr telefonu** – program dopuszcza wprowadzenie 40 znaków w każdym z pól, w polu Nr telefonu dopuszczalne jest wpisanie 20 znaków.
- **Osoba odbierająca** – imię i nazwisko przedstawiciela kontrahenta.

Formularz kontrahenta

Kod kontrahenta: NIP: PESEL:

Nazwa:

Miasto:

Poczta: Kod pocztowy:

Ulica: Nr domu: Nr lokalu:

Nr telefonu: Osoba odbierająca:

Clear	Q	W	E	R	T	Y	U	I	O	P	←	7	8	9
Caps	A	S	D	F	G	H	J	K	L	Enter ↵		4	5	6
Shift	Z	X	C	V	B	N	M	,	.	/ -		1	2	3
	Alt	Space										Alt	0	,

Rys. Formularz kontrahenta.

- **Edytuj** – funkcja umożliwia zmianę informacji dotyczących kontrahentów już istniejących w bazie, z wyjątkiem Kodu kontrahenta, którego dla istniejących już klientów nie można zmienić.
- **Wybierz i zamknij** – powoduje przypisanie zaznaczonego kontrahenta do dokumentu i automatyczne zamknięcie okna. W przypadku Paragonu informacja o wybranym kontrahencie jest widoczna w sekcji **Podsumowanie Paragonu**.
- **Zamknij** – zamknięcie okna bez wykonania akcji.

Lista kontrahentów

Szukaj:

Kod	Nazwa	NIP	Miasto	Ulica
ALOZA	F.H. ALOZA sp. z o.o.	2819498945	Kraków	Kwiatowa
BIGGUN	Big Gun LTD	8798394823749	Willing Town	Great Town
BIUROWIEC	Biurowiec sp. z o.o.	5482279924	Kraków	Jasngórska
BLEIM	Bleim International	26754295	14195 Berlin	Takustraße
CPN	CPN Stacja paliw	5663786292	Kraków	Karmelicka
ELEKTROWNIA	Zakład Energetyczny o. II K...	5926994379	Kraków	Nowohucka
KOLASA	Marek Kolasa	4523893679	Kraków	Dywizjonu 303
LAS	Szkółka leśna LAS	6761236699	Proszowice	Krakowska
MARIZA	F.H.U. MARIZA	2828929310	Kraków	Nowowiejska
MARKUS	Markus s.c.	3612278892	Kraków	Złota
MARSZALIK	Piotr Marszałik	7811966591	Zabrze	Malwowa
PUCUŚ	Pucus s.c.	1188363973	Węgrzce Wlk	Krakowska
SOFTLAND	Softland s.c.	7388839774	Myślenice	Zakopiańska
STILL	STILL GmbH	62847153	D-22113 Ha...	Berzeliusstraße
TERRA	TERRA s.c.	5884144178	Kraków	Miodowa
TPSA	Telekomunikacja Polska SA	2539827483	Kraków	Zielona
TWÓJGRÓD	Twój Ogród s.c.	5816793467	Kraków	Bluszczowa

Szukaj

Dodaj...

Edytuj...

Wybierz i zamknij

Zamknij

Clear Q W E R T Y U I O P ←

Home ↑ PgUp

CapS A S D F G H J K L Enter ↵

← →

Shift Z X C V B N M , . / -

End ↓ PgDn

Alt Space Alt

Rys. Lista kontrahentów.

Standardowo lista składa się z kolumn *Kod*, *Nazwa*, *Pesel*, *NIP*, *EAN*, *Miasto*, *Ulica*, *Miasto*, *Kraj*, *Telefon*, *Uwagi*. W zależności od uprawnień, operator może zmienić wygląd listy (szczegółowe informacje w rozdziale 4.4 „Kolumny na listach”).

6.1.8.1 Rabaty Kontrahenta

Jeżeli w Konfiguracji **Comarch ERP Optima Detal**, w sekcji *Ustawienia ogólne* zaznaczono parametr **Pobieraj rabaty kontrahenta** to podczas sprzedaży na stanowisku detalicznym, po wybraniu kontrahenta na Paragon pobierane są rabaty lub ceny kontrahenta, zdefiniowane w programie **Comarch ERP Optima**. Rabaty liczone są w oparciu o cenę towaru przesłaną podczas synchronizacji do stanowiska. Przy każdorazowej zmianie Kontrahenta na Paragonie, upusty będą aktualizowane zgodnie z jego warunkami handlowymi ustalonymi w **Comarch ERP Optima**.

Uwaga: Jeżeli dla rabatu (typu stała cena) w **Comarch ERP Optima** ustawiona jest inna waluta niż "PLN", wówczas rabat taki nie będzie uwzględniany w Detalu.

Uwaga: Wprowadzenie rabatu poprzez funkcję **Rabat pozycji** lub **Rabat paragonu** spowoduje wykasowanie upustu Kontrahenta. Aby go przywrócić należy ponownie wybrać Kontrahenta na dokument.

Uwaga: W przypadku rabatów pobieranych z Comarch ERP Optima nie jest kontrolowany maksymalny rabat operatora.

W przypadku pracy z drukarką fiskalną w trybie On- Line, ze względu na pobieranie rabatów, wybór Kontrahenta na Paragon możliwy będzie tylko do momentu dodania pierwszej pozycji. Jeżeli wprowadzono już pozycje, a Użytkownik chce skorzystać z warunków handlowych Kontrahenta należy wykonać storno lub anulować dokument i rozpocząć Paragon na nowo.

6.1.9 Kontrola stanów

Podczas sprzedaży w programie **Comarch ERP Optima Detal** możliwa jest kontrola dostępności towarów i kaucji w magazynie przypisanym do stanowiska.

W zależności od ustawień w Konfiguracji Detalu/ Ustawienia ogólne sprzedaż ilości większej niż dostępna może być blokowana (parametr **Kontrola stanów magazynowych**) lub dopuszczalna, ale poprzedzona stosownym ostrzeżeniem (parametr **Informacja o brakach**).

Stan towaru/ kaucji w magazynie wyliczany jest zgodnie z następującym algorytmem:

Ilość dostępna = N- X- Y gdzie:

N- ilość dostępna na bieżący dzień w magazynie w **Comarch ERP Optima**,

X - ilości na dokumentach wystawionych w Detalu na poszczególnych stanowiskach i nie wczytanych jeszcze do **Comarch ERP Optima** oraz

Y- ilości na Paragonach będących w edycji na wszystkich stanowiskach w Detalu.

Uwaga: W przypadku Paragonów będących w edycji na innym stanowisku ostatnia pozycja nie jest uwzględniana podczas obliczania ilości dostępnej.

Kontrola dostępności towarów w magazynie dotyczy zarówno pozycji sprzedawanych w jednostce podstawowej, jak i pozycji, na których wybrano inną (pomocniczą) jednostkę miary. Algorytm stosowany do wyliczenia ilości dostępnych jest analogiczny jak opisano powyżej, ale dla pozycji występujących na dokumentach w jednostkach pomocniczych najpierw następuje odpowiednie przeliczenie ilości na jednostkę podstawową.

Uwaga: Braki w komunikatach zawsze wyrażone są w jednostce podstawowej towaru.

Jeżeli w Konfiguracji zaznaczono parametr **Kontrola stanów magazynowych** i towaru nie ma w magazynie lub ilość dostępna jest niewystarczająca, podczas wystawiania Paragonu program wygeneruje komunikat: *Nie można dodać pozycji na paragon. Brak x,xxxx j.m. w magazynie. W efekcie towar nie zostanie dodany na Paragon.*

W przypadku, gdy towar jest dostępny w magazynie, ale w ilości mniejszej od 1 podczas próby dodania towaru na dokument pojawi się komunikat: *Nie można dodać pozycji o ilości 1,0000. Pozostało 0,xxxx j.m. w magazynie. Proszę wpisać ilość spełniającą kryterium.* Po zatwierdzeniu komunikatu pojawi się okno umożliwiające wpisanie mniejszej ilości.

Jeżeli podczas zmiany ilości na pozycji wprowadzona zostanie liczba większa niż dostępna program wygeneruje komunikat: *Nie można zmodyfikować pozycji. Brak x,xxxx j.m. w magazynie* po czym zostanie wyświetlone okno zmien ilość w celu zmodyfikowania ilości lub wycofania się z tej akcji.

Uwaga: Kontrola dostępności działa zarówno dla towarów jak i kaucji, dlatego jeżeli brakuje kaucji powiązanej z towarem przez schemat opakowań, wówczas zarówno towar, jak i kaucja nie zostaną dodane na Paragon lub nie zostanie zmieniona ilość (w zależności od wykonywanej akcji).

Uwaga: Stany nie będą ponownie sprawdzane przy zatwierdzaniu dokumentu, dlatego jeśli w międzyczasie sprzedano towar na innym stanowisku lub został on wydany w **Comarch ERP Optima**, mogą pojawić się braki podczas synchronizacji.

Jeżeli w Konfiguracji zaznaczono parametr **Informacja o brakach** i w magazynie brak towaru/kaucji lub ilość dostępna jest niewystarczająca Użytkownik podczas sprzedaży otrzyma informację: *Brak x,xxxx j.m. W magazynie.* Mimo to możliwe będzie dodanie towaru.

6.1.9.1 Sprawdzanie stanów na żądanie

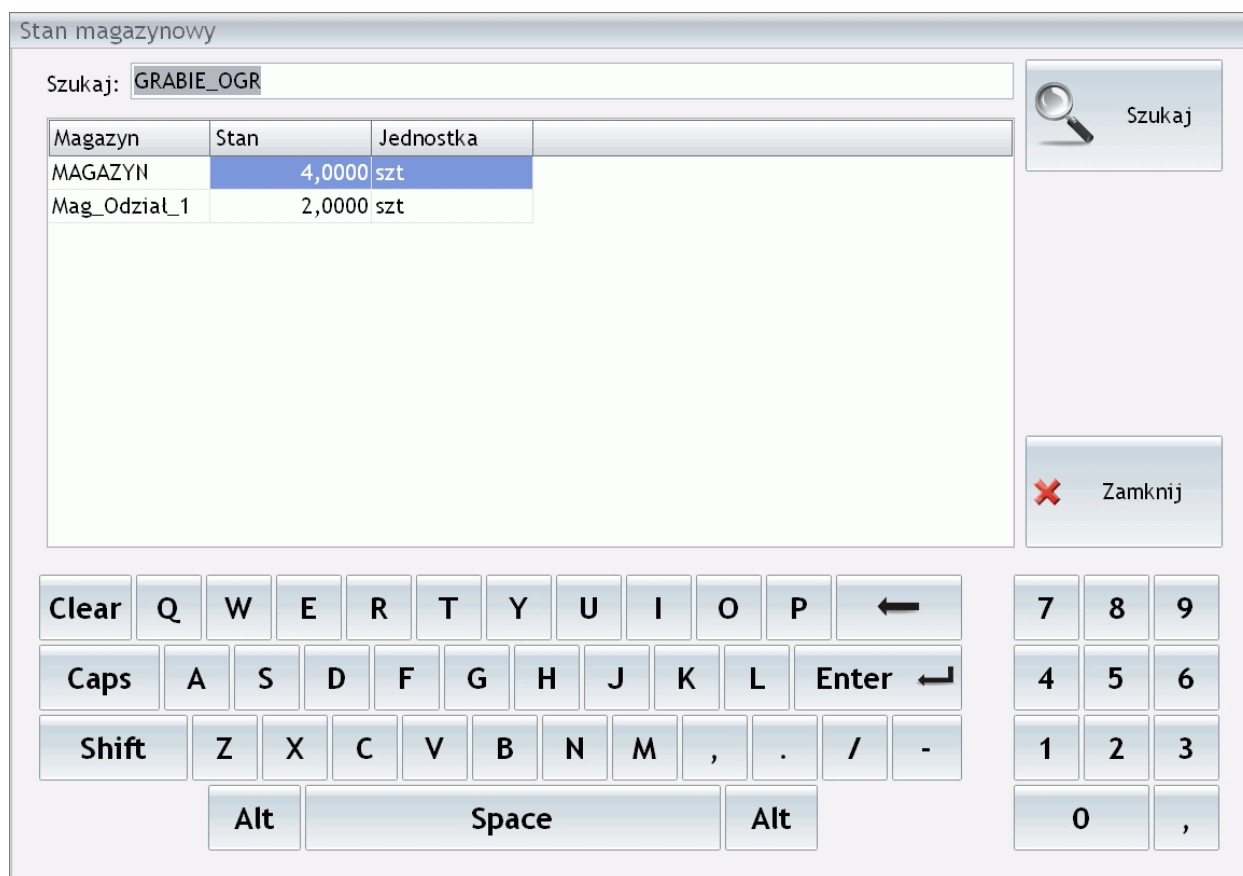
Oprócz bieżącej kontroli stanów podczas dodawania towaru na dokument lub podczas zmiany ilości/wartości pozycji, możliwe jest również sprawdzanie stanów na żądanie w magazynie własnym oraz w innych magazynach. Stany dowolnego towaru/ kaucji można sprawdzić za pomocą przycisku funkcyjnego **Sprawdź stan**, który należy

dodać w sekcji Przyciski na oknie sprzedaży. Przycisk ten jest ponadto dostępny z poziomu okna **Lista towarów/Lista kaucji**.

Przycisk funkcyjny **Sprawdź stan** wywołuje okno, w którym po wyszukaniu towaru/ kaucji wyświetlany jest aktualny stan na magazynie przypisanym do danego stanowiska oraz na innych magazynach, o ile operator w **Comarch ERP Optima** w *Konfiguracji programu/ Detal/ Funkcje Pracowników* ma włączony parametr **Podgląd stanu na wszystkich magazynach**.

Jeżeli funkcja sprawdzania stanu zostanie wywołana z poziomu Paragonu, w oknie Stan magazynowy domyślnie podpowie się stan pozycji, na której aktualnie znajduje się kursor (z możliwością wyszukania i sprawdzenia innego kodu).

Rys. Okno Stan magazynowy wywołane przyciskiem funkcyjnym **Sprawdź stan**.

Funkcja **Sprawdź stan** wywołana z poziomu Listy towarów lub Listy kaucji umożliwia sprawdzenie stanu dla pozycji, na której aktualnie ustawiony jest kursor. Po wybraniu przycisku pojawi się okno ze stanami wybranego towaru.

Uwaga: Wyliczony stan jest aktualny tylko na dany moment, przy ponownym wyświetleniu zostanie wyliczony na nowo.

6.1.10 Obsługa opakowań zwrotnych

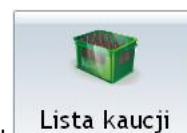
W **Comarch ERP Optima Detal** Użytkownik ma możliwość obsłużenia sprzedaży towarów wraz z opakowaniami zwrotnymi, wprowadzania na dokument kaucji niepowiązanych z towarem, jak również możliwość przyjęcia zwrotu kaucji od klienta.

6.1.10.1 Sprzedaż towarów z kaucją

W przypadku, gdy na Paragonie występują kaucje okno Paragonu podzielone będzie na dwie części: część z pozycjami towarowymi oraz część z pozycjami kaucyjnymi. Jeżeli na Paragonie nie zostanie dodana żadna pozycja związana z opakowaniami, wówczas część Kaucje będzie niewidoczna.

Kaucje mogą być dodawane na Paragon na trzy sposoby:

automatycznie – jeśli towar, który wybrano do sprzedaży miał w **Comarch ERP Optima** przypisany schemat opakowań,

poprzez wybranie opakowania z listy kaucji wywoływanej za pomocą przycisku **Lista kaucji**,
poprzez wpisanie i potwierdzenie klawiszem ENTER kodu kaucji w sekcji **Wyszukiwanie**.

Uwaga: Opakowania zwrotne można wprowadzać na dokument tylko w ich jednostce podstawowej.

Lp	Nazwa	Ilość	Cena	Wartość	Rabat %
Produkty					
1	Grabie do liści	1	14,03	14,03	0,00
2	Grabie ogrodnicze	1	8,00	8,00	0,00
3	Iglaki: cyprysik	10	4,00	40,00	0,00
4	Iglaki: jałowiec	5	8,00	40,00	0,00
Kaucje					
1	Skrzynka na rośliny doniczkowe	1	10,00	10,00	0,00

Rys. Paragon z kaucjami.

W przypadku kaucji powiązanych z towarem za pomocą schematu opakowań, jeżeli zmieniona zostanie ilość lub jednostka miary towaru, opakowania zwrotne zostaną automatycznie przeliczone. Analogicznie po usunięciu towaru powiązanego z opakowaniem zwrotnym, kaucja również zostanie usunięta.

Uwaga: Zmiana pozycji powiązanej z kaucją zawsze powoduje ponowne przeliczenie kaucji. Dlatego wszelkie zmiany wykonane uprzednio na pozycji kaucyjnej nie zostaną w takim przypadku zachowane.

Uwaga: Udzielenie **Rabatu pozycji** lub **Rabatu paragonu** nie będzie dotyczyć kaucji.

Jeżeli program pracuje z drukarką fiskalną w trybie **On-line** opakowania zwrotne nie będą dodawane na paragon fiskalny od razu, tak jak jest to w przypadku towarów. Będą one drukowane dopiero po zakończeniu paragonu

w części niefiskalnej. Z tego powodu w sekcji Kaucje wyjątkowo działał będzie przycisk **Usuń pozycję**. Nie będzie natomiast możliwe wykonanie **Storna pozycji** będącej kaucją.

Uwaga: Storno pozycji towarowej powiązanej z kaucją oraz Storno paragonu powoduje, że kaucje są odpowiednio usuwane.

6.1.10.2 Płatności do kaucji

Jeżeli na Paragonie występują opakowania zwrotne wartość do zapłaty będzie wyliczana jako suma wartości pozycji towarowych oraz pozycji kaucyjnych. W przypadku płatności różnymi formami płatności, najpierw tworzone są zapisy związane z paragonem (płatność za towar), a następnie płatności związane z kaucjami.

Przykład:

Wystawiono Paragon na kwotę 320 zł (kwota zawiera 20 zł kaucji).

Klient wpłaca 100 zł gotówką, a resztę przelewem.

Płatności po zaimportowaniu dokumentów do **Comarch ERP Optima** będą wyglądać następująco:

1. Powstanie rozliczony zapis kasowy gotówkowy do Paragonu na kwotę 100 zł,
2. Powstanie zdarzenie w Preliminarzu płatności za Paragon w kwocie 200 zł, z formą płatności przelew,
3. Powstanie zdarzenie w Preliminarzu płatności za Kaucje na kwotę 20 zł, z formą płatności przelew.

Uwaga: Jeżeli na Paragonie występować będą tylko Kaucje próba zapłaty za Paragon zakończy się komunikatem: *Nie można dokonać zapłaty ponieważ na paragonie znajdują się tylko kaucje.*

6.1.10.3 Przyjęcie kaucji

Oprócz sprzedaży towarów z kaucją w programie **Comarch ERP Optima Detal** możliwe jest także przyjęcie kaucji od klienta na dokumencie Przyjęcia kaucji (PKA).

Numerację dokumentów PKA Użytkownik ustalić powinien w **Comarch ERP Optima** w *Konfiguracja firmy/ Detal/ Stanowiska* w polu **Definicja PKA**. W przypadku, gdy w *Konfiguracja firmy/ Detal/ Stanowiska* nie ustalono schematu numeracji dla dokumentów PKA, podczas próby utworzenia takiego dokumentu pojawi się komunikat: *Nie ustawiono schematu numeracji dla dokumentu przyjęcia kaucji.*

Aby wystawić dokument PKA w **Comarch ERP Optima Detal** należy w oknie sprzedaży wybrać przycisk funkcyjny

Przyjęcie kaucji. Po wybraniu tej opcji okno Paragonu przełączy się w tryb Przyjęcie kaucji. Należy dodać na dokument przyjmowane opakowania zwrotne wybierając je z listy kaucji wywoływanej za pomocą przycisku **Lista kaucji** lub wprowadzając kod kaucji w sekcji **Wyszukiwanie**.

Dla Przyjęcia kaucji działają następujące klawisze funkcyjne:

Lista kaucji – możliwość wybrania kaucji z listy,

Kontrahent – możliwość wskazania konkretnego kontrahenta,

Usuń pozycję – kasowanie pozycji z PKA,

Zmień ilość – możliwe wprowadzenie ilości zwracanych opakowań,

Zmień cenę – możliwe wpisanie nowej ceny,

Anuluj PKA – umożliwia wycofanie się z dokumentu,

Zakończ – rozlicza dokument PKA domyślną formą płatności,

Zapłać – otwiera okno płatności z dostępnymi formami płatności.

W oknie zapłaty dostępna jest opcja **Drukuj** – po jej wybraniu dokument PKA zostanie wydrukowany na zwykłej drukarce.

Uwaga: Na dokumencie PKA nie można stornować pozycji, udzielać rabatów, ani przełączać paragonów.

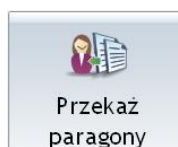
Po zatwierdzeniu dokumentu okno Przyjęcie kaucji przełączy się z powrotem w tryb wystawiania Paragonu.

6.1.11 Przekazanie rachunku.

Jeżeli operator pracujący na stanowisku ma otwarte Paragony i z jakiegoś powodu nie może osobiście zrealizować do końca sprzedaży ma możliwość przekazania paragonów (wszystkich bądź wybranych) innemu Użytkownikowi.

Uwaga: podczas pracy z jednym paragonem **nie** jest dostępna funkcja **Przekazywania paragonów**.

Przełączenie paragonów odbywa się za pomocą przycisku funkcyjnego **Przełącz paragony**, dlatego aby możliwe było korzystanie z funkcji z poziomu okna sprzedaży należy umieścić przycisk **Przełącz paragony** w wykorzystywanej podczas pracy sekcji przycisków.

Uwaga: Przycisk **Przełącz paragony** jest aktywny tylko w przypadku, gdy:

- zalogowany operator ma prawo do przekazywania paragonów (w **Comarch ERP Optima** w *Konfiguracji programu/ Detal/ Funkcje Pracowników* zaznaczono opcję **Przekazanie paragonów**), oraz
- na stanowisku zalogowany jest więcej niż jeden operator (funkcja *Przełącz*).

Przekazać paragony Użytkownik może zarówno podczas edycji Paragonu wybierając przycisk **Przełącz paragony** w oknie sprzedaży lub po wybraniu opcji *Przełącz paragon* w oknie wyboru Paragonu, gdzie również dostępny jest przycisk **Przełącz paragony**.

Po wybraniu opcji przekazania rachunku innemu operatorowi pojawia się okno z otwartymi Paragonami operatora. Spośród otwartych Paragonów można wybrać konkretne, które mają zostać przekazane innemu Użytkownikowi. Wybrane Paragony na liście będą wyróżnione czerwoną czcionką.

Oprócz wskazania Paragonów do przekazania, należy również wybrać operatora, który ma je kontynuować. Można

to uczynić wprowadzając kod operatora w polu **Operator** lub za pomocą przycisku **Wybierz**, który wywołuje okno z listą operatorów.

Po wybraniu operatora przejmującego wskazane do przekazania Paragony należy wcisnąć przycisk **Przełącz**. Po tej akcji Paragony zostaną przekazane wybranemu Użytkownikowi, a program powróci do okna wyboru Paragonu.

Przekazanie paragonów

Paragon 1 22,03 zł ADMIN	Paragon 2 128,00 zł ADMIN
---------------------------------------	--

Operator
KM Wybierz...

✓ Przekaż ✗ Zamknij

Rys. Okno przekazania paragonów.

Jeżeli operator ma otwarte Paragony, których nikomu nie przekazał podczas próby wylogowania z programu pojawi się okno z komunikatem: *Czy chcesz przekazać otwarte paragony innemu operatorowi?* w oknie komunikatu dostępne są przyciski:

Przekaż paragony – wywołuje okno Przekazania paragonów, Anuluj paragony – w następstwie otwarte Paragony będą anulowane, Anuluj – wycofanie akcji Wyloguj.

Uwaga: Po przekazaniu Paragonu – operator, który przejął i zakończył wystawianie dokumentu będzie widniał w kolumnie Operator w Zestawienia/ Paragony. Analogicznie płatność do Paragonu będzie przypisana do tego operatora.

6.1.12 Płatności do dokumentu

Po wprowadzeniu wszystkich towarów na Paragon należy zdecydować w jaki sposób dokument zostanie zapłacony. W tym celu można wykorzystać dwie funkcje: **Zapłać** lub **Zakończ**.

6.1.12.1 Zapłać

Zapłać – po wywołaniu funkcji generowane jest okno umożliwiające rozliczenie Paragonu dostępnymi formami płatności.

Płatność

Do zapłaty: 113,50 zł

Pozostaje: 113,50 zł

Wpłata: 113,50 zł

Reszta: 0,00 zł

Gotówka (0,00 zł)	Przelew_7 (0,00 zł)	Przelew_14 (0,00 zł)	
Zakończ	Anuluj	Faktura	Kontrahent i opis

Rys. Okno płatności.

W oknie widoczne są przyciski odpowiadające poszczególnym formom płatności zdefiniowanym w **Comarch ERP Optima** (*Konfiguracja firmy/ Detal/ Stanowiska* – formy płatności dla detalu). Ich **dostępność** jest uwarunkowana następującymi czynnikami:

- jeżeli Paragon jest wystawiany na **kontrahenta !NIEOKREŚLONEGO** i operator w *Konfiguracji programu Comarch ERP Optima/ Detal/ Funkcje Pracowników* otrzymał prawo do **Płatności odroczonech dla !Nieokreślonego**, w oknie płatności dostępne są **wszystkie formy** zdefiniowane dla Detalu w **Comarch ERP Optima**. W przypadku, gdy operator nie otrzymał prawa do **Płatności odroczonech dla kontrahenta !Nieokreślonego**, w oknie płatności dostępne będą tylko formy płatności o typie **Gotówka z terminem 0 dni**.
- jeżeli Paragon wystawiany jest dla **określonego kontrahenta**, w oknie płatności dostępne są **wszystkie formy płatności** zdefiniowane dla Detalu w **Comarch ERP Optima**.
- jeżeli do stanowiska jest **podłączona drukarka fiskalna**, w *Konfiguracji Comarch Detal/ Drukarka fiskalna* formy płatności należy powiązać z nazwami fiskalnymi drukowanymi na zafiskalizowanym Paragonie. Jeśli dla którejś z form płatności nie zostanie ustalony odpowiednik, będzie ona **nieaktywna** w oknie płatności. Operator nie będzie mógł z niej skorzystać podczas wystawiania Paragonu.
- jeżeli w *Konfiguracji programu Comarch ERP Optima/ Detal/ Funkcje Pracowników* operator nie otrzymał prawa do **płatności innymi formami** – w oknie dostępna będzie tylko domyślna forma płatności zdefiniowana w *Konfiguracji firmy Comarch ERP Optima/ Detal/ Stanowiska* – formy płatności dla detalu.

W polu **Do zapłaty** widoczna jest kwota Paragonu, którą można rozbić na poszczególne płatności. W polu **Wpłata** wpisujemy wpłaconą przez klienta kwotę, następnie wybieramy przycisk określający daną formę płatności. W nawiasach, pod nazwą formy płatności wyświetli się wprowadzona kwota. Jeżeli jest ona mniejsza od wartości Paragonu, w polu **Pozostaje** wyświetlona będzie różnica. Jeśli wpłaconą kwota jest większa – informacja będzie widoczna w polu **Reszta**. Płatność do dokumentu rozbić można na wszystkie dostępne formy płatności.

Przykład:

Klient ma zapłacić za zakupione towary 71,40 zł:

- 20,00 zł gotówką.
- 51,40 zł przelewem.

1. Aby wykonać płatność do Paragonu, w polu Wpłata wpisujemy kwotę, która ma być rozliczona pierwszą

Do zapłaty:	71,40 zł
Pozostaje:	71,40 zł
Wpłata:	20,00 zł
Reszta:	0,00 zł

formą płatności – 20,00zł:

Gotówka
(20,00 zł)

2. Następnie klikamy na przycisk Gotówka: (pod nazwą formy płatności pojawi się wprowadzona kwota).

Do zapłaty:	71,40 zł
Pozostaje:	51,40 zł
Wpłata:	51,40 zł
Reszta:	0,00 zł

3. W polu Wpłata wartość została automatycznie ustawiona na 51,40 zł

Przelew
(51,40 zł)

4. Klikamy na przycisk
5. Po wybraniu funkcji Zakończ Paragon jest zatwierdzany zgodnie z wybranymi formami płatności (20,00 zł – gotówką, 51,40 zł – przelewem)..

Faktura

W oknie płatności dostępna jest funkcja **Wystaw fakturę** umożliwiającą przekształcenie Paragonu do Faktury Sprzedaży (funkcjonalność została szczegółowo opisana w rozdziale 6.1.13 „Przekształcenie Paragonu do Faktury Sprzedaży”).

Uwaga: łączna wartość wpłaty poszczególnymi formami płatności musi być równa lub większa od wartości Paragonu. Tylko wtedy aktywna jest funkcja **Zakończ** powodująca rozliczenie Paragonu wybranymi przez operatora formami płatności.

Uwaga: Przycisk **Zakończ** dostępny o oknie płatności skutkuje zatwierdzeniem Paragonu. Naciśnięcie przycisku **Faktura** powoduje taki sam efekt. Anulowanie operacji wystawiania FA do PA nie ma wpływu na zatwierdzony już Paragon.

Jeżeli do stanowiska **podłączona jest drukarka fiskalna**, po wywołaniu funkcji **Zakończ** lub **Faktura** (w oknie płatności) **Paragon jest fiskalizowany**. Jeżeli jednak w *Konfiguracji Detalu / Ustawienia ogólne* zaznaczono opcję **Pytanie o fiskalizację paragonu**, to po wywołaniu funkcji **Zakończ** lub **Faktura** najpierw pojawi się pytanie „Czy fiskalizować paragon?”. Jeżeli Użytkownik wybierze w oknie opcję: **Tak** – paragon zostanie wydrukowany na drukarce fiskalnej. Wybór opcji: **Nie** - skutkuje wydrukiem paragonu na drukarce zwykłej.

Na Paragonie fiskalnym drukowany jest numer Paragonu z **Comarch ERP Optima Detal** – opcja przydatna, jeśli będzie konieczne wystawienie do Paragonu Faktury Sprzedaży (ułatwi odnalezienie odpowiedniego PA).

Jeżeli do stanowiska **podłączona jest szuflada** wywołanie funkcji **Zakończ** powoduje otwarcie szuflady z gotówką. Po tej akcji okno płatności pozostanie na ekranie do momentu ponownego wybrania przycisku Zakończ lub dowolnego klawisza na klawiaturze.

Jeżeli stanowisko **nie współpracuje z drukarką fiskalną i w Konfiguracji Detalu/ Ustawienia ogólne** zaznaczony jest parametr **Automatyczne drukowanie paragonów na drukarce zwykłej**, wydruk zostanie wysłany na **drukarkę** zdefiniowaną w systemie operacyjnym jako **domyślna**. Wydruki realizowane są w trybie graficznym (nie są obsługiwane drukarki igłowe).

Z poziomu okna płatności dokumentu (dot. Paragonów, Zwrotów towaru i Przyjęcia kaucji) wybierając przycisk

Kontrahent i opis

Użytkownik może wskazać Kontrahenta i osobę odbierającą dokument oraz wprowadzić **Opis** do dokumentu. Przycisk jest aktywny do momentu wybrania formy płatności.

Opis wprowadzony na Paragonie będzie kopiowany na dokumenty powiązane – Fakturę Sprzedaży i Zwrot towaru.

Rys. Kontrahent i opis.

6.1.12.2 Zakończ

Zakończ

- powoduje automatyczne zamknięcie Paragonu wraz z jego rozliczeniem domyślną formą płatności (zdefiniowaną po stronie **Comarch ERP Optima** w *Konfiguracji firmy/ Detal/ Stanowiska*).

Jeżeli przy wystawianiu Paragonu nie zdefiniowano kontrahenta, domyślna forma płatności powinna być typu **gotówka** z terminem **0 dni**. Jeżeli jako domyślna ustawiona jest inna forma płatności, a jednocześnie operator w *Konfiguracji programu Comarch ERP Optima/ Detal/ Funkcje Pracowników* nie otrzymał prawa do **Płatności odroczonech dla !Nieokreślonego**, program wygeneruje komunikat: *Nie wybrano kontrahenta*. Aby zakończyć wystawianie PA należy wybrać kontrahenta lub anulować Paragon i zmienić domyślną formę płatności na płatność o typie gotówka z terminem 0 dni. Ustawienie terminów płatności można sprawdzić w **Comarch ERP Optima** (*Konfiguracja firmy/ Kasa i Bank/ Formy płatności*). Następnie w *Konfiguracja firmy/ Detal/ Stanowiska – formy płatności dla detalu* jako domyślną należy wybrać formę płatności o typie gotówka z terminem 0 dni. Po wykonaniu tej operacji konieczne jest przeprowadzenie synchronizacji bazy danych **Comarch ERP Optima Detal** z bazą firmową **Comarch ERP Optima**. Następnie można powtórnie wystawić Paragon.

Uwaga: Jeżeli w **Comarch ERP Optima** (*Konfiguracja firmy/ Detal/ Stanowiska*) nie została zdefiniowana domyślna forma płatności, przy próbie wykorzystania funkcji **Zakończ** generowany jest komunikat: *Nie można zakończyć Paragonu ponieważ nie ustawiono domyślnej formy płatności*.

Jeżeli do stanowiska **podłączona jest drukarka fiskalna**, po wywołaniu funkcji **Zakończ** Paragon jest fiskalizowany.

Jeżeli jednak w *Konfiguracji Detalu / Ustawienia ogólne* zaznaczono opcję **Pytanie o fiskalizację paragonu**, to po wywołaniu funkcji **Zakończ** najpierw pojawi się pytanie *Czy fiskalizować paragon?*. Jeżeli Użytkownik wybierze w oknie opcję: **Tak** – paragon zostanie wydrukowany na drukarce fiskalnej. Wybór opcji: **Nie** - skutkuje wydrukiem paragonu na drukarce zwykłej.

Na Paragonie fiskalnym drukowany jest numer Paragonu z **Comarch ERP Optima Detal** – opcja przydatna, jeśli będzie konieczne wystawienie do Paragonu Faktury Sprzedaży (ułatwi odnalezienie odpowiedniego PA).

Jeżeli stanowisko **nie współpracuje z drukarką fiskalną i w Konfiguracji Detalu/ Ustawienia ogólne** zaznaczony jest parametr **Automatyczne drukowanie paragonów na drukarce zwykłej**, wydruk zostanie wysłany na **drukarkę** zdefiniowaną w systemie operacyjnym jako **domyślna**. Wydruki realizowane są w trybie graficznym (nie są obsługiwane drukarki igłowe).

6.1.12.3 Kasy domyślne dla operatora

W systemie **Comarch ERP Optima** istnieje możliwość takiego zdefiniowania gotówki, by zapisy kasowe były wprowadzane do różnych rejestrów (raportów kasowych) w zależności od operatora, który je wystawia. Funkcja została dokładnie opisana w podręczniku Użytkownika dla modułu **Comarch ERP Optima Kasa/Bank**, **Comarch ERP Optima Faktury** lub **Comarch ERP Optima Handel**.

6.1.13 Przekształcenie Paragonu do Faktury Sprzedaży

Comarch ERP Optima Detal umożliwia utworzenie Faktury Sprzedaży do wystawionego wcześniej Paragonu. Operację tą może przeprowadzić wyłącznie operator, który w *Konfiguracji programu Comarch ERP Optima/ Detal/ Funkcje Pracowników* otrzymał takie prawo. Proces przekształcenia można wykonać na dwa sposoby:

- **I sposób:**

W oknie płatności Paragonu dostępna jest funkcja - jej wywołanie generuje okno **Wystawianie faktury** opisane poniżej. Faktura jest automatycznie tworzona dla kontrahenta określonego przy tworzeniu Paragonu (nie ma możliwości zmiany kontrahenta). Jeżeli podczas wystawiania Paragonu nie określono kontrahenta, należy to zrobić wystawiając FA.

- **II sposób:**

Po zatwierdzeniu Paragonu można się posłużyć przyciskiem funkcyjnym - **Wystaw fakturę**. Jego wywołanie generuje okno z listą Paragonów, które można przekształcić do Faktury Sprzedaży. Standardowo lista składa się z kolumn: Nr paragonu, Data wystawienia, Kod kontrahenta, NIP, Wartość brutto, Operator. W zależności od uprawnień, operator może zmienić wygląd listy (szczegółowe informacje na ten temat znajdują się w rozdziale 4.4 „Kolumny na listach”). W celu łatwego znalezienia odpowiedniego Paragonu okno zawiera opcję **Szukaj** – lista zawężana jest to pozycji zawierających określony ciąg znaków.

Lista paragonów

Szukaj:

Nr paragonu	Data wyst...	Kod kontrahenta	NIP	Wartość ...	Operator
PADET/10/2009/DETAL	2009-06-18	LAS	676-123-66-99	350,00	ADMIN
PADET/11/2009/DETAL	2009-06-18	!NIEOKREŚLONY!		131,40	ADMIN

Wystaw fakturę

Data od:

Data do:

Anuluj

Clear Q W E R T Y U I O P ←

Caps A S D F G H J K L Enter ↵

Shift Z X C V B N M , . / -

Alt Space Alt

Home ↑ PgUp

← →

End ↓ PgDn

Rys. Okno funkcji Wystaw fakturę – lista paragonów.

Wystaw fakturę

- po wybraniu Paragonu, funkcja **Wystaw fakturę** wywołuje okno umożliwiające wystawienie Faktury Sprzedaży. W oknie widoczne są pola:

Nr faktury – nadawany automatycznie (bez możliwości zmiany) zgodnie z ustawieniami w **Comarch ERP Optima** (*Konfiguracja firmy/ Detal/ Stanowiska, definicja FS* na formularzu stanowiska),

Kontrahent – jeżeli Paragon został wystawiony dla kontrahenta **!NIEOKREŚLONEGO**, operator musi wybrać

Wybierz...

kontrahenta z listy - , dla którego zostanie wystawiona Faktura Sprzedaży. W przeciwnym wypadku nie będzie można zatwierdzić FA. Jeżeli PA został wystawiony dla kontrahenta określonego, pole wyboru jest nieaktywne – nie można dokonać zmiany kontrahenta. Jest on zgodny z wybranym wcześniej na Paragonie.

Osoba odbierająca – dane osoby upoważnionej do odbioru Faktury Sprzedaży pobierane automatycznie z karty Kontrahenta. W razie potrzeby Użytkownik ma możliwość edycji pola.

Opis – pole to umożliwia wprowadzenie opisu do Faktury Sprzedaży. Jeżeli został on uzupełniony wcześniej na Paragonie (poprzez przycisk **Kontrahent i opis**), to w oknie **Wystawienie faktury** pojawi się opis przeniesiony z Paragonu. Przeniesioną treść opisu można edytować.

Data wystawienia – operator ma możliwość zdefiniowania daty wystawienia FA. W tym celu może posłużyć się dostępnym **Kalendarzem**.

Anuluj – rezygnacja z wystawienia dokumentu.

Zatwierdź – zapisanie Faktury na stałe.

Drukuj – funkcja generuje wydruk Faktury Sprzedaży z jej automatycznym zatwierdzeniem.

Wystawianie faktury

Nr faktury:
FADET/3/2011/POS2

Kontrahent:
KOWALSKI Wybierz...

Osoba odbierająca:
Kowalski Jan

Opis:
Opis do faktury

Data wystawienia:
< 15-11-2011 > Kalendarz

Zatwierdź Drukuj Anuluj

Rys. Wystawianie Faktury Sprzedaży.

Wystawienie Faktury do Paragonu w systemie **Comarch ERP Optima Detal** jest niemożliwe jeżeli:

1. Istnieje już Faktura sprzedaży do danego Paragonu wystawiona na stanowisku detalicznym lub w programie **Comarch ERP Optima**.
2. Na stanowisku detalicznym lub w programie **Comarch ERP Optima** przyjęto Zwrot do danego Paragonu.
3. Paragon został anulowany w programie **Comarch ERP Optima**.

6.1.14 Zwrot towaru

Użytkownik, który w **Comarch ERP Optima** w *Konfiguracji programu/ Detal/ Funkcje Pracowników* ma włączony parametr **Zwrot towaru**, może na stanowisku detalicznym przyjmować zwroty towarów, ewidencjonować korekty oraz rejestrować pomyłki.

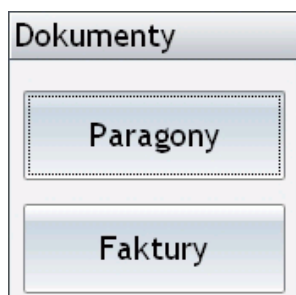
Korekty mogą być wystawiane dwojako:

- poprzez wywołanie funkcji **Zwrot towaru** za pomocą przycisku funkcyjnego, umieszczonego uprzednio w oknie sprzedaży, lub
- z poziomu listy dokumentów dostępnej po wybraniu przycisku **Zestawienia**. Zarówno w oknie Zestawienie Faktur jak i w oknie Zestawienie Paragonów umieszczono przycisk **Zwrot towaru**, umożliwiający wystawienie korekty.

Na liście Paragonów dodatkowo dostępny jest przycisk **Pomyłka** – za jego pomocą Użytkownik będzie mógł zarejestrować pomyłki.

Po wybraniu w oknie sprzedaży przycisku funkcyjnego **Zwrot towaru** otworzy się okno Lista dokumentów do korekty. Domyślnie w oknie wyświetlana jest lista Paragonów bez dokumentów korygujących.

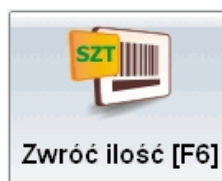
Użytkownik z poziomu okna Lista dokumentów do korekty ma możliwość zmiany widoku, w zależności od potrzeby na listę Faktur lub Paragonów, wybierając odpowiedni przycisk (**Faktury/Paragony**) dostępny z poziomu okna

Aby wystawić korektę lub zaewidencjonować pomyłkę należy zaznaczyć na liście dokument do korekty i wcisnąć odpowiednio przycisk **Zwrot towaru** lub przycisk **Pomyłka**. W efekcie program wróci do okna głównego, na którym wyświetli się zawartość korygowanego dokumentu. Okno Zwrotu towaru oprócz standardowych kolumn dostępnych na oknie Paragonu zawiera kolumnę Zwrot – w której prezentowana będzie zwracana ilość. W kolumnie Wartość – wyświetlana jest z kolei wartość zwracanego towaru.

Lp	Kod	Ilość	Zwrot	Jm	Cena	Wartość	Rabat %	Rabat zł
Produkty								
1	GRABIE_OGR	1	0	szt	8,00	0,00	0,00	0,00
2	IGLAKI_CYPRYS	3	-1	szt	4,00	-4,00	0,00	0,00

Rys. Menu główne – paragon/faktura - zwrot towaru.

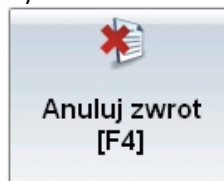

Po ustawieniu kursora na zwracanej pozycji i wybraniu przycisku **Zwróć ilość [F6]** pojawi się okno do wprowadzenia zwracanej ilości. Jeżeli jest to pierwsza korekta domyślnie w oknie tym będzie się podpowiadać ilość z pozycji paragonu. Jeżeli jest to kolejna korekta wówczas podpowie się maksymalna możliwa do zwrotu ilość po uwzględnieniu wszystkich korekt wystawionych wcześniej do danego dokumentu. Nie można wprowadzić ilości większej niż domyślnie wyświetlanej w oknie.

Uwaga: W przypadku, gdy pozycja została skorygowana całkowicie po wyborze funkcji **Zwróć ilość** pojawi się komunikat: *Towar całkowicie zwrócony!*

Po skorygowaniu wszystkich zwracanych/ błędnych pozycji Użytkownik może wybrać opcję **Zapłać** w celu

dokończenia transakcji lub wycofać się z niej za pomocą przycisku

Korekty w **Comarch ERP Optima Detal** można wystawiać również z poziomu okna Zestawienie paragonów oraz okna Zestawienie faktur (dostępnych po wywołaniu funkcji **Zestawienia**). W oknach tych umieszczono przycisk **Zwrot towaru**, a w przypadku Zestawienia paragonów również przycisk **Pomyłka** do ewidencji pomyłek.

Zarejestrowane w Detalu Zwroty oraz Pomyłki do Paragonów po imporcie do systemu **Comarch ERP Optima** będą wykazywane odpowiednio w Ewidencji zwrotów i reklamacji lub w Ewidencji pomyłek dla kasy rejestrującej.

Aby wystawienie korekty do Paragonu było możliwe muszą być spełnione następujące warunki:

1. Paragon nie jest przekształcony do Faktury Sprzedaży.
2. Na Paragonie jest chociaż jedna pozycja, która nie została jeszcze zwrócona.
3. Nie wystawiono Paragonu Korekty lub Faktury Sprzedaży do Paragonu w programie **Comarch ERP Optima**.
4. Paragon nie został anulowany w programie **Comarch ERP Optima**.

Zwrot towaru do Faktury można wykonać pod warunkiem, że:

1. Na Fakturze jest chociaż jedna pozycja, która nie została jeszcze zwrócona.
2. Nie wystawiono korekty do Faktury w programie **Comarch ERP Optima**.
3. Nie anulowano Faktury w programie **Comarch ERP Optima**.

Uwaga: Jeżeli na dokumencie korygowanym występowały kaucje, korekta nie będzie ich obejmować.

Uwaga: Nie można wykonać korekt do dokumentów korygujących. W przypadku próby wykonania takiej korekty pojawi się komunikat: *Dokument jest korektą. Zwrot niemożliwy.*

6.1.15 KASA

W module **Comarch ERP Optima Detal** dostępne są opcje przyjmowania wpłat i rejestrowania wypłat.

6.1.15.1 Wpłata

– **wystawianie dokumentów KP** - po wciśnięciu przycisku wyświetlane jest okno, gdzie można wprowadzić kwotę zapisu oraz jego opis. Możliwe jest również wystawienie dokumentu KP na kontrahenta wybranego z listy. W dolnej części okna widoczne są przyciski odpowiadające poszczególnym formom płatności. Wciśnięcie przycisku (po wprowadzeniu kwoty) spowoduje uaktywnienie przycisku **Zakończ** powodującego zatwierdzenie zapisu kasowego:

- zapis jest tworzony w bieżącym raporcie kasowym, w rejestrze skojarzonym z wybraną formą płatności,
- zapis jest tworzony zawsze z datą bieżącą,
- zapis jest tworzony na kontrahenta !Nieokreślonego! lub kontrahenta wybranego z listy,
- numer zapisu jest zgodny ze schematem określonym w konfiguracji **Comarch ERP Optima (Konfiguracja firmy/ Detal/ Stanowiska**, na karcie stanowiska pole **Definicja KP)**.

Drukuj – podczas wprowadzania dokumentu KP/ KW istnieje możliwość wydruku kwitu (wydruk kierowany jest na drukarkę ustawioną w systemie operacyjnym jako domyślna).

Wpłata

Nr dokumentu KP: KP/2/2009/DETAL

Kontrahent: ALOZA Wybierz...

Opis: Za odkurzacz ogrodowy Zmień...

Kwota: 130,00 zł < >

Gotówka (0,00 zł) Czek (0,00 zł) Karta (0,00 zł)

Zatwierdź Drukuj Anuluj

Rys. Okno Wpłaty (KP).

Opcja jest aktywna jeśli w *Konfiguracji programu Comarch ERP Optima/ Detal/ Funkcje Pracowników* operator otrzymał prawo do **wykonywania wpłaty do kasy**.

6.1.15.2 Wypłata

Wypłata – *wstawianie dokumentów KW* - zasady wystawiania dokumentów KW są identyczne jak w przypadku dokumentów KP.

Wypłata

Nr dokumentu KW: KW/1/2009/DETAL

Kontrahent: ADM Wybierz...

Opis: Zmień...

Kwota: 150,00 zł < >

Gotówka (150,00 zł) Czek (0,00 zł) Karta (0,00 zł)

Zatwierdź Drukuj Anuluj

Rys. Okno Wypłaty (KW).

Opcja jest aktywna jeśli w *Konfiguracji programu Comarch ERP Optima/ Detal/ Funkcje Pracowników* operator otrzymał prawo do **wykonywania wypłaty z kasy**.

6.1.15.3 Stan kasy

Operator, który w Comarch ERP Optima (*Konfiguracja programu/ Detal/ Funkcje Pracowników*) ma włączony

parametr **Podgląd stanu kasy** poprzez przycisk **Stan kasy** ma dostęp do informacji dotyczących stanu kasy dla Operatora/ Stanowiska w rozbiciu na poszczególne formy płatności zdefiniowane w Comarch ERP Optima (*Konfiguracja firmy/ Detal/ Stanowiska, formy płatności dla detalu*).

Uprawnienia pracownika zdefiniowane w Comarch ERP Optima (*Konfiguracja programu/ Detal/ Funkcje Pracowników*) zezwalają na dostęp do:

- **Podgląd dokumentów własnych** – płatności związanych wyłącznie z aktualnie zalogowanym operatorem,
- **Podgląd dokumentów wszystkich** – stanu kasy w odniesieniu do stanowiska lub operatora.

Forma ...	Kwota
Gotówka	25,00
Przelew	350,00
Czek	0,00
Karta	131,40

Suma: 506,40

Buttons: Kasa, Stanowiska, Operatora, Zamknij

Rys. Okno stanu kasy.

6.1.15.4 Raport fiskalny

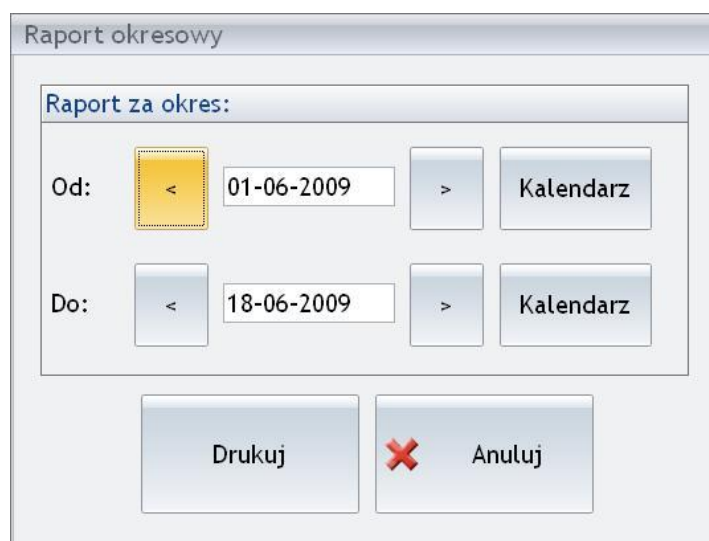

- funkcja umożliwia wydrukowanie raportu dobowego/ okresowego na drukarce fiskalnej. W zależności od otrzymanego prawa do wykonywania **Raportu fiskalnego/ Raportu okresowego** (*Konfiguracja programu Comarch ERP Optima/ Detal/ Funkcje Pracowników*) Użytkownik może wykonać:

Rys. Raport fiskalny.

Raport okresowy – wykonywany jest w przedziale czasowym zdefiniowanym przez Użytkownika:

Rys. Raport okresowy.

Funkcja jest dostępna jest tylko w przypadku, gdy w konfiguracji **Comarch ERP Optima Detal** została zdefiniowana drukarka fiskalna.

6.1.16 Zmiany kasowe

Aby ułatwić Użytkownikom **Comarch ERP Optima Detal** rozliczanie kasjerów pracujących na stanowisku w programie dostępna jest funkcjonalność rejestrowania i rozliczania zmian.

6.1.16.1 Otwarcie zmiany

Jeśli w *Konfiguracji Detalu/ Ustawienia ogólne* zaznaczono parametr **Otwarcie/ zamknięcie zmian**, operator logujący się do programu ma prawo do otwarcia zmiany (w *Comarch ERP Optima Konfiguracja programu/ Detal/ Funkcje pracowników*) oraz nie została jeszcze otwarta zmiana, podczas logowania pojawi się okno **Otwarcie zmiany**.

Rys. Otwarcie zmiany.

W oknie wyświetlana jest aktualna kwota na stanowisku (jest to kwota przeniesienia z poprzednio zamkniętej zmiany). Operator otwierający zmianę może dokonać dodatkowej wpłaty gotówki wprowadzając odpowiednią wartość w polu **Wpłata początkowa**. Na oknie otwarcia zmiany dostępne są przyciski:

Zatwierdź – zmiana jest otwierana zgodnie z wprowadzonymi kwotami (Aktualna kwota na stanowisku + Wpłata początkowa), a operator zostaje zalogowany do okna sprzedaży.

Anuluj – wycofanie się z otwarcia zmiany. Po wybraniu opcji anuluj kasjer zostanie zalogowany do programu, ale nie będzie miał możliwości wystawiania dokumentów.

Utwórz KP – możliwe utworzenie dokumentu KP na kwotę wprowadzoną w polu **Wpłata początkowa**. Na dokumencie KP utworzonym podczas otwarcia zmiany pojawi się opis *Wpłata przy rozpoczęciu zmiany*.

Uwaga: Jeżeli zmiana nie została otwarta operatorzy nie posiadający prawa do jej otwarcia nie będą mogli zalogować się do programu. Podczas próby logowania pojawi się komunikat *Operator nie ma prawa do otwarcia zmiany*.

Uwaga: W przypadku, gdy data bieżąca jest późniejsza niż data ostatnio otwartej (nie zamkniętej) zmiany, podczas logowania pojawi się informacja: *Aktualnie otwarta jest zmiana nr z dnia RRRR-MM-DD*.

Po otwarciu zmiany można realizować sprzedaż na stanowisku. Wszyscy operatorzy logujący się do programu pracują na tej samej zmianie do momentu jej zamknięcia.

6.1.16.2 Zamknięcie zmiany

Aby rozliczyć zmianę należy wybrać przycisk **Zamknięcie zmiany**, który wywołuje okno podsumowujące aktualną zmianę. Prawo do zamknięcia zmiany mają wyłącznie operatorzy, którym w *Konfiguracji programu/ Detal/ Funkcje Pracowników* zaznaczono parametr **Zamknięcie zmiany**.

Zamknięcie zmiany

Zmiana: [3/2009] 2009-10-21 10:40:19

Sprzedaż		Wpłaty i wypłaty													
Sprzedaż:	459,50 zł	Kwota z przeniesienia:	300,00 zł												
Kaucje - kwoty przyjęte:	50,00 zł	Wpłata początkowa:	50,00 zł												
Kaucje - kwoty wydane:	30,00 zł	Płatności dokumentów:													
Ilość wystawionych paragonów:	3	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Forma pl...</th> <th>Kwota</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Gotówka</td> <td>20,00 zł</td> </tr> <tr> <td>Przelew</td> <td>300,00 zł</td> </tr> <tr> <td>Karta</td> <td>59,50 zł</td> </tr> <tr> <td>Bon</td> <td>100,00 zł</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Suma: 479,50 zł</td> </tr> </tbody> </table>		Forma pl...	Kwota	Gotówka	20,00 zł	Przelew	300,00 zł	Karta	59,50 zł	Bon	100,00 zł	Suma: 479,50 zł	
Forma pl...	Kwota														
Gotówka	20,00 zł														
Przelew	300,00 zł														
Karta	59,50 zł														
Bon	100,00 zł														
Suma: 479,50 zł															
Ilość anulowanych paragonów:	1	Wpłaty KP:	50,00 zł												
Ilość stornowanych pozycji:	0	Wypłaty KW:	150,00 zł												
		Gotówka w kasie:	429,50 zł												
		Wypłata końcowa:	0,00 zł												
		Pozostaje:	429,50 zł												

Rys. Zamknięcie zmiany.

Okno zamknięcia zmiany zawiera podsumowanie transakcji wykonanych od momentu otwarcia zmiany.

W nagłówku okna widnieje nr kolejny zmiany wraz z datą oraz godziną otwarcia. Okno podzielono na dwie części - Sprzedaż oraz Wpłaty i wypłaty, gdzie:

- **Sprzedaż** – wartość sprzedaży towarów i usług na Paragonach,
- **Kaucje – kwoty przyjęte** – wartość kaucji z Paragonów,
- **Kaucje – kwoty wydane** – wartość kaucji z dokumentów przyjęcia kaucji PKA,
- **Kwota z przeniesienia** – kwota zamknięcia poprzedniej zmiany,
- **Wpłata początkowa** – wpłata dokonana podczas otwarcia zmiany,
- **Płatności dokumentów** – zestawienie płatności wynikające z transakcji PA (paragonów) i PKA (przyjęcia kaucji) w rozbiciu na formy płatności.
- **Wpłaty KP** – podsumowanie wartości z dokumentów KP
- **Wypłaty KW** – podsumowanie wartości z dokumentów KW
- **Gotówka w kasie** – suma gotówki w kasie z uwzględnieniem stanu na otwarcie zmiany, płatności nieodroczonej o typie gotówka, oraz dokumentów KP, KW.

Przykład:

Zmiana nr 3/2009 z dnia 21-10-2009 została otwarta ze stanem kasy = **350,00 zł** (300,00 zł kwota z przeniesienia + 50,00 zł wpłata początkowa).

W trakcie trwania zmiany zrealizowano sprzedaż towarów, usług i kaucji na łączną kwotę 509,50 zł (sprzedaż 459,50 zł + sprzedaż kaucji 50,00 zł) oraz przyjęto kaucji za kwotę 30,00 zł.

Ostateczny utarg wyniósł zatem = 479,50 zł (509,50 zł – 30,00 zł) – co będzie równe wartości podsumowującej

tabelkę płatności Suma: 479,50 zł.

Na stanowisku wykorzystywane są 4 różne formy płatności: Gotówka, Przelew, Karta oraz Bon. Z czego: Gotówka, Karta oraz Bon to formy płatności, które (w **Comarch ERP Optima** Konfiguracja firmy/ Kasa i Bank/ Formy płatności) mają ustalony nieodroczony termin płatności (0 dni) oraz typ - gotówka. Formy płatności z terminem nieodroczonym o typie gotówka będą liczone jako gotówka przyjęta/wydana do/z kasy.

W trakcie zmiany 3/2009 przyjęto:

Gotówką 20,00 zł

Przelewem 300,00 zł

Kartą 59,50 zł

Bonem 100,00 zł

Suma płatności to 479,50 zł, ale przelew 300,00 zł jako płatność odroczone nie będzie wliczony w stan gotówki w kasie- stąd otrzymujemy **179,50 zł** (479,50 zł – 300,00 zł).

Dodatkowo w trakcie zmiany 3/2009 przyjęto wpłaty na łączną kwotę 50,00 zł, oraz zrealizowano wypłaty z kasy na łączną kwotę 150,00 zł, co w ostatecznym rozrachunku daje **wypłatę = 100,00 zł** (50,00 zł KP - 150,00 zł KW).

Gotówka w kasie = stan otwarcia zmiany + suma płatności nieodroczonych o typie gotówka +/- wpłaty/wypłaty.

Zatem w przykładzie otrzymamy:

Gotówka w kasie = 350,00 zł + 179,50 zł – 100,00 zł (wypłaty)

- **Wypłata końcowa** – z poziomu okna przed zamknięciem zmiany można wypłacić część lub całość kwoty

(Gotówka w kasie) wybierając przycisk . Otwierane jest wówczas okno analogiczne jak przy otwarciu zmiany, w którym należy podać wypłacaną kwotę i zatwierdzić wypłatę.

Rys. Wypłata końcowa.

Z poziomu okna możliwe jest również wygenerowanie dokumentu KW na kwotę wprowadzoną w polu Wypłata końcowa, z opisem Wypłata przy zakończeniu zmiany.

Po wypłaceniu gotówki okno wypłaty zostanie zamknięte, a na raporcie zmianowym w polu Wypłata końcowa pojawi się odpowiednia wartość.

- **Pozostaje** – w polu pozostaje pojawia się ostateczny stan kasy, a zatem wartość Gotówki w kasie pomniejszona o wartość Wypłaty końcowej.

Raport zmianowy można wydrukować wybierając przycisk na drukarce zwykłej lub fiskalnej (jeżeli w *Konfiguracji Detalu/ Ustawienia ogólne* zaznaczono parametr **Drukowanie raportów zmianowych na drukarce fiskalnej**).

Zamknij zmianę

- po wybraniu przycisku dostępnego w oknie zmiana jest zamykana, po czym następuje wylogowanie operatora z programu. Kwota zamknięcia zostanie wyświetlona jako **Aktualny stan kasy** podczas otwarcia kolejnej zmiany.

Lista zamkniętych zmian oraz szczegółowe raporty operatorów dostępne są po wybraniu opcji *Zestawienia/ Zmiany* (co zostało szerzej opisane w rozdziale 6.2.3. „Zestawienie zmian kasowych”).

- wybranie opcji Anuluj zamyka okno rozliczenia zmiany. Wszelkie akcje wykonane w celu zamknięcia zmiany (Wypłata końcowa, dokument KW) zostaną anulowane.

6.2 Zestawienia

Funkcja **Zestawienia** umożliwia podgląd stanu kasy i listy Paragonów wystawionych na danym stanowisku lub przez wybranego operatora. Dostęp do informacji zależy od uprawnień pracownika zdefiniowanych w Comarch ERP Optima (*Konfiguracja programu/ Detal/ Funkcje Pracowników*):

- **Podgląd dokumentów własnych** – parametr zezwala na dostęp **wyłącznie** do własnych dokumentów,
- **Podgląd dokumentów wszystkich** – parametr umożliwia przeglądanie wszystkich dokumentów.

Po wywołaniu funkcji **Zestawienia** generowane jest okno:

Rys. Zestawienia.

6.2.1 Zestawienia Dokumentów

6.2.1.1 Zestawienie Paragonów

Zestawienie Paragonów przedstawia listę wystawionych na stanowisku Paragonów oraz Zwrotów do Paragonów. Standardowo składa się z kolumn:

- Nr paragonu,
- Data wystawienia,

- Kod kontrahenta,
- NIP,
- Wartość brutto – w polu **Suma** widoczna jest łączna wartość brutto wszystkich dokumentów,

Uwaga: Jeżeli na Paragonie występowały Kaucje w polu Wartość brutto Paragonu nie uwzględnio wartości Kaucji. Pełna wartość Paragonu jest zatem sumą pól Wartość brutto oraz Wartość kaucji.

- Faktura (**TAK/ NIE**) – jeżeli Paragon został przekształcony do Faktury w polu pojawia się wartość TAK.
- Operator,
- Wartość kaucji- w polu **Suma** widoczna jest łączna wartość pozycji kaucyjnych z wszystkich dokumentów,
- Eksport – pole przyjmuje wartość TAK – jeżeli Paragon został wczytany do programu **Comarch ERP Optima**,

W zależności od uprawnień, operator może zmienić wygląd listy m.in. dodając dodatkowe kolumny (szczegółowe informacje na ten temat znajdują się w rozdziale 4.4 „Kolumny na listach”):

- Opis,
- Osoba odbierająca.

Listę można **wyfiltrować** w oparciu o:

Datę wystawienia Paragonu,

Kontrahenta, dla którego został wystawiony Paragon,

Operatora, który Paragon wystawił.

Listę Paragonów można również wydrukować, wybierając przycisk **Drukuj**, wydruk uwzględni zastosowany na liście filtr.

Zestawienie paragonów

Nr paragonu	Data wystawienia	Kod kontrahenta	NIP	Wartość brutto	Faktura	Wartość kaucji	Operator	Eksport
PADET/000001/06/2013/AAAA	2013-06-14	!NIEOKREŚLONY!		21,00	Nie	0,00	OP1	Tak
PADET/000002/06/2013/AAAA	2013-06-14	KOLASA	452-389-36-79	421,40	Tak	0,00	OP1	Tak
PADET/000003/06/2013/AAAA	2013-06-14	!NIEOKREŚLONY!		59,50	Nie	0,00	OP2	Tak
PADET/000004/06/2013/AAAA	2013-06-14	BIUROWIEC_SKAWINA	333-33-333-33	194,40	Nie	0,00	OP2	Tak
PADET/000005/06/2013/AAAA	2013-06-14	!NIEOKREŚLONY!		11,99	Nie	0,00	OP2	Tak
PADET/000006/06/2013/AAAA	2013-06-14	!NIEOKREŚLONY!		87,00	Nie	0,00	OP1	Tak
PADET/000007/06/2013/AAAA	2013-06-14	!NIEOKREŚLONY!		40,00	Nie	10,00	OP1	

Suma: 835,29 Suma: 10,00

Data wystawienia paragonu
Od: < 01-06-2013 > Kalendarz
Do: < 14-06-2013 > Kalendarz

Kontrahent
Wybierz...

Operator
Wybierz...

Podgląd
Wystaw fakturę
Zwrot towaru
Pomyłka
Filtruj
Drukuj
Zamknij

Rys. Zestawienie Paragonów.

Dodatkowo z poziomu Zestawienia Paragonów można wykonać Podgląd dokumentu - przycisk **Podgląd**, wystawić Fakturę Sprzedaży do Paragonu (**Wystaw fakturę**) oraz przyjąć **Zwrot towaru** lub zaewidencjonować **Pomyłkę**.

6.2.1.2 Zestawienie Faktur

Zestawienie Faktur przedstawia listę wystawionych na stanowisku Faktur Sprzedaży i Faktur Korygujących.

Listę można **wyfiltrować (Filtruj)** w oparciu o:

Datę wystawienia faktury,

Kontrahenta, dla którego została wystawiona faktura,

Operatora, który Fakturę wystawił.

Listę Faktur można również wydrukować, wybierając przycisk **Drukuj**, wydruk uwzględni zastosowany na liście filtr.

Dodatkowo z poziomu okna Zestawienie faktur możliwe jest wystawienie korekty (**Zwrot towaru**) oraz podgląd zawartości wybranego dokumentu (**Podgląd**).

6.2.1.3 Zestawienie Przyjęć kaucji

Zestawienie Przyjęć kaucji przedstawia listę wystawionych na stanowisku dokumentów PKA.

Listę można **wyfiltrować (Filtruj)** w oparciu o:

Datę wystawienia PKA,

Kontrahenta, dla którego zostało wystawione PKA,

Operatora, który wystawił dokument PKA.

Listę przyjęć kaucji można również wydrukować, wybierając przycisk **Drukuj**, wydruk uwzględni zastosowany na liście filtr.

Dodatkowo z poziomu okna Zestawienie przyjęć kaucji możliwy jest podgląd zawartości wybranego dokumentu (**Podgląd**).

6.2.1.4 Podgląd dokumentów

W programie **Comarch ERP Optima Detal** możliwy jest podgląd dokumentów wystawionych na stanowisku sprzedaży. W zależności od uprawnień Użytkownik może nie mieć praw do podglądu dokumentów, mieć możliwość podglądu tylko dokumentów własnych, lub wszystkich dokumentów wystawionych w Detalu.

Opcja podglądu dokumentów dotyczy Paragonów, Faktur Sprzedaży oraz dokumentów Przyjęcia kaucji i jest dostępna odpowiednio z poziomu: Zestawienia paragonów, Zestawienia faktur oraz Zestawienia przyjęć kaucji.

Na liście Zestawienia dokumentów wybranego typu dodano przycisk . Po jego wciśnięciu otwiera się okno główne, na którym zaprezentowano pozycje i podsumowanie wyświetlanego dokumentu. Użytkownik nie ma możliwości modyfikowania podglądanego dokumentu. Możliwe jest natomiast ponowne jego wydrukowanie (**Drukuj**).

Aby zamknąć podglądany dokument należy wcisnąć przycisk .

6.2.2 Zestawienie płatności

Zestawienie płatności przedstawia informacje dotyczące dokonanych płatności. Składa się z kolumn:

Forma płatności – widoczne są formy płatności określone w programie **Comarch ERP Optima (Konfiguracja firmy/ Detal/ Stanowiska**, formy płatności dla Detalu),

Kwota – zsumowana kwota pochodząca z zapisów kasowych w odniesieniu do danej formy płatności (w polu **Suma** widoczna jest łączna wartość dla wszystkich form płatności).

Uwaga: Jeżeli operator nie może **Podglądać stanu kasy (Comarch ERP Optima, Konfiguracja programu/ Detal/ Funkcje Pracowników)** dostęp do zapisów kasowych jest blokowany.

Zestawienie można przefiltrować w oparciu o płatności powstałe na podstawie:

- **Dokumentów,**
- **Zapisów KP/ KW** niepowiązanych z dokumentami,
- **Wszystkich operacji** (dokumenty plus niezależne zapisy KP/ KW).

Powyższe informacje można uzyskać dla operatora aktualnie zarejestrowanego na stanowisku lub dla wszystkich

Kasa

Stanowiska

Operatora

operatorów pracujących na stanowisku:

Zestawienie płatności pozwala Użytkownikowi na uzyskanie informacji na temat:

wartości płatności z odroczonym terminem (np. dla formy płatności typu przelew),

wartości płatności z natychmiastowym terminem płatności (np. gotówka z terminem 0), które są rozliczone automatycznie w chwili zatwierdzania dokumentu.

Zestawienie zapisów kasowych

Forma płatności	Kwota
Gotówka	2 675,24
Przelew	350,00
Czek	0,00
Karta	131,40

Suma: 3 156,64

Wpływy

Wszystkie

Z dokumentów

KP / KW

Kasa

Stanowiska

Operatora

Home ↑ PgUp Clr

← → ←

End ↓ PgDn ↵

✖ Zamknij

Data płatności

Od: < 01-06-2009 > Kalendarz

Do: < 18-06-2009 > Kalendarz

Rys. Zestawienie płatności.

Uwaga: Standardowo okna programu zawierają przyciski **Anuluj** lub **Zamknij** umożliwiające ich zamknięcie bez wykonania określonej akcji. Operacja ta możliwa jest także przy pomocy klawisza **Esc**.

6.2.3 Zestawienie zmian kasowych

Zestawienie zmian przedstawia informacje dotyczące poszczególnych zmian kasowych. Standardowo składa się z kolumn: Nr, Data otwarcia (wraz z godziną otwarcia zmiany), Operator otwarcia, Kwota otwarcia (suma Kwoty z przeniesienia i Wpłaty początkowej), Data zamknięcia (wraz z godziną zamknięcia zmiany), Operator zamknięcia, Kwota zamknięcia (kwota, która pozostaje w kasie na zamknięciu zmiany z uwzględnieniem wypłaty końcowej).

Uwaga: Dostęp do zestawienia zmian zależy od uprawnień pracownika do **zamknięcia zmiany** zdefiniowanych w Comarch ERP Optima (*Konfiguracja programu/ Detal/ Funkcje Pracowników*).

Raporty zmianowe

Nr	Data Otwa...	Operator ot...	Kwota otw...	Data zamknięcia	Operator za...	Kwota zamknięcia
1/2009	2009-10-16...	ADMIN	350,00 zł	2009-10-16 13:34	JN	331,00 zł
2/2009	2009-10-16...	ADMIN	331,00 zł	2009-10-16 16:01	ADMIN	668,00 zł
3/2009	2009-10-19...	JN	668,00 zł	2009-10-19 13:32	JN	368,00 zł
4/2009	2009-10-20...	ADMIN	368,00 zł	2009-10-20 13:33	ADMIN	300,00 zł

Raport za okres:

Od: < 15-10-2009 > Kalendarz

Do: < 20-10-2009 > Kalendarz

Operator otwarcia

Wybierz...

Operator zamknięcia

Wybierz...

Szczegóły raportu

Filtruj

Zamknij

Rys. Zestawienie zmian.

Listę można **wyfiltrować** w oparciu o:

Okres - okres za jaki mają zostać wyświetlone zmiany,

Operatora otwarcia – operator, który otworzył zmianę,

Operatora zamknięcia – operator, który zamknął zmianę.

Szczegóły raportu

Dodatkowo wybierając przycisk można wyświetlić szczegółowe zestawienie operacji wykonanych podczas wskazanej zmiany.

Szczegóły zmiany

Zmiana: [19/2009] 2009-10-27 12:06:33 - 2009-10-27 16:11:00

Sprzedaż		Wpłaty i wypłaty											
Wartość sprzedaży:	758,46 zł	Kwota z przeniesienia:	400,00 zł										
Kaucje - kwoty przyjęte:	30,00 zł	Wpłata początkowa:	0,00 zł										
Kaucje - kwoty wydane:	30,00 zł	Płatności dokumentów:											
Ilość wystawionych paragonów:	9	<table border="1"><thead><tr><th>Forma pl...</th><th>Kwota</th></tr></thead><tbody><tr><td>Gotówka</td><td>82,06 zł</td></tr><tr><td>Przelew</td><td>415,00 zł</td></tr><tr><td>Bon</td><td>100,00 zł</td></tr><tr><td>Karta</td><td>161,40 zł</td></tr></tbody></table>		Forma pl...	Kwota	Gotówka	82,06 zł	Przelew	415,00 zł	Bon	100,00 zł	Karta	161,40 zł
Forma pl...	Kwota												
Gotówka	82,06 zł												
Przelew	415,00 zł												
Bon	100,00 zł												
Karta	161,40 zł												
Ilość anulowanych paragonów:	1	Suma: 758,46 zł											
Ilość stornowanych pozycji:	0	Wpłaty KP:	150,00 zł										
		Wypłaty KW:	60,00 zł										
		Gotówka w kasie:	833,46 zł										
		Wypłata końcowa:	500,00 zł										
		Pozostaje:	333,46 zł										

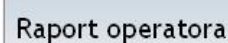

Rys. Szczegóły zmian.

Szczegóły wybranej zmiany można wydrukować . W przypadku gdy w Konfiguracji Detalu w *Ustawieniach ogólnych* zaznaczono parametr **Drukowanie raportów zmianowych na drukarce fiskalnej** – wydruk zostanie zrealizowany na drukarce fiskalnej, w innym przypadku na drukarce zwykłej. Jeżeli istnieje potrzeba rozliczenia poszczególnych kasjerów pracujących na stanowisku w trakcie wskazanej zmiany można

Raport operatora

wyświetlić szczegółowy raport konkretnego operatora. Służy do tego przycisk . Po wciśnięciu przycisku **Raport operatora** pojawi się lista operatorów, z której należy wybrać operatora, dla którego ma zostać wygenerowany szczegółowy raport zmianowy.

Poszczególne pozycje na raporcie zmian zostały szczegółowo opisane w rozdziale 6.1.15.2 „Zamknięcie zmiany”.

Na raporcie operatora działają standardowe przyciski **Drukuj** – wydruk raportu oraz **Zamknij** – zamknięcie okna.

6.3 Operator

Operator - funkcja umożliwia chwilowe zalogowanie do stanowiska pracy operatora o wyższych uprawnieniach. Może być wykorzystywana w sytuacji, gdy aktualnie zalogowany pracownik nie ma dostępu do funkcji, którą w danym momencie trzeba wykonać. Po zalogowaniu operatora o wyższych uprawnieniach przycisk

ulega zmianie na **Przywróć operatora** - po jego wciśnięciu następuje zmiana na wcześniej zalogowanego operatora. Jeżeli nie zostanie wybrana akcja **Przywróć operatora** – podczas rozpoczęcia kolejnego Paragonu nastąpi automatyczne przelogowanie na poprzedniego pracownika.

Funkcja wykorzystywana jest także do blokowania stanowiska pracy, jeśli operator musi np. opuścić je na chwilę (jej włączenie powoduje pojawienie się okna logowania – należy podać poprawne dane autoryzacyjne aby powrócić do pracy).

6.4 Przeloguj

Przeloguj [F2] - przycisk dostępny na oknie wyboru paragonu, przy pracy z wieloma paragonami. W odróżnieniu od przycisku Operator, dostępnego na oknie wystawiania paragonu, przycisk ten służy do trwałego przelogowania operatora. Po wybraniu tego przycisku pojawia się takie samo okno jak przy logowaniu. Wybór innego operatora powoduje, przelogowanie na tego operatora oraz zmianę okna z paragonami. Po wybraniu innego operatora, wyświetlane jest okno z wszystkimi paragonami. Nowo zalogowany operator ma dostęp jedynie do paragonów pustych i tych wystawionych przez siebie chyba, że w *Konfiguracji programu/ Detal/ Funkcje Pracowników* zaznaczono parametr **Edycja obcych paragonów**. W ten sposób wielu operatorów może tworzyć po kilka paragonów i przelogowywać się pomiędzy sobą.

Jeśli podczas wystawiania paragonu nastąpi chwilowe przelogowanie na innego operatora, za pomocą przycisku Operator, to po wybraniu opcji Przełącz paragon, zostanie przywrócony ten operator, który rozpoczął wystawianie paragonu.

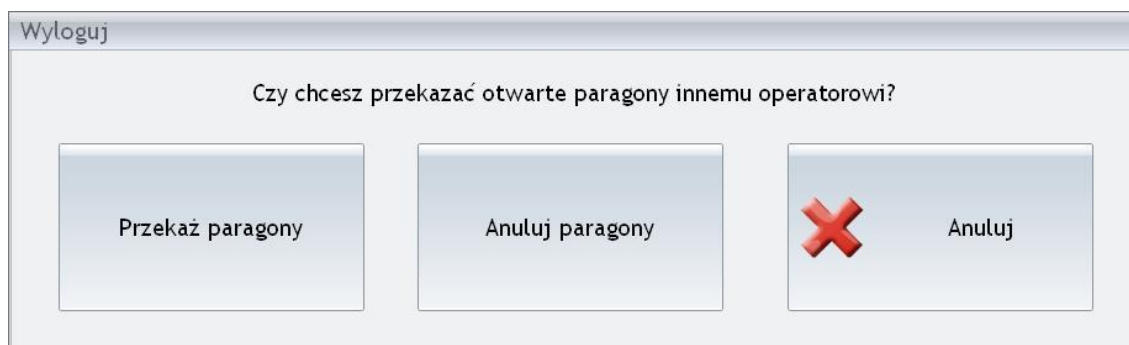
6.5 Wyloguj

Wyloguj - funkcja umożliwia zakończenie pracy na stanowisku lub zmianę zalogowanego operatora.

Powoduje przejście z okna sprzedaży do okna logowania. Z tego poziomu poprzez przycisk

można zakończyć działanie aplikacji. Jeżeli zalogowany operator ma otwarte paragony podczas próby wylogowania z programu pojawi się okno z komunikatem: *Czy chcesz przekazać otwarte paragony innemu operatorowi*. Z poziomu okna operator może wybrać przycisk Przekaż paragony (jeżeli ma prawo do tej operacji i na programie pracują również inni operatorzy), Anuluj paragony – paragony zostaną anulowane, lub Anuluj – wycofanie akcji Wyjście.

Rys. Wyloguj.

Uwaga: Jeżeli na stanowisku znajduje się otwarty Paragon, przy próbie zakończenia pracy programu generowany jest komunikat: *Nie można zakończyć programu, ponieważ otwarte są paragony.*

7 Synchronizacja danych do Comarch ERP Optima

Wszystkie wystawione w **Comarch ERP Optima Detal** dokumenty:

- Paragony,
- Faktury Sprzedaży powstałe do Paragonów,
- Korekty do Paragonów i Faktur
- Przyjęcia kaucji,
- Zapisy kasowo/ bankowe wygenerowane do Paragonów,
- Niezależne zapisy kasowe,

oraz:

- Kontrahentów dodanych na stanowisku

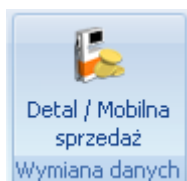
można zaimportować do **Comarch ERP Optima**.

Proces synchronizacji danych z **Comarch ERP Optima Detal** do **Comarch ERP Optima** odbywa się :

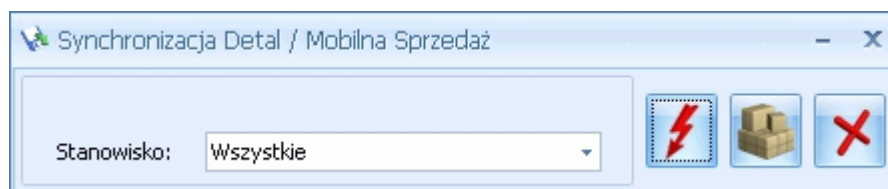
Ręcznie – poprzez funkcję **Wymiana danych – Detal / Mobilna sprzedaż** lub

Automatycznie – za pomocą usługi **Comarch Automat Synchronizacji**.

7.1 Synchronizacja ręczna

Funkcja **Wymiana danych - Detal / Mobilna sprzedaż** jest dostępna z poziomu aplikacji **Comarch ERP Optima** w menu **Narzędzia**. Jej uaktywnienie generuje okno:

Rys. Wczytywanie dokumentów do **Comarch ERP Optima**.

Przed wczytaniem dokumentów do programu **Comarch ERP Optima** Użytkownik może wywołać raport towarów, których może brakować, aby pokryć sprzedaż zrealizowaną w Detalu.

Po wybraniu **Stanowiska** i wciśnięciu ikony **Kontrola zasobów** program wyliczy ewentualne braki w magazynie przypisanym do wskazanego stanowiska i wyświetli je w odrębnym oknie. Możliwe jest również wygenerowanie listy braków dla wszystkich stanowisk jednocześnie, w tym celu w polu Stanowisko należy wybrać opcję **Wszystkie**.

Na podstawie Paragonów wystawionych w Detalu wyliczana jest łączna ilość sprzedanych towarów w ramach danego dnia i magazynu, a następnie porównywana jest ona ze stanem towaru (*Magazyn/ Zasoby/ kolumna Ilość*) w magazynie przypisanym do stanowiska. Jeżeli ilość w magazynie jest mniejsza niż ilość sprzedana na stanowisku detalicznym – różnica (wyrażona w jednostce podstawowej towaru) wykazywana jest jako brak w oknie Kontroli zasobów, w kolumnie **Brakująca ilość**.

Oprócz kolumny Brakująca ilość w oknie Kontroli zasobów dostępne są następujące kolumny:

Data – na którą wykazano braki towarów potrzebnych do zrealizowania sprzedaży w danym dniu,

Magazyn – na którym zarejestrowano braki,

Towar – kod brakującego towaru.

Na oknie dostępne są również przyciski **PW**, **PZ** oraz **ZD**, dzięki którym możliwe jest uzupełnienie braków poprzez automatyczne wygenerowanie dokumentów Przyjęcia Wewnętrzznego, Przyjęcia zewnętrznego lub Zamówienia u dostawcy.

Kontrola zasobów przy synchronizacji

Przeciągnij tutaj nagłówek kolumny, jeśli ma ona być podstawą grupowania

Data	Magazyn	Kod	Nazwa	Ilość
2010-10-06	MAGAZYN	GRABIE_OGR	Grabie ogrodnicze	4,0000
2010-10-06	MAGAZYN	IGLAKI_CYPRYS	Iglaki: cyprysik	7,0000
2010-10-06	MAGAZYN	ŁAŃCUCH DO PIŁY	Łańcuch do piły	1,0000

3

PW PZ ZD

Rys. Kontrola zasobów przy synchronizacji.

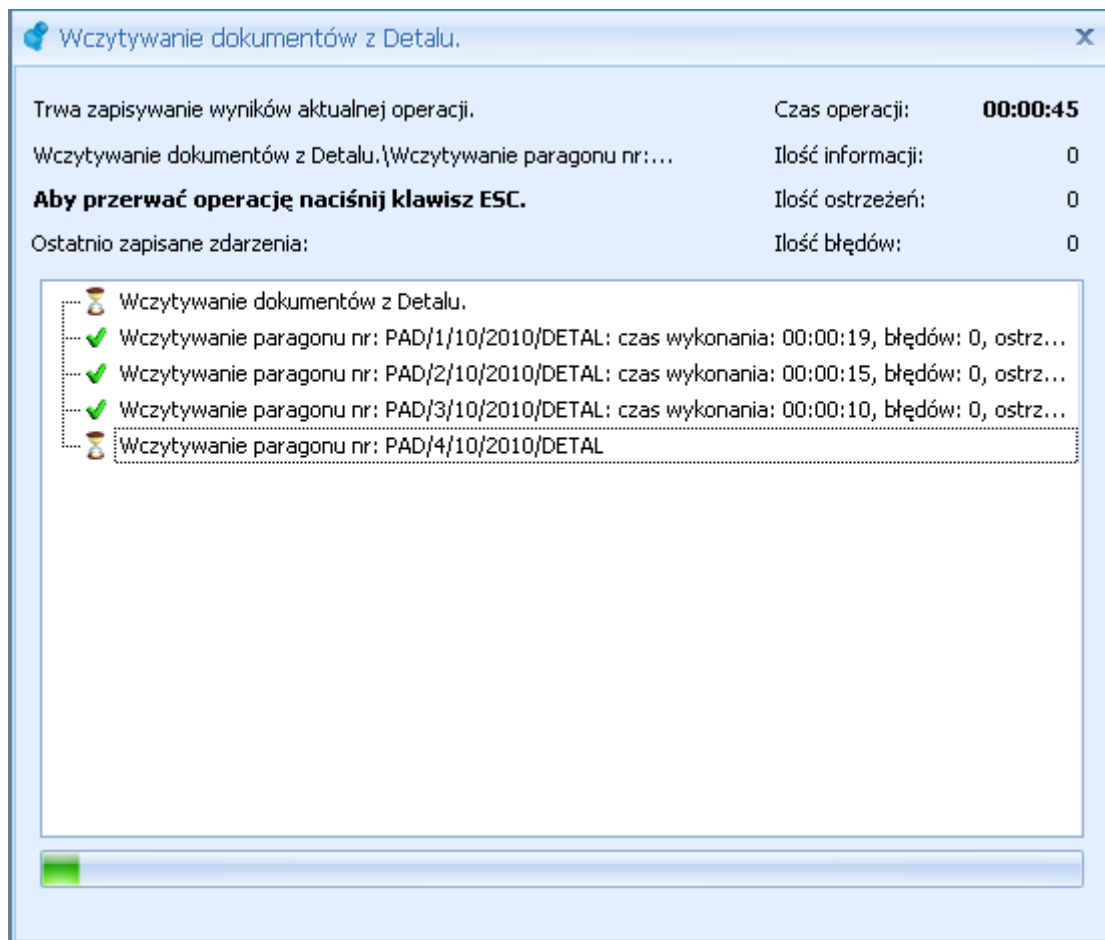
Właściwości dotyczące tworzenia dokumentów PW, PZ, ZD:

1. Dla każdego magazynu i każdej daty, na które wykazano braki tworzony jest odrębny dokument,
2. Dokumenty generowane są dla kontrahenta !Nieokreślony!,
3. Data wystawienia na dokumencie to data, która została wykazana na raporcie braków,
4. Towary na dokumencie dodawane są w ilościach pozwalających na pokrycie braków,
5. Towary dodawane są na dokument w ostatniej cenie zakupu,
6. Dokumenty zapisywane są do bufora.

Aby wczytać dokumenty wystawione na stanowisku sprzedaży do programu **Comarch ERP Optima** w polu

Stanowisko należy wybrać jego nazwę, i wcisnąć ikonę **Uruchom synchronizację**. W polu **Stanowisko** można też wybrać opcję **Wszystkie** – wówczas zaimportowane zostaną dokumenty z wszystkich stanowisk.

Rys. Wczytywanie dokumentów z Detalu.

7.2 Synchronizacja automatyczna

Automatyczna synchronizacja danych polega na wczytywaniu danych z **Comarch ERP Optima Detal** do systemu **Comarch ERP Optima** regularnie w określonych odstępach czasowych bez konieczności ręcznego wywołania importu przez Użytkownika.

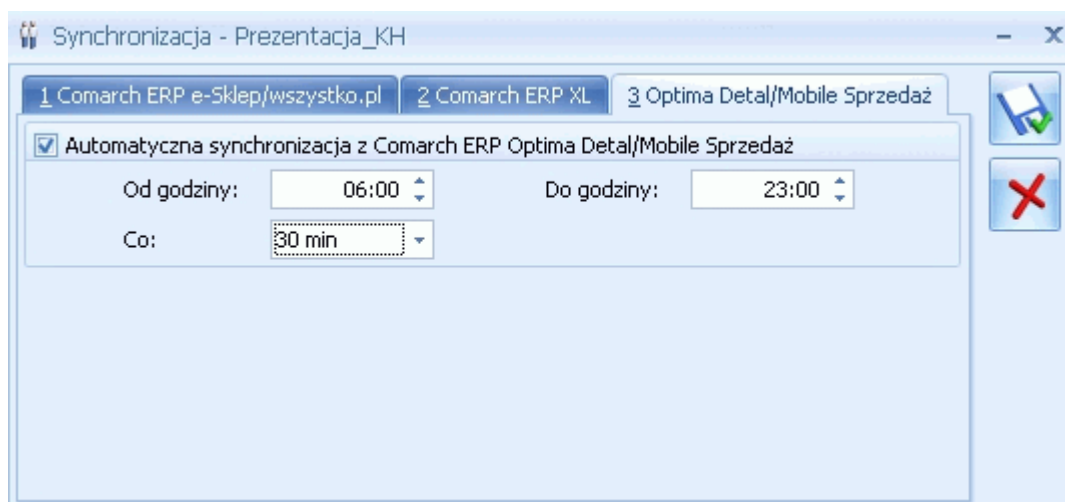

Uwaga: Aby Synchronizacja automatyczna działała, w pierwszym kroku należy uruchomić **Serwis Operacji Automatycznych** – *System/ Konfiguracja/ Stanowisko/ Serwis operacji automatycznych/ Parametry*. Szczegóły konfiguracji serwisu zostały opisane w podręczniku **Comarch ERP Optima - Ogólne i Konfiguracja**.

Usługa **Comarch ERP Serwis Operacji Automatycznych** instalowana jest wraz z systemem **Comarch ERP Optima**.

Konfiguracja parametrów synchronizacji automatycznej odbywa się w *Konfiguracji programu/ Automat synchronizacji*.

W podgałęzi *Harmonogramy* widoczne są wszystkie bazy firmowe podpięte do obecnie używanej bazy konfiguracyjnej. Dla każdej z baz na zakładce *Optima Detal/ Mobile Sprzedaż* można włączyć automatyczną synchronizację, a także określić w jakich godzinach oraz z jaką częstotliwością będzie się ona odbywać.

Rys. Synchronizacja automatyczna.

Dodatkowo w *Konfiguracji programu/ Automat synchronizacji/ Operator* należy wpisać akronim Operatora oraz jego hasło do programu **Comarch ERP Optima** (o ile zostało ustalone).

Uwaga: W przypadku, gdy w trakcie synchronizacji automatycznej wystąpi błąd – np. brak towaru w magazynie, Użytkownik nie zostanie o tym poinformowany komunikatem w Optimie tak, jak jest to w trakcie synchronizacji ręcznej, a synchronizacja zostanie przerwana.

Wszelkie komunikaty błędów podczas synchronizacji automatycznej zapisywane są w plikach loga operacji, dostępnych z poziomu programu w zakładce *System/Otwórz folder z logami*.

7.3 Wczytywanie dokumentów do Comarch ERP Optima

Właściwości dotyczące importowanych dokumentów:

1. W pierwszej kolejności wczytywane są dokumenty PKA.
2. Na PA/ FA , PAKOR, FSKOR, PKA (zakładka *Płatności*) widoczny jest **akronim operatora**, który dany dokument wystawił.
3. **Kategoria skojarzona z dokumentem** jest zgodna z ustawieniami na karcie kontrahenta (**Comarch ERP Optima**, *Słowniki/ Kontrahenci*, karta kontrahenta, zakładka *Ogólne*).
4. **Kategoria elementu** jest zgodna z kategorią sprzedaży ustaloną na karcie ewidencyjnej towaru (**Comarch ERP Optima**, *Słowniki/ Cennik*, pozycja cennika, zakładka *Ogólne*).
5. Pozycje towarowe występujące na Paragonie kilkakrotnie **nie są agregowane** do jednej pozycji.
6. Jeśli na Paragonie zostały sprzedane kaucje po imporcie trafią one na zakładkę *Kaucje* na dokumencie.
7. Jeżeli w ustawieniach stanowiska (*Konfiguracja firmy/ Detal/ Stanowiska*) zaznaczono parametr **Generuj WZ**, do importowanych dokumentów automatycznie generowane są dokumenty WZ/ WZKOR. Dokumenty te zapisywane są na trwałe. Ponadto jeżeli schematy numeracji dla dokumentu WZ/ WZKOR zawierają składnik SERIA i w *Konfiguracji firmy/ Magazyn/ Parametry* zaznaczono parametry dotyczące przenoszenia serii na dokumenty i korekty powiązane, to automatycznie wygenerowane dokumenty WZ i WZKOR będą miały serię ustaloną dla stanowiska Detalu.
8. Nie jest uwzględniana blokada dla operatora dotycząca **sprzedaży poniżej min. marży/ maks. rabatu**.
9. Nie jest uwzględniany parametr na karcie kontrahenta (*Słowniki/ Kontrahenci*, zakładka *Handlowe*) **Blokada wystawiania dok. rozchodowych**.
10. **Jako odbiorca Paragonu/ Faktury Sprzedaży występuje nabywca**. Nie jest uwzględniany odbiorca domyślny zdefiniowany na karcie ewidencyjnej kontrahenta (zakładka *Dodatkowe*).

Płatności do Paragonów

Podczas wczytywania Paragonów do **Comarch ERP Optima** generowane są związane z nimi **płatności**. W ten sposób powstają:

1. Dla płatności odroczonej (przelew, gotówka z odroczonym terminem itp.) - **zdarzenia w Preliminarzu płatności**:
 - numer zdarzenia jest faktycznym numerem PA,
2. Dla płatności gotówkowych z terminem 0 dni – **zapisy KP** w aktualnym raporcie kasowym:
 - numer zapisu jest zgodny z domyślnym schematem numeracji dla KP zdefiniowanym w *Konfiguracji firmy/ Kasa i Bank/ Definicje dokumentów*,
 - numer obcy zapisu jest faktycznym numerem PA.
3. Dla płatności kartą z terminem 0 dni – w zależności od ustawień parametru w konfiguracji programu **Comarch ERP Optima** (*Konfiguracja/ Firma/ Kasa i Bank/ Parametry*), **Automatycznie generuj dokumenty zapłaty kartą kredytową** tworzone są:
 - zapisy KP (jeśli parametr jest zaznaczony),
 - zdarzenia w Preliminarzu o statusie *nierozliczony* (jeśli parametr jest odznaczony).

Jeżeli na jednym Paragonie określonych jest kilka form płatności związanych z powstaniem zapisów KP (np. część kwoty jest płacona gotówką, a część bonami lub część gotówką, a część kartą kredytową) - program podczas importu dokumentu tworzy kilka zapisów kasowych w aktualnych raportach, w rejestrach skojarzonych z wybranymi formami płatności. Jeżeli w jednym z rejestrów nie ma otwartego raportu – podczas importu zostaje wczytany Paragon bez wygenerowania płatności z nim związanych. W logu importu generowany jest komunikat

Wczytywanie paragonu nr: PADET/3/2009/ST1

Raport został zamknięty.

Aby poprawnie zakończyć import należy otworzyć odpowiedni raport.

W przypadku, gdy na Paragonie występowały kaucje podczas importu zawsze generowane są oddzielne płatności do kaucji.

Jeżeli Paragon został zapłacony kilkoma formami płatności, na dokumencie zaimportowanym do **Comarch ERP Optima** na zakładce *Ogólne* widoczna jest **pierwsza** z wykorzystanych form płatności. Wszystkie płatności związane z Paragonem są widoczne w zakładce *Płatności* dokumentu.

Uwaga: Zaznaczony parametr **Kasowanie rozliczeń przy kasowaniu i anulowaniu dokumentów** (*Konfiguracja firmy/ Kasa i Bank/ Parametry*) **NIE MA** zastosowania podczas anulowania Paragonu zaimportowanego z **Comarch ERP Optima Detal** do **Comarch ERP Optima**. Powiązane z anulowanym Paragonem zapisy kasowo/ bankowe nie są usuwane.

Niezależne zapisy KP/ KW (niepowiązane z dokumentami zapisy kasowo/ bankowe):

1. Numer zapisu jest zgodny ze schematem numeracji dla KP zdefiniowanym w *Konfiguracji firmy/ Detal/ Stanowiska* na formularzu stanowiska, definicja KP/ KW.